

ალექსანდრე ანგლიძე

ბიობიბლიოგრაფია

© 1976 მეცნიერებები 1976

Александр
Джанелидзе

(1888~1975)

Биобиблиография

Издательство «Мецниереба»
Тбилиси
1976

ალექსანდრე
ანდიკე

(1888-1975)

ბიობიბლიოგრაფია

გამომცემლობა «მეცნიერება»

თბილისი

1976

ნაშრომი წარმოადგენს გამოჩენილი ქართველი მეცნიერისა და საზოგადო მოღვაწის, ქართული გეოლოგიური სკოლის ფუძემდებლის ა. ჯანელიძის ბიობიბლიოგრაფიას.

შასში მოცემულია ამ დიდი მეცნიერის ცხოვრება-მოღვაწეობის მიმოხილვა, მისი ცხოვრების ღირსშესანიშნავი თარიღები.

ბიობიბლიოგრაფიაში ვრცელი ადგილი უკავია ა. ჯანელიძის შრომათა ქრონოლოგიურ-ანაზურ ნუსხას. ვალკე ჩამოთვლილია ა. ჯანელიძის გამოუქვეყნებელი ნაშრომები, ლიტერატურა მის შესახებ და მისი რედაქტორობით გამოქვეყნებული შრომები.

Труд представляет собой биобиблиографию выдающегося грузинского ученого и общественного деятеля, основателя грузинской геологической школы А. И. Джанелидзе.

В нем дано обозрение жизни и деятельности выдающегося ученого.

В биобиблиографии значительное место занимает хронолого-алфавитный перечень трудов А. И. Джанелидзе. Отдельно перечислены его неопубликованные труды, литература о нем и труды, опубликованные под его редакцией.

ბიობიბლიოგრაფიული სერიის მთავარი სარედაქციო კოლეგია:
შ. დ ი ძ ი გ უ რ ი (მთ. რედაქტორი), თ. დ ა ვ ი თ ა ი ა, ვ. კ უ პ რ ა-
ძ ე, ვ. მ ა ხ ა ლ დ ი ა ნ ი, ვ. ო კ უ ჭ ა ვ ა, მ. ს ა ბ ა შ ვ ი ლ ი,
ა. ფ რ ა ნ გ ი შ ვ ი ლ ი, გ. ც ი ც ი შ ვ ი ლ ი, ს. ხ ა ღ უ რ ი (მდი-
ვანი).

შემდგენელი გ. მ გ ე ლ ა ძ ე

რედაქტორი ვ. გ ა მ უ რ ე ლ ი ძ ე

ბიბლიოგრაფიული რედაქცია თ. ნ ა კ ა შ ი ძ ი ს ა

Главная редакционная коллегия биобиблиографической серии: Ш. В. Дзидзигури (глав. редактор), Ф. Ф. Давитая, В. Д. Купрадзе, В. В. Махалдiani, В. М. Окуджава, М. Н. Сабашвили, А. С. Прангшишвили, Г. В. Цицишвили, С. А. Хадури (секретарь).

Составитель Г. В. Мгеладзе

Редактор П. Д. Гамкрелидзе

Библиографический редактор Т. Е. Накашидзе

აკადემიკოსი ალექსანდრე ჯავახიშვილი

სამეცნიერო და საზოგადოებრივი მოღვაწეობის მოქლე მიმოხილვა
1888-6. XI—1975-16.1

გამოჩენილი მეცნიერის, საზოგადო და სახელმწიფო მოღვაწის, ქართული გეოლოგიური სკოლის ფუძემდებლისა და მეთაურის, მეცნიერების დამსახურებული მოღვაწის, საქართველოს სსრ მეცნიერებათა აკადემიის აკადემიკოს ალექსანდრე ილარიონის ძე ჯანელიძის სახელთან დაკავშირებულია გეოლოგიური მეცნიერების ჩასახვა და განვითარება ჩვენში. მან, როგორც ფართოდ და ღრმად განათლებულმა მეცნიერმა და უბადლო პედაგოგმა, შეძლო ხან-ჰოკლე დროში ქართული გეოლოგიური მეცნიერების უმაღლეს დონემდე აყვანა და სათანადო კადრების მომზადებით მისი განვითარების ფართო პერსპექტივების უზრუნველყოფა. ამიტომ არის, რომ ალექსანდრე ჯანელიძის სახელთან არის დაკავშირებული ქართული გეოლოგიის აწმყოც და მომავალიც.

ა. ჯანელიძე დაიბადა 1888 წლის 6 ნოემბერს (ახალი სტილით) ამბროლაურის რაიონის სოფ. ნიკორწმინდაში, მოსამსახურის ოჯახში. 8 წლის აღეჭვანდოւ სკოლაში შეჰყავთ საჩერებეში, ხოლო 1897 წელს გამოცდების წარმატებით ჩაბარების შემდეგ სწავლას აგრძელებს ქუთაისის კლასიკურ გიმნაზიაში. 1905 წელს რევოლუციურად განწყობილი ახალგაზრდობისადმი თანაგრძნობის ნიშნად იგი მე-7 კლასიდან თავს ანებებს სწავლას, მაგრამ ერთი წლის შემდეგ ექსტრემნის წესით ამთავრებს ქუთაისის კლასიკურ გიმნაზიას.

1906 წელს ა. ჯანელიძე უმაღლესი განათლების მისაღებად მიემგზავრება დასავლეთ ეკროპაში. ერთი ხანი მან უენევაში დაჰყო, რომელიც იმ დროს პოლიტიკური ემიგრაციის ცენტრს წარმოადგენდა, მაგრამ მალე პარიზში გადავიდა და 1907 წელს

სორბონის უნივერსიტეტის მეცნიერებათა ფაკულტეტის საბუნებისმეტყველო განყოფილებაზე შევიდა, რომელიც 1910 წელს დაამთავრა. მისი დამთავრების შემდეგ ის კიდევ ერთი წლით რჩება პარიზში, სორბონაში სამუშაოდ.

1911 წელს ა. ჯანელიძე ბრუნდება სამშობლოში და იწყებს მუშაობას ქუთაისის ქართულ გიმნაზიაში ფიზიკის მასწავლებლად, ამავე დროს პარალელურად ასწავლის აგრეთვე მათემატიკას ქალთა გიმნაზიაში.

1915 წელს ა. ჯანელიძე მიემგზავრება ქ. ყაჩანს, სადაც წარმატებით აბარებს ექსტერნის წესით გამოცდებს უნივერსიტეტში, უფლებებში გათანაბრების მიზნით, ღებულობს პირველი ხარისხის დიპლომს და უნივერსიტეტის ხელმძღვანელობის რჩევით იქვე რჩება გეოლოგია-პალეონტოლოგიის კათედრაზე „საპროფესოროდ შოსამზადებლად“.

1918 წლის თებერვალში ა. ჯანელიძე საქართველოში ჩამოდის, მაგრამ სამოქალაქო ომის გამო უკან დაბრუნებას ვეღარ ახერხებს და იმავე წლის სექტემბრიდან იწყებს მუშაობას თბილისის ქართულ გიმნაზიაში ფიზიკის მასწავლებლად. პარალელურად მონაწილეობს ახალი საშუალო სკოლისათვის სასწავლო გეგმებისა და პროგრამების შემუშავებაში.

1918—1919 წლებში ა. ჯანელიძე აქვეყნებს ფიზიკის ორ სა- ხელმძღვანელოს საშუალო სკოლებისათვის პირველად ქართულ ენაზე.

ამავე პერიოდში ა. ჯანელიძე აქტიურ მონაწილეობას იღებს ჩვენი ინტელიგენციის სხვა რჩეულ წარმომადგენლებთან ერთად ქართული უნივერსიტეტის დაარსებაში. ახლად შექმნილი უნივერსიტეტი მას აგზავნის უცხოეთში სამეცნიერო მივლინებაში. 1920 წლის იანვარს ა. ჯანელიძე მიემგზავრება საფრანგეთში, სადაც ქ. გრენობლის უნივერსიტეტში იწყებს მუშაობას გამოჩენილი გეოლოგის ვ. კილიანის ლაბორატორიაში. მისი ხელმძღვანელობით შეუდგა ის ზედაიურული და ქვედაცარცული ამონიტების მეტად საინტერესო ჯგუფის შესწავლას. 1922 წელს საფრანგეთის გეოლოგიური რუკის უწყებების სერიაში იბეჭდება მისი პირველი დიდი მეცნიერული გამოკვლევა — მონოგრაფია „სპიტიცერისების“ შესახებ. ამავე პერიოდში ის საფრანგეთში აქვეყნებს კიდევ პალეონტოლოგიური ხასიათის ორ შრომას.

უფრო გვიან ა. ჯანელიძე მუშაობს პარიზში უკვე სახელგანთქმულ ე. ოგის ლაბორატორიაში, ხოლო 1922 წელს გერმანიაში

აგრძელებს სამეცნიერო კვლევებს ქ. ჰალეს გეოლოგიურ ინსტიტუტში, ი. ვალტერის ხელმძღვანელობით.

1923 წელს ა. ჯანელიძე ბრუნდება საქართველოში და მუშაობას იწყებს ამიერკავკასიის კომუნისტურ უნივერსიტეტში გეოლოგიური კათედრის გამგედ. იმავე წლის შემოგომაზე თბილისის უნივერსიტეტში იცავს დისერტაციას მეცნიერებათა დოქტორის სამეცნიერო ხარისხის მოსაპოვებლად. საღისერტაციო თემად წარდგენილი იყო მონოგრაფია ქვედაცარცული ამონიტების — სპიტიცერასების შესახებ, რომელიც მან საფრანგულთში შეასრულა და იქვე გამოაქვეყნა ფრანგულ ენაზე. ა. ჯანელიძის ეს შრომა იყო პირველი საღოქტორო დისერტაცია ბუნებისმეტყველების დარგში დაცული ახალგაზრდა თბილისის უნივერსიტეტში.

1924 წელს ა. ჯანელიძემ თბილისის უნივერსიტეტში ჩამოაყალიბა გეოლოგისა და პალეონტოლოგის კათედრა, რომლის ხელმძღვანელობა მას თვითონ მოუხდა 48 წლის განმავლობაში. 1972 წელს მან ეს კათედრა თავის მოწაფეს აკად. ა. ცაგარელს გადასახარა. ა. ჯანელიძემ 1928 წელს ასეთივე კათედრა შექმნა საქართველოს პოლიტექნიკურ ინსტიტუტში, რომელსაც ხელმძღვანელობდა 1940 წლამდე.

1925 წლის დასასრულს ა. ჯანელიძე სხვა კოლეგებთან ერთად განათლების სახალხო კომისარიატთან აარსებს საქართველოს გეოლოგიურ ინსტიტუტს. ტერიტორიულად ინსტიტუტი თბილისის უნივერსიტეტის გეოლოგიისა და პალეონტოლოგიის კათედრის ბაზაზე იყო მოთავსებული. ინსტიტუტის დაარსებიდან იწყება საქართველოში სისტემატური და გეგმაზომიერი სამეცნიერო კვლეუბი გეოლოგიის თოლემის უკელა ძირითად დარგში. დასაწყისში გეოლოგიური ინსტიტუტი პატარა სამეცნიერო დაწესებულებას წარმოადგენდა, საღაც ხელფასს ღებულობდა მხოლოდ დამხმარეტექნიკური პერსონალი. რამდენიმე წლის შემდეგ ის გადაიქცა გეოლოგიური მეცნიერების მოთავედ რესპუბლიკაში. 1933—1941 წლების განმავლობაში ინსტიტუტი თბილისის სახელმწიფო უნივერსიტეტის სისტემაში შედიოდა, ხოლო 1941 წელს, საქართველოში საბჭოთა ხელისუფლების დამყარების 20 წლისთავთან დაკავშირებით, მეცნიერებათა აკადემიის ჩამოყალიბების დროს, ის აკადემიის სისტემაში გადავიდა, ხოლო ა. ჯანელიძე აკადემიკოსთა პრეზერ შემადგენლობაში იქნა არჩეული.

გეოლოგიურ ინსტიტუტს ა. ჯანელიძე 30 წლის განმავლობაში ედგა სათავეში. 1955 წელს კი მისივე თხოვნით დირექტორის მო-

ვალეობისაგან განთავისუფლდა და მისივე რეკომენდაციით ინსტიტუტის დირექტორად მისი უახლოესი მოწაფე აკად. პ. გამყრელიძე დაინიშნა. დღეს გეოლოგიური ინსტიტუტი საქართველოს მეცნიერებათა აკადემიის სისტემაში ერთ-ერთ წამყვან და მსხვილ სამეცნიერო დაწესებულებას წარმოადგენს თავისი მაღალკვალი-ფიციური კადრებით და კვლევისათვის საჭირო უახლესი ხელსაწყოებით.

1926—1929 წლების განმავლობაში ა. ჯანელიძე პარალელურად იყო საქართველოს სახელმწიფო მუზეუმის დირექტორი, საბჭოთა ხალხის დიდი სამამულო ომის პერიოდში (1942—1945 წწ.) — კი თბილისის უნივერსიტეტის რექტორი.

დიდი ღვაწლი მიუძღვის ა. ჯანელიძეს საქართველოს სსრ მეცნიერებათა აკადემიის ჩამოყალიბებისა და განმტკიცების საქმეში. ის სამ ათეულ წელზე მეტხანს იყო აკადემიის პრეზიდიუმის წევრი,

დიდებას აკადემიის საბუნებისმეტყველო და მათემატიკურ მეცნიერებათა განყოფილების ხელმძღვანელი, ხოლო 1951—1955 წწ. განმავლობაში აკადემიის პირველი ვიცე-პრეზიდენტი.

ა. ჯანელიძის, ა. თვალწირელიძისა და კ. გაბუნიას დაუცხრომელი მოღვაწეობის შედეგად ოცდაათიანი წლების დასაწყისისათვის საქართველო ეროვნული გეოლოგიური კადრებით იმდენად იყო უზრუნველყოფილი, რომ შესაძლებელი გახდა სახალხო მეურნეობის ცალკეულ დარგში საწარმოო გეოლოგიური უჯრედების შექმნა და სპეციალური სამეცნიერო-საკვლევი გეოლოგიური დაწესებულებების ჩამოყალიბება. ამ ცხოვრებისეული ამოცანის გადაჭრამ თავის მხრივ ახალი სიძნელეები შექმნა იმის გამო, რომ საჭირო გახდა თეორიულ და პრაქტიკულ გეოლოგიაში მომუშავე სპეციალისტების გაერთიანება ერთ ორგანიზაციაში, რომელიც ხელს შეუწყობდა არა მარტო სამეცნიერო დაწესებულებების დაახლოებას პრაქტიკასთან, არამედ პრაქტიკული გეოლოგიის მუშაკების შეიარაღებას თეორიით.

ამრიგად, გაჩნდა იდეა მათი გამაერთიანებელი გეოლოგიური საზოგადოების ორგანიზაციისა. ამ იდეას სულისხამდგმელისა და ინიციატორის ა. ჯანელიძის მთელი მოღვაწეობის ქვაკუთხედი იყო თეორიისა და პრაქტიკის განუყოფელობა. 1933 წელს შეიქმნა საქართველოს გეოლოგიური საზოგადოება, იმ დროს ერთ-ერთი პირველი სამეცნიერო საზოგადოება საქართველოში. საზოგადოების პირველ თავმჯდომარედ არჩეული იქნა პროფ. კ. გაბუნია, ხოლო საზოგადოების სწავლულ მდივნად — დ. მიქელაძე.

1937 წელს საზოგადოების თავმჯდომარის კ. გაბუნიას უდროოდ გარდაცვალების გამო საზოგადოების წევრთა დაეინებული თხოვნით საზოგადოების თავმჯდომარედ ა. ჯანელიძე იქნა არჩეული. ამ მოვალეობას ის 38 წლის განმავლობაში (სიცოცხლის უკანასკნელ დღემდე) ასრულებდა. დიდი ხანდაზმულობის მიუხედავად ასევე არ მიუტოვებია მას მშობლიური უნივერსიტეტიც, საუკუნის თითქმის ბოლომდე აგრძელებდა თავის საყვარელ საქმეს — ახალგაზრდა კადრების აღზრდას.

ა. ჯანელიძის ხანგრძლივ და მრავალმხრივ მოღვაწეობაში სამი სტატუსით მიმართულება ისახება: ა. ჯანელიძე როგორც მეცნიერი რა მეცნიერების ორგანიზატორი, უმაღლესი სკოლის პედაგოგი და დიდი საზოგადო და სახელმწიფო მოღვაწე.

ა. ჯანელიძის სამეცნიერო-ორგანიზაციულ მოღვაწეობაზე ნაწილობრივ უკვე ითქვა.

ა. ჯანელიძე, როგორც მეცნიერი, ცნობილი იყო პირველ რიგში თავისი ფართო და ლრმა ფილოსოფიური და საბუნებისმეტყველო განათლებით. მის აზროვნებას მატერიალისტური ფილოსოფია ედვა საფუძვლად და ამის გამო ბიოლოგიის, მათემატიკის, ქაზიის, ფიზიკის, გეოლოგიისა და საერთოდ მეცნიერების უახლესი მიღწევების შემეცნებასა და ანალიზში ყოველთვის სწორი პოზიცია ეჭირა. მის, როგორც გეოლოგის, ჩამოყალიბებაში დიდი როლი ითამაშა ყაზანის უნივერსიტეტმა და შემდეგ ისეთ სახელგანთქმულ მეცნიერებთან მუშაობამ როგორიც იყვნენ: ე. ოგი და ვ. კილიანი საფრანგეთში, ი. ვალტერი გერმანიაში.

მეცნიერული მუშაობა ა. ჯანელიძემ პალეონტოლოგიაში დაიწყო. ყაზანის უნივერსიტეტში მან ურალის დასავლური კალთების დევონური ფაუნის მდიდარი კოლექციები (მათ შორის ვ. ჩერნიშვილის კოლექციები) დამუშავა და 1918 წლის დასაწყისის სათვის ყაზანის ბუნებისმეტყველთა საზოგადოებას გადასცა დამთავრებული მონოგრაფია დევონური ნაწლავლრუიანების შესახებ. შრომაში აღწერილია ამ ჯგუფის მრავალრიცხოვანი წარმომადგენელი, გასწორდა აღრინდელი განსაზღვრები და დადგინდა ნაწლავლრუიანთა ისეთი გვარებისა და სახეების არსებობა, რომლებიც მანამდე უცნობი იყო ამ რეგიონისათვის. სამწუხაროდ, ეს შრომა იმდროინდელი ისტორიული ვითარების გამო არ გამოქვეყნებულა.

მეცნიერული მუშაობა ა. ჯანელიძემ 1920 წ. დასაწყისში ქ. გრენობლის (საფრანგეთი) უნივერსიტეტში განაახლა აკად. ვ. კილიანის ლაბორატორიაში, ამჟამად მისი კვლევის საგანი ამონიტები იყო. 1920—21 სასწავლო წლის განმავლობაში მან დამთავრა და დასაბეჭდად გადასცა მონოგრაფია ბერიასული გვარის — სპიტიცერასების შესახებ. შრომა საფრანგეთის გეოლოგიური რუკის მემუარებში დაიბეჭდა. ვ. კილიანმა ამ შრომას ვრცელი რეცენზია მიუძღვნა, ბროილიმ შესწავლის შედეგები ციტელის ცნობილ „პალეონტოლოგიის საფუძვლების“ მორიგ გამოცემაში შეიტანა, ხოლო მაზნო თავისი შრომის წინასიტყვაობაში, რომელიც საფრანგეთის გეოლოგიური საზოგადოების მემუარებში დაიბეჭდა, აღნიშნავდა, რომ ცარცული ამონიტების მონოგრაფიული შესწავლის დიდი საქმე ა. ჯანელიძის მშვენიერი შრომით იწყება.

ამ შრომაში, გვარ სპიტიცერასის და მისი მრავალრიცხოვანი სახის აღწერის გარდა, ა. ჯანელიძე დიდ ყურადღებას აქცევს ზოგად პალეონტოლოგიურ საკითხებს. მან შეამჩნია და აღწერა ტიხრის ხაზის დისიმეტრიის შემთხვევა, მისი წარმოშობის მექანიზ-

მი და სისტემატიკური მნიშვნელობა, აღნიშნა ამ უეჭველად შეძენილი თვისების მექავიდრეობითი გადაცემა. ნიუარის დიმორფიზმის მიხედვით შეეცადა ინდივიდის სქესი გაერჩია, ხოლო ნიუარის ზოგადი ფორმა გამოყენებინა როგორც ეკოლოგიური ნიშანი.

ამავე პერიოდში ა. ჯანელიძემ აღწერა ჰოპლიტიდების თავისებური ჯგუფის ახალი გვარი — დალმასიცერასი, რომელიც პალეონტოლოგიურ ლიტერატურაში იმთავითვე დამკვიდრდა.

უცხოეთიდან საქართველოში დაბრუნების შემდეგ ა. ჯანელიძე მეცნიერულ მუშაობას თბილისის უნივერსიტეტში აგრძელებს. ამიერიდან მისი კვლევის ობიექტი მშობლიური მიწა-წყალი იქცა და წახევარი საუკუნის განმავლობაში არ მოუკლია მას ყურადღება სამშობლოსათვის. აქ, თბილისის უნივერსიტეტის კედლებში გაიშალა ა. ჯანელიძის დიდი ნიჭი და გასაოცარი ერუდიცია, დიდი შრომის-მოყვარეობა და დაუცხრომელი ენერგია, რომლებიც მან მთლიანად თვისი საყვარელი ხალხისა და ქვეყნის სამსახურს შესწირა.

ა. ჯანელიძემ პირველ ხანებში მეცნიერული მუშაობა კვლავ პალეონტოლოგიაში გაავრძელა, მაგრამ შემდეგ მისი კვლევის დიაპაზონმა მოიცვა გეოლოგიური მეცნიერების თითქმის ყველა სფერო და, შეიძლება ითქვას, არ დარჩენილა გეოლოგის არც ერთი დარგი, რომ მას თავისი გაუმჯობესებული სიტყვა არ ეთქვა. ოთხი ათეული წლის მანძილზე ატარებდა ის გეოლოგიურ დაკვირვებებს ჩვენი რესპუბლიკის თითქმის ყველა კუთხეში.

პირველი, რაც ა. ჯანელიძემ საქართველოს მასალაზე ჩატარა, იყო ამონიტების ახალი გვარის — კოლხიდიტესის აღწერა, რომელიც, როგორც შემდეგ გამოირკვა, ძალზე გავრცელებული აღმოჩნდა კავკასიისა და, საერთოდ, საბჭოთა კავშირის სამხრული, ალკური ზოლის ქვედაცარცულ ნალექებში. ეს გვარი შესულია როგორც საბჭოურ, ისე დასავლურ ევროპის და ამერიკის პალეონტოლოგიურ ლიტერატურაში.

შემდეგ ა. ჯანელიძემ აღმოაჩინა და შეისწავლა კალოვიური ფაუნა სოფ. წესში (ამბროლაურის რაიონი). ამ ფაუნაში საერთოდ აღმოჩნდა ტიპის ფაუნასთან ერთად დადგენილი იქნა ბორიული ფორმების ელემენტებიც.

მალე ა. ჯანელიძემ აღწერა ოქსფორდული ფაუნა. აქ ავტორის წინაშე გაცილებით უფრო რთული პრობლემა იღდა, რადგან გ. აბისის შემდეგ ე. წ. „ქორთის შრეები“ უკვე ცნობილი იყო ყველა შეკვერისათვის, ვისაც საქართველოში მანამდე ემუშავნა. ქორთის შრეების ფაუნა შესწავლილი ჰქონდათ სახელგანთქმულ მ. ნეიმა-

ორს და ვ. ულიგს, რომლებიც ამ ფაუნას ბაიოსურად თვლიდნენ. ა. ჯანელიძემ დამტკიცა ამ ფაუნის და მისი შემცველი შრეების ოქსფორდული ასაკი, რასაც გადამწყვეტი მნიშვნელობა ჰქონდა დასავლეთ საქართველოს კუთხოვიური აგებულების გარევევისათვის და, აქედან გამომდინარე, ამ მხარის გეოლოგიური განვითარების ისტორიის აღდგენისათვის.

ა. ჯანელიძის პალეონტოლოგიური კვლევებიდან აღსანიშნავია აგრეთვე მისი შრომა ამონიტების ტიხრების გამოყოფის მექანიზმის შესახებ, რომელიც რადიკალურად ეწინააღმდეგება მანამდე არსებულ წარმოდგენებს ამ საკითხზე. მანვე შეისწავლა ბაიოსური და ლიასური ამონიტები და ცარცული ინოცერამები. საყურადღებოა აღნიშნოს, რომ მან ბაიოსური, ცარცული და ლიასური ნამარხების მასალა, რომელიც მან და პ. გამყრელიძემ შეაგროვეს, შემდეგ თავის მოწაფებს — ი. კახაძეს, ქ. ნუცუბიძეს, ა. ცაგარელსა და მ. ერისთავს გადასცა შესასწავლად.

პალეონტოლოგიური გამოკვლევების ჯგუფს ეკუთვნის აგრეთვე ა. ჯანელიძის შრომა ცხოველთა სივრცობრივი ორიენტაციისა და ლაბირინტის შესახებ, რომელიც აკად. დ. უზნაძის სახელობის ფსიქოლოგიის ინსტიტუტის შრომებში გამოქვეყნდა 1957 წ. (ტ. II, გვ. 173—179). შრომაში ნაჩვენებია, რომ ლაბირინტი და ნახევარწრიული არხები ეს მხოლოდ წონასწორობის ორგანოები არიან, ხოლო გრავიტაციული ველის პორიზონტულ ზედაპირზე ორიენტაცია გამოწვეული არის ორგანიზმის ორმხრივი სიმეტრიით.

დიდია ა. ჯანელიძის დამსახურება საქართველოს ტერიტორიაზე გაფრცელებული ნალექების სტრატიგიურ ფინანსურისათვის.

ა. ჯანელიძე იმ დროს გავრცელებული აზრის საწინააღმდეგოდ თვლიდა, რომ ძირულის კრისტალური მასივი პალეოზოური ასაკის არის, რაც შემდეგში არაერთხელ დაასაბუთეს მისმა მოწაფეებმა, ხოლო უკანასკნელ წლებში კრისტალური მასივის ამგები ქანების აბსოლუტური ასაკის განსაზღვრითაც იქნა დამტკიცებული.

ძველი მკვლევრები, გ. აბისიდან დაწყებული, ძირულის მასივის წითელი კირქვების ასაკს მიიჩნევდნენ ტრიასულიდან ოქსფორდულამდე (ჩათვლით). პირველად კ. გაბუნიამ, ხოლო შემდეგ პ. გამყრელიძემ და სხვ. დამტკიცეს. რომ სწორია ნ. ნეიმაირისა და ვ. ულიგის შეხედულება ამ კირქვების შუალიასური ასაკის შესახებ, მაგრამ ა. ჯანელიძემ აჩვენა, რომ ეს კირქვები შეიცავს ლიასურის სრულ ჭრილს დომერულიდან აალენის ჩათვლით, რაც შემდეგში მთლიანად დადასტურდა ი. კახაძისა და

უფრო გვიან ქ. ნუცუბიძის გამოკვლევების შედეგად. ა. ჯანელიძის მიერვე იქნა შესწავლილი რაჭის ლიასური ნალექები და ლოქის მასივის ლიასური ფაუნა. მის დამსახურებად უნდა ჩაითვალოს აგრეთვე კავკასიონის ე. წ. „ძირითადი ფიქლების“ ლიასური ფაუნის შესწავლა.

ა. ჯანელიძემ პირველმა გაარკვია იურული პორფირიტული განფენების და მასთან დაკავშირებული შრეებრივი წარმონაქმნების გულყანოგენურ-დანალექი ბუნება. ამ წარმონაქმნებს აღრინდელი მკვლევრები კიმერიჯულად მიიჩნევდნენ, ბევრი კავკასიული გეოლოგი კი — ლიასურად. ა. ჯანელიძემ ამ წყებას პორფირიტული უწოდა და დაამტკიცა, რომ მისი ასაკი ბაიოსურის საზღვრებს არ სცილდება. ამას უდინდესი მნიშვნელობა ჰქონდა ამიერკავკასიის ტერიტორიის გეოლოგიური აგებულების სწორად გაგებისათვის, რადგანაც ამ წყებას დიდი გავრცელება აქვს არა მარტო საქართველოში, არამედ მთელ ამიერკავკასიაში. ამ წყებასთან არის დაკავშირებული სამრეწველო მნიშვნელობის ბარიტის საბადოები. პორფირიტული წყების ბაიოსური ასაკი შემდგომში ი. კახაძემ დაადასტურა პალეონტოლოგიურადაც.

პორფირიტულ წყებაზე განლაგებულ ფურცელა ფიქლებსა და ნახშირიან წყებას ა. ჯანელიძე ბათურად თვლიდა, მიუხედავად იმისა, რომ ბევრი ამ წყებას პრინადასა და გეპერტის შემდეგ ლიასურად მიიჩნევდა. დღეს ამ წყების ბათური ასაკი არავისშიც ეჭვს არ იწვევს.

უფრო ახალგაზრდა თაბაშირიან ფერად წყებას, რომელსაც დასავლეთ საქართველოში უფრო ფართო გავრცელება აქვს, აღრინდელი მკვლევრები ოქსფორდულად ათარილებდნენ. ბ. მეფე-რტი თვლიდა, რომ ფერადი წყება წარმოადგენს ქვედა ცარცის ტრანსგრესიულ ფუძეს და მის ასაკს განსაზღვრავდა როგორც ტიტონურს. ა. ჯანელიძემ დაამტკიცა ქვედაცარცული ნალექების უთანხმოდ განლაგება ფერად წყებაზე და ამავე დროს, გაითვალისწინა რა რაჭაში ამ წყების თანხმობითი განლაგება პალეონტოლოგიურად დათარილებულ ზედაიურულ ნალექებზე, წყების ასაკი კი შეირჩეულად განსაზღვრა.

ა. ჯანელიძემ დაადგინა დასავლეთ საქართველოს ცარცული გრაუკონიტიანი ქვიშაქვების ვრაკონულ-სენომანური და გლაუკონტიანისზედა კირქვების ქვედატურონული ასაკი.

ორმოციანი წლების დასასრულისა და ორმოცდათიანის დასწეულში ა. ჯანელიძემ ძირითადი სტრატიგრაფიული და ტექტო-

ნიური კვლევები აღმოსავლეთ საქართველოში გადმოიტანა. ამ რაიონების გეოლოგიურ აგებულებას მან მრავალი მეტად საინტერესო შრომა უძლვნა. სტრატიგრაფიული გამოკვლევებიდან უნდა აღინიშნოს მისი შეხედულება აღმოსავლურ საქართველოში ფართოდ გავრცელებული კონტინენტურ-ლაგუნური წარმონაქმნების შესახებ, რომელსაც მრავალი მკვლევარი შეხებია. მისი აზრით, დუშეთის, ლარითისკარის, ცივისა და ალაზნის კონგლომერატები ერთი უწყვეტი სედიმენტაციური პროცესის შედეგია და მისი ასაკი გვიანსარმატულ-პონტური (მოპლიოცენური) უნდა იყოს. ა. ჯანელიძემ მთელ ამ მძლავრ კონტინენტურ წარმონაქმნებს ცივის წყება უწოდა.

დიდ ყურადღებას უთმობს ა. ჯანელიძე ტრანსგრესია-რეგრესის მოვლენების შესწავლას. გან დაამტკიცა რეგრესია ლიასურის ბოლოს და ბაიოსური ტრანსგრესია, ბათური რეგრესია და კალოვიურის ტრანსგრესია, კიმერიკული რეგრესია და აღრეცარცული (ზოგან შესაძლოა უკვე ციტონური) ტრანსგრესია, გვიანალბურ-სენომანური რეგრესია და აზრეტურონული ტრანსგრესია, დანიური რეგრესია და ეოცენის (ან პალეოცენის) ტრანსგრესია, მშვენიერად გამოსახული ოლიგოცენის ტრანსგრესია, ადრემი-ოცენური რეგრესია და შუამიოცენური ტრანსგრესია, რეგრესია — შუასარმატულის ბოლოს. ამ მოვლენების შესწავლის შედეგად ა. ჯანელიძე მივიდა იმ დასკვნამდე, რომელიც თითქმის ცხადი იყო თავისთავად, მაგრამ რომელსაც ხშირად ანგარიშს არ უწევდნენ, რომ გეოსინკლინურ პირობებში რეგრესია წინ უნდა უძლოდეს ტრანსგრესიას და უძლვის კიდევაც. მეორე მხრივ ბაქნებზე ან მთა-თაშუა ბელტებზე რეგრესიული წყება შეიძლება ტრანსგრესიულადაც კი იყოს განლაგებული, როგორც, მაგალითად, კიმერიკული ფერადი წყება და სხვა.

განსაკუთრებულ ყურადღებას აქცევს ა. ჯანელიძე ნალექთა ფაციესების შესწავლას. მან ალნიშნა ძირულის მასივის ლიასური კირქვების გადასვლა სამხრული ოსეთის თიხაფიქლებში, აგრეთვე პორფირიტული წყების ფაციესური ხასიათის ცვლა; დაადგინა ურგონული ფაციესის სინქრონული ამონიტებიანი ფაციესი და მათი ერთმეორებით თანდათანობითი გადასვლა, დაამტკიცა, რომ „მთავრის წყება“ ზედაცარცულ კირქვებში მოთავსებული ფაციესია, რომელიც კირქვებთან მორიგეობს და კირქვებში გადადის და მრავალი სხვა. ფაციესების კვლევის შედეგად მან გეოსინკლინური როფის ფაციესები დაუპირისპირა მთათაშუა ბელტის ფაციესებს

და, გეოსინკლინური და ბაქნური ფაციესებისაგან განსხვავებით, მას ბაქნურისებრი უწოდა.

უკანასკნელ პერიოდში უნიფიცირებული ჰიტრატიგრაფიული შეკლის პრობლემა სტრატიგრაფიული კვლევის ძირითად ამოცანად იქმდა. ა. ჯანელიძე თვლიდა, რომ ოროგენის ზონაში განყოფილების, როგორც ტაქტიკური ერთეულის, საზღვრები არ შეიძლება სებისმიერად იქნას არჩეული, ამ საზღვრებს თვით ბუნება იძლევა — ეს არის ტექტონგენეზისის ფაზები, რასაც ვერ ვიტყვით სართულების მიმართ.

ა. ჯანელიძის მეცნიერულ მუშაობაში მთავარი ადგილი ტექტონიკას უჭირავს. ის ტექტონიკაში ყოველთვის კვლევის ობიექტს ხდიავს, გეოლოგიური დაკვირვებები მისთვის არის ტექტონიკურ მოვლენათა აღწერისა და დასაბუთების საშუალება. ა. ჯანელიძის გამოსავალი ყოველთვის კონკრეტული ტექტონიკაა.

დასავლეთ საქართველოს ტერიტორიის დეტალურმა აგეგმვამ ა. ჯანელიძეს საშუალება მისცა რადიკალური ვალილებები შეეტანა ამ მხარის გეოლოგიური აგებულების აღრინდელ წარმოდგენებში. უკეთ 1930 წელს მან აღწერა დანაოჭების ახალი სახე, რომელსაც კი დური დანაოჭება უწოდა. მალე ცონბილი გახდა, რომ დანაოჭების ეს სახე ფართოდ არის გავრცელებული არა მარტო ჩვენში, არამედ სხვაგანაც, რომელიც აგებულ მთიან მხარეებში. რდფური დანაოჭების ფორმირების მექანიზმის ძიების პროცესში ა. ჯანელიძე მივიღა დასკვნამდე, რომ აქ მნიშვნელოვან როლს ასრულებს გამოწევის პროცესი. მან ტექტონგენეზის ამ ორიგინალურ სახეს გამოწევითი ტექტონიკა მთათაწარმოშობის ერთ-ერთი ძირითადი მექანიზმა.

გზიაურის ანტიკლინის განვითარების შესწავლაშ ა. ჯანელიძეს საშუალება მისცა აღედგინა ოკრიბის იურული აუზის რთული ისტორია, ხოლო ტყიბულის ანტიკლინის შესწავლაშ გასაგები გახადა ცუკიბულის ქვანახშირის საბადოს გენეზისი. მანვე დაადგინა იურული და იურის შემდგომი ნაოჭების ლერძების ერთმანეთის დაცირკულაცია და ნაოჭების ვირგაციის მოვლენა ოქრიბაში.

თბილისის მიდამოების ნაოჭების განვითარების ანალიზის შემთხვევა ის მივიღა დასკვნამდე, რომ დანაოჭების შემდეგ მიწის ქერქი ა. კანიცდიდა გაჭიმვას.

ა. ჯანელიძის დიდ დამსახურებად ითვლება მთათაშუაეთი მასივის, საქართველოს ბელტის, ცნების დამუშავება, რო-

შელიც საქართველოს გეოლოგიური აგებულების ქვაკუთხედს წარმოადგენს. მან დამტკიცა საქართველოს ბელტზე და, შემდეგ, გარეკანეთში ზეწრული ნაოჭების არსებობა.

ა. ჯანელიძემ დააღიხა უკვე ბათურ დროში მთავარი კავკასიონის, იალბუზ-ასხის ღერძის გასწვრივ, გარდიგარდმო აზევება, რამაც გააადგილა მთავარი კავკასიონის სამხრულ ფერდზე, მეზოზოური ნალექების განაწილებისა და ფაციესების თავისებურებების ახსნა.

ობილისის მიდამოების დეტალური კვლევის შემდეგ ა. ჯანელიძემ დაადგინა გეოსანკლინური როფის მიგრაცია ჩრდილოეთა-საკენ, ხოლო თბილისის სამხრეთით — სამხრეთისაკენ.

ა. ჯანელიძე თავიდანვე ტექტონიკური პრობლემებით იყო გატაცებული. ცნობილ ტექტონისტ შტილეს ოროგენეტური ფაზისების თეორიას ის თავიდანვე კრიტიკულად შეხვდა. შტილეს თეორია დანაოჭებას უეცარ, კატასტროფულ მოვლენად სახავდა, მიუხედავად იმისა, რომ თვით შტილე თავს კატასტროფისტად არ თვლიდა, მაგრამ, როგორც ა. ჯანელიძე აღნიშნავდა, შტილეს დანაოჭების დათარილების მეთოდს უეჭველად მივყავართ კატასტროფიზმამდე. შტილეს მიხედვით ოროგენეტური ფაზისი უთანხმოებითა და ტრანსგრესით თარიღდება, ა. ჯანელიძე კი დანაოჭებას სინოროგენეტურ რეგრესიას იას უკავშირებს და ამით ათარილებს, რითაც მან მოვლენის უდავო ხანურება დასაბუთა. ა. ჯანელიძემ დაამტკიცა რეგრესიებისა და ოროგენეტური ფაზისების დამთხვევა დროში საქართველოს ტერიტორიის მთელი გეოლოგიური წარსულის მანძილზე.

დასავლეთ ევროპისა და საბჭოური ცენტრალური აზიის მთებისა სისტემების განვითარების გათვალისწინებით ა. ჯანელიძემ ჩამოაყალიბა მთებისა ან ოროგენეტის მიგრაციის თეორია. ოროგენი ჩაისახება ოკეანის კიდეზე და გაივლის გეოსინკლინამდელ სტადიას, როდესაც აუზში ინტენსიურ სეისმიენტაციას ადგილი არა აქვს. ასერ მდგომარეობაშია ფილიპინების აუზი და ატლანტური ოკეანე. გეოსინკლინები ოროგენის განვითარების გვიან სტადიას წარმოადგენენ და უკვე არაერთგზის დანაოჭებულ სუბსტრატზე ვითარდებიან. ოროგენეტური ციკლები სივრცეში ერთიმეორის მიყოლებით ვითარდებიან კონტინენტის პერიფერიისაკენ; თვითეულ სისტემაში ჩვენ გვაქვს რამდენიმე თროგენეტური ციკლის კვალი. ამ საფუძველზე დაყრდნობით ის აგებს მთების „ტელეს კოპური“ განვითარების თეორიას.

ოროგენეტური თეორიებიდან ა. ჯანელიძის სიმპათიები მეცნიერების თანამედროვე დონესთან შეგუებული კონსტრუქციის თეორიისაკენ იხრება.

გრანიტიზაციის საკითხში ა. ჯანელიძე ფართოდ გავებული მეტასომატოზის ნიაღაგზე დგას და გრანიტში ინტენსიური მეტამორფიზმის ბოლო სტადიას ხედავს. მაგრამ ის ამავე დროს იუვენური გრანიტის წარმოშობას ითვალისწინებს როგორც დეზამაგმის კრისტალიზაციური დიფერენციაციის შედეგს.

ა. ჯანელიძე ყოველთვის დაინტერესებული იყო გეომორფოგენეზის საკითხებით. მან თავისი მოღვაწეობის დასაწყისშივე აღწერა თბილისის მიღამოებში მდ. მტკვრის ტერასები, ხოლო უფრო გვიან—მდ. რიონის ტერასები. თბილისის მიღამოებში ჭალის ტერასის გარდა გაარჩია ოთხი მთავარი ტერასი და გამოყო ისინი როგორც რეგიონული მნიშვნელობის ტერასები—დიდ ტერასები, რომელთა წარმოშობა ერთზის ბაზისის დაწევით ან მდინარის აუზის კვების არის აზევებით არის შექმნილი, და ადგილობრივი ხასიათის საფეხურები, რომლებიც ერთზის უწყვეტი მსვლელობის პირობებში წარმოიშვნენ. ამავე კატეგორიას ეკუთვნის ის ტერასები, რომლებიც მდინარის დივიგაციის შედეგად წარმოიქმნენ.

ა. ჯანელიძემ შეამჩნია მდინარეების მტკვრისა და რიონის ტერასების ქვემოთკვენ ერთიმეორესთან დაახლოება და მივიდა დაკვნამდე, რომ კავკასიონისა და აჭარა-თრიალეთის ქედის აზევება პლიოცენში და მეოთხეულშიც გრძელდება, რაც იზოსტაზური ან იზოსტაზურ-ოროგენეტური ხასიათის შეიძლება იყოს. აზევების მაჩვენებელია აგრეთვე უმაღლეს ტერასზე ზევით მდებარე მწვერვალთ მერეც რაჭიში, რიონის ხეობაში შემჩნეული.

თბილისის მიღამოებისა და რაჭის მეწყრული მოვლენების შესწავლის შემდეგ ა. ჯანელიძემ მოგვდა მეწყრული მოვლენების სრული გეოლოგიური კლასიფიკაცია.

მან ნათელკყო ქუთაისისა და თბილისის მიღამოების „ვულკანების“ შრინდა ერთზიული ხასიათი.

ჰიდროგრაფიაში ა. ჯანელიძემ აღწერა მდინარეთა წატაცების, კალაპოტის ცვლისა და მიმართულების რევერსიის მოვლენები, რაც თითქმის ყველა შემთხვევაში ტექტონიკური მიზეზებით ახსნა.

პევრი საინტერესო შედეგი აქვს მიღებული ა. ჯანელიძეს ჰიდროგრაფიაში. მან პირველმა აღნიშნა ნატახტარის

წყაროების ინფილტრაციული ბუნება. მდ. არაგვის ჭალაში, მდინარის გვერდით, მშრალი შურფების არსებობის უცნაური ფაქტი მან კალაპოტისქვეშა მდინარის მიწის ზედა მდინარისაგან სრული მოწყვეტით ახსნა. წყვეტილი მინერალური წყაროების შემთხვევის გაცნობამ ა. ჯანელიძეს საშუალება მისცა აღეწერა დენაპერიოდული წყაროების შესაძლებელი მექანიზმი.

წყალტუბოს მინერალური წყაროების გაცნობამ ა. ჯანელიძე მიიყვანა იმ დასკვნამდე, რომ კარსტი ამ რაიონში განვითარებულია გრუნტის წყლების დონის ქვემოთ და, ამგვარად, სიცარიიელენი სავსეა წნევიანი წყლით. აქედან გამომდინარეობს დასკვნა, რომ, რეგორც წესი, კარსტის განვითარებისას სიღრუეები სავსეა წყლით და მათი გაფართოება კედლების კირქვის გახსნის შედეგია და არა თავიდანვე ჭერის ჩამოქცევისა.

ბორჯომის წყლის რესურსების პრობლემათან დაკავშირებით ძლიერ საინტერესოა ა. ჯანელიძის ჯერ გამოუქვეყნებელი წერილები (ან მოხსენებები), რომლებიც წნევიანი და გაზიანი წყლის თავისებურებებს აშუქებენ.

ა. ჯანელიძის მეცნიერული მუშაობა თავიდანვე პრაქტიკასთან დაკავშირებით თანა იყო მჭიდროდ დაკავშირებული. ის მონაწილეობდა ნატახტრისა და ბულაჩაურის წყაროების პრობლემების შესწავლაში როგორც კონსულტანტი. მონაწილეობდა აგრეთვე საქართველოს ბევრი პიდროელექტროსადგურის პროექტის გეოლოგიური ნაწილის შედგენაში; მას ეკუთვნის სამგორის პროექტის პირველი გეოლოგიური დასაბუთება, ობილისისა და მოსაზღვრე რაიონების საშენი მასალების დაზვერვა, კირქვების შესწავლა ფერომარგანეცის ქარხნისათვის და მრავალი სხვა.

განსაკუთრებით აღსანიშნავია ა. ჯანელიძის როლი ტყიბულის ქვანახშირის საბადოს გეოლოგიურად შესწავლის საქმეში. მან დაასაბუთა, რომ ტყიბულისა და გელათის საბადოებს არ ჰქონიათ ერთ-მანეთთან კავშირი, რომ ტყიბულის საბადოს მარაგის გაზრდა მხოლოდ აღმოსავლეთის მიმართულებით არის შესაძლებელი, რაც თკი წლის შემდეგ ღრმა ბურღვამ სავსებით დადასტურა. ა. ჯანელიძემ გაარკვია ბარიტის შემცველი ნაპრალების ბუნება ბაიოსის პორფირიტულ წყებაში; მან აჩვენა, რომ რაჭასა და ოკრიბაში ნავთობგამოვლინება ლიასური ისაკის არის და არა მესამეულისა.

ა. ჯანელიძე 200-მდე ნაშრომის ავტორია. ამათგან 150-მდე გამოქვეყნებულია, დანარჩენი კი დაცულია ხელნაწერის სახით საქართველოს სსრ მეცნიერებათა აკადემიის გეოლოგიური ინსტი-

ტუტისა და სხვადასხვა საწარმო გეოლოგიური დაწესებულების
ფონდებში.

დიდია ა. ჯანელიძის მეცნიერული მემკვიდრეობა, რომელიც
მან დატოვა აგრეთვე გეოლოგიური ინსტიტუტისა და საქართვე-
ლოს გეოლოგიური საზოგადოების საჯარო სხდომებზე წაკითხული
მრავალრიცხვოვანი მოხსენებების სახით, რომელთა სათანადო კონ-
სპექტი, ზოგჯერ მოკლე, ზოგჯერ კი უფრო ვრცელი, დაცულია მის
პირად არქივში.

წაკითხული მოხსენებებიდან განსაკუთრებით აღსანიშნავია
მოხსენებათა ციკლი დარვინიზმის შესახებ, რომელიც მან 30-იანი
წლების დასასრულს წაკითხა გეოლოგიურ ინსტიტუტში, და მოხ-
სენებები გენეტიკის საკითხებზე იქვე წაკითხული.

არაჩვეულებრივი პასუხისმგებლობით ეკიდებოდა ა. ჯანელიძე
სახელმძღვანელოების შედგენას. საშუალო სკოლებისათვის შექმნი-
ლი ფიზიკის სახელმძღვანელოების შესახებ ზემოთ უკვე იყო ნათ-
ქვამი, უმაღლესი სკოლისათვის კი ვ. ი. ლენინის სახელობის საქარ-
თველოს პოლიტექნიკური ინსტიტუტის სტუდენტ-გეოლოგების
თაოსნობით სტენოგრაფიულად ჩაწერილი ისტორიული გეოლოგიის
კურსი გამოქვეყნდა პირველად 1937 წელს, ხოლო იგივე კურსი
აუცილებელი შესწორებით განმეორებით გამოვიდა 1963 წელს.

ა. ჯანელიძეს ეკუთვნის აგრეთვე ზოგადი გეოლოგიის მოქლე
კურსი, რომელიც პირველად გამოიცა 1968 წ., მეორედ კი ოდნავ
შესწორებული — 1972 წელს.

მასვე ეკუთვნის „ნარკვევები გეოლოგიის ისტორიიდან“
(1959), რომელიც არსებითად არის არა მხოლოდ გეოლოგიის ის-
ტორია, არამედ საერთოდ მეცნიერების ისტორია გეოლოგიის მაგა-
ლითზე.

ა. ჯანელიძე დიდ მუშაობას ეწეოდა როგორც რედაქტორი.
იყო გეოლოგიური ინსტიტუტის შრომების ერთადერთი რედაქტო-
რი რიგი წლების განმავლობაში, დიდხანს განაგებდა საქართვე-
ლოს მეცნიერებათა აკადემიის სარედაქციო მოსამზადებელი საბ-
ჭოს (რედგამსაბჭოს) მუშაობას.

ა. ჯანელიძე როგორც უმაღლესი სკოლის პედა-
გოგი ხასიათდებოდა განსაკუთრებული თვისებებით. პირველ
ხანებში, სანამ თავისი აღზრდილი მოწაფეები არ ამოუდგნენ მხარ-
ში, მთელ ძირითად გეოლოგიურ დისციპლინებს თვითონ უძლევებო-
და. მას განსაკუთრებული უნარი ჰქონდა სტუდენტებში მომავალი
მეცნიერი შეემჩნია, რამაც განაპირობა შემდეგში მძლავრი ქართუ-

ლი გეოლოგიური სკოლის შექმნა. მისი ღუქციები გამოიჩინდა დინჯი, დამაჯერებელი ტონით, ლოგიკის არასიკეულებრივი სიმტკიცით. მისი ლექციები ყოველთვის შეიცავდა მეცნიერების უახლეს მიღწევებს, მაგრამ ის არასდროს არ კატეგორიულდებოდა საკითხის ცალმხრივი გაშუქებით, ამავე დროს ლექციებში ის მოხდენილად ცენტრული საკუთარი მუშაობის შედეგებს, მისი შეხედულების ანალიზს გეოლოგიური მეცნიერების ამა თუ იმ საკვასძო საკითხზე. მისი ყოველი ლექცია ან მოხსენება, სადაც არ უსრა ყოფილიყო წაკითხული, მსმენელთათვის სიახლის შემცველი და ნამდვილი სიხარული იყო. ქართული სალიტერატურო ესის და ევროპული ენების ბრწყინვალე ცოდნა მას საშუალებას აძლევდა დაეხვეწა ქართული გეოლოგიური აზროვნების სტილი და შეექმნა მრავალრიცხვანი ქართული გეოლოგიური ტერმინი. მაშინაც კი, როდესაც ქართულ ენაშე სპეციალური გეოლოგიური დისციპლინების კითხვა უკვე არავითარ სიძნელეს აღარ წარმოადგენდა, ა. ჯანელიძე მას განსაკუთრებულ ყურადღებას აქცევდა. 1968 წელს გამოცემულ ზოგადი გეოლოგიის კურსშიც ყოველ გვერდზე შეიძლება ვნახოთ ახალი ტერმინი ან ძველის შესწორებული ვარიანტი. ის საერთოდ დაინტერესებული იყო ქართული ენის სალიტერატურო ნორმებით და ამ საკითხს სპეციალური წერილიც კი უძღვნა ორიგინალური სათაურით „ჩემი გაჭირვება“ (საქართველოს გეოლოგიური საზოგადოების შრომები, ტომი VII, ნაკვ. 1, 2; 1970).

ა. ჯანელიძის ლექციები და მოხსენებები დიდალ აუდიტორიას იკრებდა. მის ლექციებს ზოგად გეოლოგიაში უნივერსიტეტის მეზობელი დარგების პევრი სტუდენტი ისმენდა, ხოლო პირველ ლექციებს გეოლოგიის ისტორიაში ესწრებოდა ყველა მისი მოწაფე, რომელთაგან ბევრს უკვე მაშინ დოქტორის სამეცნიერო ხარისხი ჰქონდა.

განსაკუთრებით აღსანიშნავია ა. ჯანელიძის ლექციების ციკლი საშუალო სკოლაში და შემდეგ უმაღლეს სასწავლებელში მისი სწავლის პერიოდის შესახებ, რომელიც მან უნივერსიტეტის რექტორატის თხოვნით სტუდენტ-გეოლოგებთან წარიმონა შემდეგ ეს ლექციები საფუძვლად დაედო მის „მოგონებებს“, რომელიც 1971 წელს ცალკე წიგნად გამოიცა.

სრულიად განსაკუთრებული იყო მისი მიღვომა ასპირანტებისადმი. სანამ ის ახალგაზრდას რამე საკვალიფიკაციო თემას დაავალებდა, თვით იწყებდა ამ საკითხის შესწავლას. ის არ ერეოდა ასპირანტის ყოველდღიურ მუშაობაში, მაგრამ არასდროს ტოვებდა

მას ყურადღების გარეშე. რამდენიმე თვის მანძილზე ის მხოლოდ ერთ-ორ თითქოს შემთხვევით კითხვას თუ მისცემდა ასპირანტს, მაგრამ ეს სავსებით საქმარისი იყო იმისათვის, რომ ასპირანტს მთელი გატაცებით და დროის დაუზოგავად ემუშავნა. ა. ჯანელიძის ხელმძღვანელობა ასპირანტს ავალებდა ღრმად ჩასწვდომოდა საკითხს და გასცნობოდა და გაეანალიზებია უახლოესი ინფორმაცია მოცემულ საკითხზე. ასპირანტებისა და უახლოესი თანამშრომლების მიმართაც კი იყო სამართლიანი და მკაცრი, დიდად მომთხოვნი. ა. ჯანელიძე ორასდროს კმაყოფილდებოდა ასპირანტის ან მისი თანამშრომლის სპეციალური (გეოლოგიური) განათლებით. მას მეცნიერი მუშავი ფართოდ ერუდირებულ ადამიანად წარმოედგონა.

ა. ჯანელიძის უშუალო მოწაფეთა რიცხვში დღეს რამდენიმე ათეული მეცნიერებათა დოქტორი და კანდიდატი ითვლება. საქართველოს სსრ მეცნიერებათა აკადემიის თითქმის ყველა გეოლოგ-აკადემიკოსი და წევრ-კორესპონდენტი ა. ჯანელიძის უშუალო მოწაფეები არიან.

საზოგადოებრივი მუშაობა ა. ჯანელიძემ ჯერ კიდევ ბავშვობის ასაკში დაიწყო. 1905 წლის რევოლუციის თანაგრძნობის ნიშნად მან ქუთაისის კლასიკურ გიმნაზიას, სადაც ის ამ დროს მეშვიდე კლასში იყო, თავი დაანება და გაემგზავრა მშობლიურ ნიკორწმინდას, სადაც რევოლუციურად განწყობილ გლეხობას უმარტავდა იმ დროს რუსეთში მომხდარი რევოლუციის მნიშვნელობას. მალე მან პროპაგანდისტული მუშაობა ცაგერში გააგრძელა. ამ პერიოდში ხდებოდა მისი ჩამოყალიბება როგორც „კრიტიკულად მოაზროვნე პიროვნების“, მონაწილეობდა შეაიარაღებული რაზმის საქმიანობაში, რომელსაც გადაწყვეტილი ჰქონდა ქუთაისის აღება.

1905 წ. რევოლუციის დამარცხების შემდეგ ა. ჯანელიძე კვლავ ქუთაისში დაბრუნდა, რეპეტიტორობა დაიწყო და თან ექსტერნად კლასიკური გიმნაზიის დასამთავრებლად ემზადებოდა. შემდეგ უენევაში განაგრძო საზოგადოებრივ-პოლიტიკურ მუშაობა. პარიზში ქართველთა სათვისტომოს გამგეობის ჯერ წევრი და შემდეგ თავმჯდომარე იყო. ერთხელ მას შემთხვევა ჰქონდა ვ. ი. ლენინის ლექცია მოესმინა. „...ჩემზე წარუშლელი შთაბეჭდილება დატოვა ამ უაღრესად მოძრავმა ადამიანმა, რომელიც თითქოს განსახიერებულ ენერგიას წარმოადგენდა და გარემოშიც ენერგიას ასხივებდა. მისი სიტყვა მოქმედება იყო, მოხსენება — პიროვნების ნაკვესი“, იგონებდა ის შემდეგ („მოგონებები“, გვ. 105—106). პარიზშივე

შეხვდა ის ჩვენს სასიქადულო პოეტს, აკაკის, რომელსაც სათვის-
ტომომ სპეციალური ქართული საღამო მოუწყო.

პარიზიდან დაბრუნების შემდეგ საზოგადოებრივი მოღვაწეო-
ბა ა. ჯანელიძემ ქუთაისში განაგრძო, საღაც ის კერძო საშუალო
სასწავლებელში, მ. ყაფხშიშვილის ქალთა გიმნაზიაში, ალგებრასა
და ტრიგონომეტრიას ასწავლიდა.

ქუთაისში მუშაობის დაწყებისთანავე ა. ჯანელიძე აირჩიეს
ქუთაისის ქართული გაზეოის სარედაქციო კოლეგიის წევრად, სა-
დაც მან ფრიად სასაჩვენებლო მუშაობა გააჩარი. ამავე დროს ის
ეწევა დიდმნიშვნელოვან საქმიანობას როგორც ქართველთა შო-
რის წერა-კითხვის გამაყრულებელი საზოგადოების ქუთაისის ფი-
ლიალის გამგეობის წევრი და, უფრო გვიან, საზოგადოება „სინათ-
ლის“ და ქუთაისის სახალხო უნივერსიტეტის გამგეობის წევრი.

1917 წლის ვაზაფხულზე, როდესაც ა. ჯანელიძე ყაზანიდან
აროეუბით ქუთაისში დაბრუნდა, ის აირჩიეს თბილისის უნივერსი-
ტიური ლაფუძნებისათვის ხელშემწყობი კომიტეტის მდივნად. ამ
საეკისხე ა. ჯანელიძე აწარმოებდა პირად მოლპარაკებას და მი-
მოწერას ი. ჯავახიშვილთან მომავალი უნივერსიტეტის სტრუქტუ-
რის, პედაგოგთა კადრებისა და სხვათა შესახებ. საგულისხმოა ა. ჯა-
ნელიძის შეხედულება საკითხზე: შეიძლება თუ არა ქართულ უნი-
ვერსიტეტში უცხოელი, მათ შორის რუსი პროფესორების მოწვევა. ა.
ჯანელიძე ამ ღონისძიებას, როგორც დროებითს, შესაძლებლად
მიიჩნევდა. თათბირს, რომელიც ა. ჯანელიძის თავმჯდომარეობით
ჩატარდა და რომელზედაც მომავალი უნივერსიტეტის საქმეებს იხი-
ლავდნენ, ესწრებოდნენ: ი. ყიფშიძე, ა. რაზმაძე, ა. ხარაძე, შ. ნუ-
ცუბიძე, ვ. ახვლედიანი, დ. უზნაძე, ვ. ბერიძე და სხვები. როგორც
კედავთ, ეს ის პირებია, რომლებიც შემდეგში უნივერსიტეტის და-
შაარსებლები და მისი პირველი პროფესორები გახდნენ.

ამავე პერიოდში ა. ჯანელიძე ქართული სამრეწველო ბანკის
დაარსების საინიციატივო კომიტეტის მდივანიც იყო.

უცხოეთიდან მეორედ დაბრუნების შემდეგ, უკვე საბჭოთა ხე-
ლისუფლების პერიოდში, გაიშალა ა. ჯანელიძის ფართო მოღვაწე-
ობა სამეცნიერო, სამეცნიერო-საორგანიზაციო და პედაგოგიური
მუშაობის სფეროში. მაგრამ ამ დიდი მუშაობის პარალელურად ის
ეწევა ფართო საზოგადოებრივ და სახელმწიფო საქმიანობასაც. ის

არაერთგზის იყო არჩეული უმაღლესი სკოლისა და სამეცნიერო დაწესებულებათა მუშაქთა პროფესიონალის პრეზიდიუმის წევრად და ამ კავშირის საქართველოს ან საკავშირო კონფერენციის დელეგატად.

1937 წელს ა. ჯანელიძე აორჩიეს საქართველოს საბჭოების მეშვიდე საგანგებო ყრილობის დელეგატად და საქართველოს სსრ კონსტიტუციის ტექსტის დამდგენი სარედაქტო კომისიის წევრად. ის იყო საქართველოს სსრ უმაღლესი საბჭოს ოთხი მოწვევის დეპუტატი და ოთხივე მოწვევის უმაღლესი საბჭოს პრეზიდიუმის წევრი. 1942 წელს ა. ჯანელიძე საბჭოთა კავშირის კომუნისტური პარტიის რიგებში მიიღო.

საბჭოთა საქართველოს 15 წლისთავზე ა. ჯანელიძე შევიდა საქართველოს მშრომელთა დელეგაციის შემაღლებობაში, რომელიც მოსკოვში იყო მიწვევული.

როგორც ადამიანი და მოქალაქე ა. ჯანელიძე გამოირჩეოდა არაჩვეულებრივი თავმდაბლობით და სისპეტაკით. მისთვის უცხო იყო ანგარებაზე დამყარებული რამე მოქმედება; ვინმეს აუგად ხსნება მასთან არ შეიძლებოდა, არც მას დასცდებოდა ვინმეს მიმართ საყვედური ან სხვა რამ. რამე ირონიული მას მხოლოდ მისი პიროვნებისადმი შეეძლო გამოიყენეთ. ის იყო კეთილშობილების ეტალონი და დიდი პატრიოტი. მან, შეიძლება ითქვას, მთელი თავისი პირადი ცხოვრება მეცნიერებისა და მისი მშობლიური ქვეყნის სამსახურს შესწირა. ამავე დროს იყო დიდად პრინციპული ყოველგვარ დიდსა და პატარა საქმეში, დიდად მომთხოვნი თავის თავისადმი და აგრეთვე თავისი მოწაფეებისა და ირგვლივ შუოფი ყველა პირისადმი.

მისი ამ თვისებებით აიხსნება ის, რომ მისი დაბადების 60 და 70 წლისთავისადმი მიძღვნილი იუბილე მისი მეგობრებისა და მოწაფეების დაუინებული თხოვნით მოეწყო, ხოლო დაბადების 80 და სამეცნიერო, პედაგოგიური და საზოგადოებრივი მოღვაწეობის 60 წლისთავთან დაკავშირებით ქვლავ მისი მოწაფეების თხოვნით მხოლოდ იმაზე დათანხმდა, რომ გეოლოგიური ინსტიტუტის სპეციალურ სამეცნიერო სესიაზე მოხსენება წაეკითხა თავისი მუშაობის შესახებ გეოლოგიაში. ეს სესია 1968 წლის დეკემბერში ჩატარდა.

სამშობლომ დიდად დააფასა ა. ჯანელიძის ღვაწლი მეცნიერებისა და ხალხის წინაშე. ის დაჯილდოებული იყო სამი ლენინძის, ორი შრომის წითელი დროშის ორდენით და მრავალი მედლით.

უკანასკნელ პერიოდში, როდესაც მას მოხუცებულობა მიეძა-

ლა და სმენამაც უმტყუნა, იძულებული გახდა აქტიურ სამეცნიერო და საზოგადოებრივ საქმიანობას რამდენადმე ჩამოშორებოდა. ამ გარემოებას ის განსაკუთრებით განიცდიდა, მაგრამ მისი მოწაფეები ყოველნაირად ცდილობდნენ მისთვის ეს სიძლიმე შეემსუბუქებიათ. უკანასკნელ წუთამდე არ დაუკარგავს მას ცხოველი ინტერესი გეოლოგიისადმი, მისი პირმშო გეოლოგიური ინსტიტუტისადმი, უნივერსიტეტის გეოლოგიისა და პალეონტოლოგიის კათედრისადმი და მისი მრავალრიცხოვანი მოწაფეებისადმი, რომელთა ყოველგვარი მიღწევა, პირადი თუ სამსახურებრივი, მისთვის, ნამდვილი სიხარული იყო.

1974 წლის დეკემბრის დასასრულისა და 1975 წლის იანვრის პირველი ნახევრის განმავლობაში თითქოს არც თუ ისე მძიმე ავადმყოფობის შემდეგ, 16 იანვარს, საღამოს 10 საათზე, ის სამუდამოდ წავიდა ჩვენგან, ვალმოხდილი და იმ იმედით, რომ მისი დაწყებული საქმე—გეოლოგიური მეცნიერება საქართველოში, რომელიც მან უკვე მოწიფულობის ასაკამდე აღზარდა, დარჩა მის მრავალრიცხოვან მოწაფეთა, მეგობართა და თაყვანისმცემელთა საიმედო ხელში.

ქართველი ხალხი არასტროს დაიგიწყებს თავის დიდ მაშულობებისა და მოქალაქეს ა. ჯანელიძეს, რომლის მთელი ხანგრძლივი ცხოვრება მიმართული იყო მშობლიური ხალხის საკეთილ-დღეოდ.

გ. ჭელიძე, გ. ზესაშვილი

АКАДЕМИК АЛЕКСАНДР ИЛЛАРИОНОВИЧ ДЖАНЕЛИДЗЕ

Краткий обзор научной и общественной деятельности
1888—6.XI — 1975—16.I

С именем Александра Илларионовича Джанелидзе, выдающегося ученого и общественного деятеля, основателя и руководителя грузинской геологической школы, связано зарождение и развитие геологической науки в Грузии. Будучи энциклопедически образованным ученым и прирожденным педагогом, он сумел в короткий срок не только обеспечить высокий уровень проведения исследований Грузии, но и создать необходимые предпосылки для дальнейшего широкого развития геологической науки в республике, воспитав многочисленные кадры исследователей.

А. И. Джанелидзе родился 6 ноября 1888 года в с. Никорцминда Амбролаурского района в семье служащего.

Восьмилетним мальчиком его отдали учиться в Сачхерскую среднюю школу, а в 1897 г., после успешной сдачи вступительных экзаменов, он был зачислен в Кутаисскую классическую гимназию.

В 1905 г., будучи учеником 7-го класса, в знак солидарности с революционно настроенной молодежью, он оставляет гимназию и через год экстерном сдает выпускные экзамены.

В 1906 году для получения высшего образования А. И. Джанелидзе уезжает заграницу, сперва в Женеву, привлекавшую его к себе как центр политической эмиграции, а затем в Париж, где он в 1907 г. поступает на естественное отделение факультета наук Сорбонны.

После успешного окончания в 1910 г. университетского курса он еще на год остается в Париже, продолжая работать в Университете.

В 1911 г. А. И. Джанелидзе возвращается на родину и преподает физику в Кутаисской грузинской гимназии, а в женской гимназии ведет курс математики.

В 1915 г. он поступает в Казанский университет с целью уравнения в правах. После успешного окончания университета и получения диплома первой степени, его оставляют при кафедре геологии и палеонтологии для подготовки к профессуре.

В феврале 1918 г. А. Н. Джанелидзе приезжает в Грузию, но вернуться в Казань ему уже не удается из-за условий Гражданской войны. В сентябре этого же года он начал работать преподавателем физики в Тбилисской грузинской гимназии, одновременно принимая деятельное участие в подготовке новых учебных планов и программ для средней школы.

В 1918—1919 гг. А. И. Джанелидзе опубликовал два учебника физики для средней школы — первые учебники физики на грузинском языке.

Тогда же вместе с другими представителями передовой грузинской интеллигенции он принимал активное участие в организации Тбилисского университета.

В 1920 г. университет командирует А. И. Джанелидзе во Францию, где он начинает работать в Гренобле у известного палеонтолога и стратиграфа В. Килиана, занявшись изучением верхнеюрских и нижнемеловых моллюсков — аммонитов.

В 1922 г. в Материалах к геологической карте Франции печатается его первая палеонтологическая монография о роде «спитицерас». Вскоре в других французских журналах выходит из печати еще два его исследования. После Гренобля А. И. Джанелидзе переезжает в Париж для работы в лаборатории выдающегося ученого Э. Ога, а затем Германию, где он стажируется некоторое время в Галле на Заале в Геологическом институте, возглавляемом И. Вальтером.

В 1923 г. А. И. Джанелидзе возвращается на родину, где его вскоре приглашают заведывать кафедрой геологии Закавказского коммунистического университета, находившегося в Тбилиси.

Осенью того же года в Тбилисском университете он защищает диссертацию на соискание ученой степени доктора наук, представив в качестве диссертационной работы монографию, изданную во Франции. Это была первая докторская работа в области естественных наук, защищенная в стенах молодого Тбилисского университета.

В 1924 г. в Тбилисском университете А. И. Джанелидзе организовал кафедру геологии и палеонтологии, а несколько позже — аналогичную кафедру в Грузинском политехническом институте. Первой он руководил в течение 48 лет, пе-

редав ее затем своему ученику — академику А. Л. Цагарели, а второй — до 1940 г.

В конце 1925 г., по инициативе А. И. Джанелидзе, Комисариатом народного просвещения Грузии был организован Научно-исследовательский геологический институт, директором которого стал Александр Илларионович Джанелидзе. Территориально институт располагался в Тбилисском университете, при кафедре геологии и палеонтологии. Именно с этого времени начинаются систематические и планомерные научно-исследовательские работы в Грузии, охватившие впоследствии почти все отрасли геологических знаний.

В первые годы после организации института, сотрудники его работали на общественных началах, не получая никакого материального вознаграждения. И лишь спустя несколько лет институт превратился в научный центр с постепенно увеличивающимся штатом и постоянными ассигнованиями на научно-исследовательскую работу.

В 1941 г., к двадцатилетию установления Советской власти в Грузии была создана Академия наук республики, в систему которой вошел и Геологический институт, а А. И. Джанелидзе стал одним из первых ее академиков.

А. И. Джанелидзе руководил Геологическим институтом в течение 30 лет, а в 1955 г. по личной просьбе он был освобожден от должности директора и по его же рекомендации институт возглавил один из его ближайших учеников — академик П. Д. Гамкрелидзе.

Велика роль А. И. Джанелидзе в деле организации и развития Академии наук Грузинской ССР. Более трех десятков лет он был членом ее Президиума, долгое время являлся академиком-секретарем Отделения естественных и математических наук, а с 1951 г. по 1955 г. был ее вице-президентом.

В 1926—1929 гг. А. И. Джанелидзе был директором Государственного музея Грузии, а в период Великой Отечественной войны (1942—1945 гг.) — ректором Тбилисского государственного университета.

Благодаря неустанной деятельности А. И. Джанелидзе, А. А. Твалчелидзе и К. Е. Габуния, к началу тридцатых годов было подготовлено достаточное количество национальных геологических кадров для организации отдельных геологических ячеек в ряде областей народного хозяйства, а также научно-исследовательских учреждений.

Естественно встал вопрос о предоставлении возможности тесного общения геологов-производственников с геологами,

работающими в научных учреждениях. Это было необходимо для приближения научных работников к запросам практики, а геологов, работающих на производстве — с теоретическими проблемами. Неразрывность теории и практики была краеугольным камнем всей деятельности А. И. Джанелидзе. Так возникла идея организации Геологического общества. В 1933 г., после небольшой подготовительной работы, по инициативе А. И. Джанелидзе было создано Геологическое общество Грузии — одно из первых научных обществ в республике. Первым председателем Общества был избран К. Е. Габуния, а его ученым секретарем Д. С. Микеладзе.

В 1937 г., после неожиданной кончины К. Е. Габуния, по единодушному желанию членов Геологического общества, председателем был избран А. И. Джанелидзе. Эту обязанность он исполнял в течение 38 лет, до последних дней жизни, так, как и работу в Университете, где он читал свой любимый предмет — курс общей геологии.

В долголетней деятельности А. И. Джанелидзе намечается три основных направления: а) как ученый и организатор науки, б) как педагог высшей школы и в) как общественный и государственный деятель.

Выше уже говорилось о его научно-организационной деятельности.

А. И. Джанелидзе — ученый, в первую очередь отличался широким естественно-научным философским образованием. В основе его мышления лежала материалистическая философия. Большую роль в формировании его, как ученого-геолога сыграло пребывание в Казанском университете и последующая его работа с такими выдающимися учеными, как Э. Ог и В. Килиан — во Франции и И. Вальтер — в Германии.

Научную деятельность А. И. Джанелидзе начал с палеонтологии. В Казанском университете он стал изучать девонскую фауну западных склонов Урала. Он приступил к изучению богатейших коллекций университета, в том числе коллекций Ф. Чернышева, и к началу 1918 г. Казанскому обществу естествоиспытателей передал для публикации монографию о девонских кишечнополосных. В работе было описано большое число представителей этой группы и исправлены прежние определения и установлено наличие таких родов и видов, которые не были известны для этого региона.

К сожалению, в связи с исторической обстановкой, сложившейся в то время, работа осталась не опубликованной.

Научную деятельность А. И. Джанелидзе возобновил в

Гренобле (1920) в Лаборатории академика В. Килиана, где предметом его изучения стали аммониты. За полтора года (1920—1921 гг.) он написал и передал в печать монографию о берриасском роде спитицерас, которая была опубликована в Бюллете Геологической карты во Франции. В. Килиан посвятил ей пространную рецензию, а Бройли результаты исследования внес в очередное издание «Основ палеонтологии» Циттеля, а Мазно в предисловии к своей монографии, изданной в Мемуарах Геологического общества Франции писал, что большое дело монографического описания родов меловых аммонитов началось с прекрасной работы А. И. Джанелидзе.

Наряду с описанием рода спитицерас и многочисленных его видов А. И. Джанелидзе особое внимание уделил общим палеонтологическим вопросам. Он заметил и описал случаи диссимметрии сутурной линии, механизм ее возникновения и систематическое значение, отметил явно приобретенный характер этого признака и его наследственную передачу. Он делает попытку использовать диморфизм раковины для различия полов, а общую форму раковины — как экологический признак. В этот же период А. И. Джанелидзе попутно изучил и выделил новый род далмасицерас, который утверждился в палеонтологической литературе.

По возвращении из заграницы А. И. Джанелидзе продолжает исследовательскую работу в Тбилисском университете. С этого времени объектом его исследования становится родной край, внимание к которому не ослабевало в течение полувека. Здесь, в стенах Тбилисского университета раскрылся его большой талант и поразительная эрудиция, необыкновенная трудоспособность и неиссякаемая энергия.

В первое время А. И. Джанелидзе по-прежнему работал в области палеонтологии, однако вскоре диапазон его исследований расширился, охватив почти все отрасли геологической науки, и в каждом из них он сказал свое решающее слово.

В течение 40 лет он исследовал почти все уголки республики. Палеонтологические исследования он начал с описания нового весьма интересного мелового аммонита колхидес, как выяснилось в дальнейшем весьма распространенного не только на Кавказе, но и во всей Южно-альпийской полосе Советского Союза. Род стал известен также в Америке. Результаты этого исследования вошли как в советскую, так и западноевропейскую и американскую литературу. Вскоре после этого А. И. Джанелидзе впервые нашел и опи-

сал келловейскую фауну с. Цеси (Амбролаурский р-н). Среди альпийских форм им были установлены и бореальные пришельцы.

Вслед за келловейской была описана оксфордская фауна. В этом случае перед автором стояла более сложная задача. Если келловей в Грузии до А. И. Джанелидзе не был известен, то слои «корта» уже описывались Г. Абихом и всеми последующими авторами. Соответствующая фауна была изучена М. Неймаром и В. Улигом, которые определили ее возраст как байосский, а А. И. Джанелидзе доказал несомненно оксфордский возраст слоев «корта», что имело решающее значение для восстановления истории геологического развития этого региона.

Из палеонтологических работ А. И. Джанелидзе следует отметить интересную статью, объясняющую механизм отложения септ у аммонитов и, по-видимому, у головоногих моллюсков вообще. Им же были изучены лейасовые и байосские аммониты и меловые иноцерамы. Впоследствии, для дальнейших исследований, весь свой материал по этим группам моллюсков А. И. Джанелидзе передал своим ученикам И. Р. Каходзе, К. Ш. Нуцубидзе, А. Л. Цагарели и М. С. Эристави.

С палеонтологическими исследованиями сближается и его работа о пространственной ориентации животных, опубликованная в Трудах Института психологии им. акад. Д. Узнадзе (1957 г., 11, стр. 173—179). В ней показано, что лабиринт и полукружные каналы — это только орган равновесия, а ориентация в горизонтальной поверхности гравитационного поля происходит благодаря наличию у организмов двусторонней симметрии.

Велика заслуга А. И. Джанелидзе в изучении стратиграфии отложений, развитых на территории Грузии.

Вопреки господствовавшему в то время взгляду, А. И. Джанелидзе считал наиболее вероятным палеозойский возраст Дзирульского кристаллического массива, что в последствии неоднократно подтверждалось работами его учеников, в том числе и по данным абсолютного возраста.

Возраст белых и розовых известняков Дзирульского массива, разными исследователями, начиная от Г. Абиха определялся различно от триаса до оксфорда включительно. Впервые К. Е. Габуния доказал, что правы М. Неймайр и В. Улиг, отнесшие эти известняки к среднему лейасу. А. И. Джанелидзе показал, что кроме среднего лейаса здесь существует, в частности, верхний лейас, что подтвердилось исследованиями И. Р. Каходзе, а позднее и К. Ш. Нуцубидзе.

Им же был изучен лейас Рачи и лейасовая фауна Локского массива. Изучением найденного в Верхней Сванетии аммонита, он впервые в Грузии палеонтологически подтвердил лейасовый возраст «основных сланцев» Большого Кавказа.

А. И. Джанелидзе правильно расшифровал характер порфиритовых покровов и связанных с ними слоистых образований как вулканогенно-осадочную формацию. Отметив единство этой формации и назвав ее порфиритовой свитой, он по стратиграфическим соображениям ее возраст определил как байосский, что впоследствии полностью подтвердилось изучением богатой фауны из этих отложений (И. Р. Кацхадзе). Этот вывод имел решающее значение для понимания геологического строения всего Закавказья. Прежними авторами эти породы считались лейасовыми или киммериджскими. С этими отложениями связаны промышленные баритовые месторождения.

Свиту лейасовых сланцев и угленосную свиту Ткибульского района, согласно налагающих на порфиритовую свиту байоса, А. И. Джанелидзе относит к бату, несмотря на то, что многие, следуя за Геппертом и Приладай, считали их лейасовыми.

Более молодую гипсоносную пестроцветную свиту, широко распространенную в Западной Грузии, долгое время относили к оксфорду. Б. Ф. Мефферт считал, что эта свита представляет собой трангрессивное основание нижнего мела и ее возраст определял как титонский. А. И. Джанелидзе показал, что пестроцветная свита расположена несогласно под меловыми отложениями, и учитывая ее отношение к палеонтологически датированным верхнеюрским отложениям Рачи, возраст ее определил как киммериджский. Он выделил враконский подъярус и сеноман в глауконитовых песчаниках мела Западной Грузии и показал нижнетуронский возраст надглауконитовых известняков.

К концу 40-х — началу 50-х годов свои основные стратиграфические и тектонические исследования А. И. Джанелидзе продолжил в Восточной Грузии, геологическому строению которой посвятил немало интересных трудов. Из его стратиграфических работ этого периода следует отметить изучение широко развитых континентально-лагунных образований. По его мнению, т. н. душетские, гардискарские, цивские и алазанские конгломераты, из-за отсутствия в них каких-либо следов перерыва и несогласия, следует считать результатом единого процесса седиментации. Возраст этих мощных образований, названных им цивской свитой, является мио-плиоценовым.

Большое внимание А. И. Джанелидзе уделял явлениям трансгрессии и регрессии. Он убедительно обосновал регрессию в конце лейаса и байосскую трансгрессию; батскую регрессию и келловейскую трансгрессию; киммериджскую регрессию и нижнемеловую (местами, возможно, уже титонскую) трансгрессию; регрессию верхнего альба-сеномана и нижнетуронскую трансгрессию; трансгрессию эоцена (или палеоцен), следующую за датской регрессией; прекрасно выраженную трансгрессию олигоцена; регрессию в нижнем миоцене и трансгрессию среднего миоцена; регрессию в конце среднего сармата. В результате изучения этих явлений А. И. Джанелидзе пришел к совершенно очевидному с первого взгляда, но систематически игнорируемому выводу, что в геосинклинальных условиях, трансгрессии должна предшествовать и неизменно предшествует регрессия. С другой стороны, регressiveвая толща выше геосинклинального прогиба (на платформе, на межгорной глыбе) может залегать трансгрессивно, как, например, нестроцветная свита киммериджа или глауконитовые песчаники сеномана.

Особое внимание А. И. Джанелидзе уделял изучению фаций геологических образований. Он отметил постепенный латеральный переход лайасовых известняков Дзирульского массива и глинистые сланцы Южной Осетии; фациальную изменчивость порфиритовой свиты; установил синхронность ургонской и аммонитовой фаций и их переход друг в друга; доказал, что свита «мтавари» представляет собой фацию верхнемеловых известняков и многое другое. В результате изучения фаций, он противопоставил фациям геосинклинальных прогибов отложения межгорных глыб, и в отличие от геосинклинальных и платформенных назвал их платформеноидными.

В связи с проблемой унифицированной стратиграфической шкалы А. И. Джанелидзе считал, что границы стратиграфических систем и отделов в зоне орогена не выбираются произвольно, а даны в самой природе, они фиксируются fazami tектогенеза.

В его исследованиях первенствующее значение принадлежит тектонике. Дислокации являются для него не средством объяснения трудно координируемых наблюдений, а объектом непосредственного изучения. Исходным положением для него всегда является конкретная тектоника.

Детальное изучение территории Западной Грузии позволило А. И. Джанелидзе внести радикальные изменения в представление о геологическом строении этого края. Уже в 1930 г. он описал своеобразный вид складчатости, назвав ее

краевой. Впоследствии оказалось, что краевая складчатость широко распространена не только в Грузии, но и в других горных областях. В процессе изучения механизма краевой складчатости он пришел к выводу, что здесь значительная роль принадлежит процессу выжимания пластов. Этот оригинальный вид тектогенеза он назвал тектоникой выжимания. По его мнению, тектоника выжимания является одним из основных механизмов горообразования.

Изучение развития Бзиаурской антиклинали позволило А. И. Джанелидзе расшифровать сложную историю юрского бассейна Ткибульского района, а изучение Ткибульской антиклинали сделали понятным строение Ткибульского месторождения каменного угля. После изучения развития тбилисских складок, он пришел к выводу о растяжении земной коры, следующей за складчатостью. Он же установил смещение осей меловых складок по отношению к юрским и виргацию складок.

Большой заслугой А. И. Джанелидзе надо считать разработку понятия о Грузинской глыбе, ставшей краеугольным понятием в представлениях о геологическом строении Грузии. Он установил покровный характер складок на Грузинской глыбе сначала в Мегрелии, а затем в Гаре Кахети. Им же было установлено наличие в батское время поперечного поднятия Большого Кавказа вдоль оси Эльбрус-Аски, что дало возможность просто объяснить распределение и фации мезозойских осадков на Южном склоне Большого Кавказа.

В результате детального изучения окрестностей г. Тбилиси им была установлена миграция геосинклинальных прогибов в противоположных направлениях на север и на юг от Тбилиси.

С раннего периода деятельности А. И. Джанелидзе был увлечен проблемой тектогенеза. Теорию орогенетических фаз Штилле он воспринял критически. По теории Штилле складкообразование является «мгновенным» процессом, его метод датирования складчатости неизбежно приводит к катастрофическим представлениям. А. И. Джанелидзе разрабатывает новый метод датирования складчатости — изучение синорогенной регрессии — являющейся не только более точным, но и выявляющим длительность процесса. А. И. Джанелидзе доказал совпадение явлений регрессии и орогенетических фаз на примере всей геологической истории территории Грузии.

Учитывая развитие горных систем в Западной Европе и в Советской Центральной Азии А. И. Джанелидзе сформи-

ровал теорию миграции гор, или геосинклиналей. Последовательные горные сооружения развиваются, примыкая к предшествующим и центробежно по отношению к континенту. При этом новые орогенетические циклы «телецоптически» накладываются на предыдущие. Впоследствии он уточнил — следует говорить не о миграции геосинклиналей, а о миграции орогена. Ороген зарождается на окраине океана и проходит через догоесинклинальную стадию, когда отсутствует интенсивная седиментация. В таком состоянии, по его мнению, находится Филиппинский бассейн и Атлантический океан.

Из орогенетических теорий его симпатии склонялись к исправленной и дополненной в соответствии с современным состоянием науки, контракционной теории.

В вопросе о гранитизации А. И. Джанелидзе стоял на позициях широкого понимания процесса метасоматоза, считая гранит продуктом окончательного интенсивного метаморфизма. Одновременно он допускает существование и ювелирного гранита как результата кристаллической дифференциации материнской магмы.

А. И. Джанелидзе всегда интересовался вопросами геоморфогенеза. В первый же период своей деятельности он описал террасы р. Куры в районе г. Тбилиси и позже террасы р. Риони. В окрестностях Тбилиси, кроме надпойменной, он выделил еще 4 террасы, имеющие региональное значение, обязанные своим происхождением изменению базиса эрозии или поднятию области питания, и ступени местного характера, возникшие в процессе непрерывной эрозии или в результате блуждания реки.

Он констатировал, что террасы Куры и Риони сближаются по мере выхода из гор и отсюда сделал вывод, что поднятие Большого Кавказа и Триалетского хребта продолжается и в четвертичное время. Это может быть результатом изостатического или изостатическо-орогенического движения. О более древнем поднятии свидетельствует единый уровень вершин, наблюдающийся к северу от долины Риони в Раче.

Богатый материал наблюдений из окрестностей Тбилиси и Рачи дал ему возможность предложить общую классификацию оползневых явлений.

А. И. Джанелидзе показал, что «вулканы» окрестностей Кутаиси и Тбилиси представляют собой эрозионные останцы своеобразной морфологии.

В области гидрографии А. И. Джанелидзе описал случаи перехвата бассейна и изменения русла, инверсии направления течения, подпруды и др. Почти во всех случаях

ему удалось связать эти явления с конкретными тектоническими движениями.

А. И. Джанелидзе интересовался и проблемами гидрогеологии. Он первый отметил, что Натахтарские источники представляют собой фильтраты р. Арагви. Отсутствие воды в шурфах и пойме р. Арагви он объяснил отрывом подземного потока от наземного. Обнаруженный в Боржомском ущелье перемежающийся источник позволил описать один из возможных механизмов интермиттирующего функционирования источников.

Знакомясь с гидрогеологией Цхалтубских минеральных источников, он пришел к выводу, что карст в этом районе развит ниже уровня грунтовых вод и, следовательно, карстовые пустоты полностью заполнены и вода в них напорная, что расширение карстовых пустот обусловлено растворяющим действием напорной воды, а обрушение потолка играет лишь подсобную роль.

Проблеме режима и ресурсов боржомской минеральной воды посвящен ряд статей (или докладов), освещавших особенности характера и условия разведки напорных газовых вод.

Научные исследования А. И. Джанелидзе всегда были связаны с практикой. Он был консультантом в процессе изучения Натахтарского и Булачаурского источников для водоснабжения г. Тбилиси, участвовал в составлении геологической части проектов многих гидроэлектростанций Грузии. Ему принадлежит первое геологическое обоснование проекта Самгорской оросительной системы. Он изучил строительные материалы в окрестностях Тбилиси и в смежных с ним районах, известняки для ферромарганцевого завода в Зестафони и мн. др.

Особо следует отметить его роль в изучении Ткибульского каменноугольного месторождения. Он обосновал, что Ткибульское и Гелатское каменноугольные месторождения являются самостоятельными бассейнами и что увеличение запасов Ткибульского месторождения возможно только в восточном направлении. Это блестяще подтвердилось через 20 лет глубокими бурениями. Он установил характер баритосодержащих трещин в порfirитовой свите байоса, показал юрский возраст нефти, выходы которой наблюдаются в Окрибе и Раче.

А. И. Джанелидзе автор почти 200 работ, из которых более 150 опубликованы, остальные же в рукописном виде хранятся в фондах Геологического института АН ГССР и разных геолого-производственных учреждений.

Велико его научное наследие в виде докладов, прочитанных на заседаниях в Геологическом институте и в Геологическом обществе Грузии, краткие или более пространные конспекты которых сохранились в личном архиве. Особо следует отметить цикл докладов по вопросам дарвинизма, прочитанных в 30-х годах и цикл лекций по генетике, прочитанных в Геологическом институте.

С особой ответственностью А. И. Джанелидзе относился к составлению учебников. Об учебниках физики для средней школы уже говорилось. Первый учебник по курсу исторической геологии для вузов, составленный по стенограмме лекций, записанных по инициативе студентов-геологов Политехнического института, впервые был опубликован в 1937 г. В 1963 году вышло второе дополненное издание этого учебника. Первое издание учебника по общей геологии вышло в 1968 г., а второе в 1972 г. Ему же принадлежат «Очерки по истории геологии» (1959), которые по существу представляют собой не собственно историю геологии, а вообще историю науки на примере геологии.

А. И. Джанелидзе проводил большую работу как редактор. В течение ряда лет он был постоянным редактором всех изданий Геологического института. Он долго руководил работой Редакционно-издательского совета (РИСО) АН ГССР.

Как преподавателя высшей школы, А. И. Джанелидзе отличают особые качества. В первое время, пока с ним рядом не встали его ученики, он вел все геологические дисциплины. Он умел почувствовать в студенте будущего ученого, что способствовало созданию сильной школы грузинских геологов. Его лекции отличались спокойным и убедительным тоном, твердой логикой. В них всегда содержалась новейшая информация, но он никогда не удовлетворялся односторонним освещением вопроса, умело используя результаты собственных исследований и анализ различных узловых вопросов геологии. Каждая его лекция, независимо от того, где она была прочитана, всегда содержала много нового.

Блестящее знание грузинского, русского и европейских языков позволяло ему постоянно совершенствовать стиль грузинского геологического языка и создать многочисленные грузинские геологические термины. Этому последнему, даже тогда, когда чтение лекций на грузинском языке по специальным дисциплинам геологической науки уже не представляло никаких трудностей, он уделял особое внимание. В учебнике по курсу общей геологии, изданном в 1968 г., почти на каждой странице встречаем новые геологические

термины или новые варианты известных. Вообще он интересовался нормами грузинского литературного языка и этому вопросу посвятил специальную статью с оригинальным заглавием «Мои трудности» (Труды Геологического общества Грузии, т. VII, вып. 1—2, 1970).

Лекции и доклады А. И. Джанелидзе собирали большую аудиторию. На его лекциях по курсу общей геологии присутствовали многие студенты со смежных факультетов, а на его первой лекции по курсу истории геологии присутствовали все его ученики, многие из которых к тому времени уже имели степень доктора наук.

Особо следует отметить цикл лекций о его учебе в средней школе и в университете в Париже, прочитанных студентам-геологам по просьбе ректората Тбилисского университета. В дальнейшем эти лекции легли в основу книги «Воспоминания» (1971).

Совершенно особым был у него подход к аспирантам. Прежде чем дать аспиранту тему, он сам ее изучал. Он никогда не вмешивался в каждодневную работу аспиранта, но в то же время не оставлял его без внимания. Достаточно было 1—2 вопросов и аспирант со всей увлеченностью и полной отдачей принимался за работу. Такое отношение А. И. Джанелидзе, обязывало глубоко вникнуть в суть вопроса и проанализировать всю новую информацию по данной проблеме.

По отношению к аспирантам и даже к ближайшим сотрудникам А. И. Джанелидзе был строг и требователен, но справедлив. Его никогда не удовлетворяло только специальное образование аспиранта и сотрудника. Он считал, что научный работник должен быть широко эрудированным человеком.

Непосредственными учениками А. И. Джанелидзе являются несколько действительных членов и чл.-корреспондентов АН СССР и АН союзных республик, несколько десятков докторов и кандидатов геолого-минералогических наук.

Общественная деятельность А. И. Джанелидзе началась еще в школьные годы, когда в знак солидарности с революционными выступлениями 1905 г. он оставил Кутаисскую классическую гимназию и отправился в родное село Никорцмinda и среди революционно настроенных крестьян вел пропагандистскую работу, которую продолжил в Цагери. В этот период происходило формирование его как «критически мыслящей личности». Он даже входил в вооруженный отряд, который собирался взять г. Кутаиси.

После разгрома революции 1905 г. А. И. Джанелидзе

возвращается в г. Кутаиси и готовится экстерном сдать экзамены.

В 1906 г., после окончания гимназии, он отправляется в Женеву, где продолжает общественно-политическую деятельность, но вскоре переезжает в Париж и поступает в Сорбонский университет. Здесь он был членом правления, а затем председателем грузинского землячества. В Париже А. И. Джанелидзе слушал лекции В. И. Ленина. Вот как он вспоминал эти события впоследствии «...На меня большое впечатление произвел этот необыкновенно подвижный человек, который как бы олицетворял собой энергию и излучал ее вокруг. Каждое его слово было действием, каждое выступление — часть его души» («Воспоминания», стр. 105—106). В Париже он встречался с прославленным грузинским поэтом Акацием Церетели, которому Грузинское землячество устроило вечер.

После возвращения из Парижа общественную деятельность он продолжает в г. Кутаиси, работая учителем алгебры и тригонометрии в частной женской гимназии М. Каухчишвили. И это не случайно, т. к. по своим убеждениям государственную службу он считал для себя неприемлемой в условиях царизма.

В Кутаиси он был избран членом редколлегии грузинской газеты. В этот же период он ведет довольно значительную работу как член правления Кутаисского филиала Общества по распространению грамотности среди грузин, а позже как член правления общества «Синатле» («Свет») и Кутаисского народного университета.

В 1917 г., во время кратковременного возвращения из Казани, он был избран секретарем Комитета по содействию учреждения Тбилисского университета. Он лично и письменно вел переговоры с И. Джавахишвили о структуре будущего университета, о подборе кадров и др. Как временное мероприятие, А. И. Джанелидзе считал возможным пригласить иностранных и русских профессоров для чтения лекций. На совещании под его председательством, на котором разбирались вопросы будущего университета, присутствовали И. Кипшидзе, А. Размадзе, А. Харадзе, Ш. Нуцубидзе, Г. Ахвледiani, Д. Узнадзе, В. Беридзе и др. Как видим все они стали основателями и первыми профессорами Тбилисского университета. В этот же период А. И. Джанелидзе был секретарем инициативного комитета по учреждению грузинского промышленного банка.

После вторичного возвращения из заграницы, уже при Советской власти, А. И. Джанелидзе развернул широкую

научную, научно-организационную, педагогическую, общественную и государственную деятельность. Он неоднократно избирался членом президиума профсоюза работников высшей школы и научных учреждений, а также делегатом республиканской или всесоюзной конференции профсоюза.

В 1937 г. А. И. Джанелидзе был избран делегатом VII Чрезвычайного съезда Советов депутатов трудящихся Грузии и членом редакционной комиссии по выработке окончательного текста Конституции Грузинской ССР, четырежды он избирался депутатом Верховного Совета Грузинской ССР и членом его Президиума.

В 1942 г. А. И. Джанелидзе вступил в ряды Коммунистической партии. К 15-летию установления Советской власти в Грузии он был включен в делегацию трудящихся для поездки в Москву.

Как человек и гражданин А. И. Джанелидзе отличался необыкновенной скромностью и душевной чистотой. В его присутствии никто не позволил бы себе непочтительно отзываться о ком-либо. Иронически он мог говорить только о себе. Его можно считать эталоном патриотизма и благородства. Всю свою жизнь он посвятил науке и служению родине. Он был принципиальным во всем — и в малом и в большом, требовательным к себе, к ученикам и вообще ко всем окружающим. Этими его качествами можно объяснить то, что его 60- и 70-летний юбилей отмечались лишь по настоянию друзей и учеников, а 80-летие со дня рождения и 60-летие научной, педагогической и общественной деятельности были отмечены научной сессией Геологического института, на которой он выступил с докладом о своей работе в геологии. Сессия проводилась в декабре 1968 г.

Родина высоко оценила заслуги А. И. Джанелидзе. Он был награжден тремя орденами В. И. Ленина, двумя орденами Трудового Красного знамени и многочисленными медалями.

В последний период жизни, когда возраст дал знать о себе и слух у него ослабел, он вынужден был несколько отойти от активной научной деятельности. Это очень его угнетало, но ученики всячески старались облегчить ему эту участь. До последнего вздоха он не терял живого интереса к геологии, к родному институту, к кафедре геологии и палеонтологии Тбилисского университета и к деятельности многочисленных учеников, каждое достижение которых, будь то личное или служебное, были для него радостью.

16 января 1975 года после непродолжительной болезни (с конца 1974 г.) А. И. Джанелидзе навсегда ушел от нас,

исполнив свой долг и уверенный в том, что созданная им в Грузии геологическая наука, которую он довел до зрелого возраста, осталась в надежных руках его многочисленных учеников, друзей и почитателей.

Грузинский народ никогда не забудет своего верного сына, гражданина и патриота, вся долгая жизнь которого была направлена на служение Родине.

Г. Ф. Челидзе, В. И. Зесашвили

BIOGRAPHIE SOMMAIRE DE L'ACADEMICIEN ALEXANDRE DJANÉLIDZÉ

1888—6. IX.—1975—16.1

L'Académicien Alexandre Djanélidzé naquit en 1888 en Géorgie, dans le village Nikortsminda de la région Ambrolaouri. En 1906, après avoir fait ses études à l'école secondaire de Kouthaïssi, il partit en France et entra à la Sorbonne à la Faculté des Sciences. Y ayant terminé ses études en 1911 avec le diplôme de licencié des sciences, il les a poursuivies à l'Université de Kazan (1917) et repartit de nouveau à l'étranger. Il travaillait à Paris sous la direction de E. Haug, à Grenoble avec W. Kilian et à Halle avec J. Walther.

Durant sa brillante carrière scientifique Alexandre Djanélidzé fonda l'Ecole Géologique de Tbilissi, fut maître émérite des sciences et membre de l'Académie des Sciences de Géorgie, fondateur et chef des chaires géologiques à l'Université de Tbilissi (1924—1972) et à l'Ecole Polytechnique de Géorgie (1928—1946) fondateur (1925) et directeur (1925—1955) de l'Institut Géologique de l'Académie des Sciences de la RSS Géorgienne, fondateur (1933) et président (1937—1975) de la Société Géologique de Géorgie.

Dans l'héritage scientifique d'Alexandre Djanélidzé une place importante est occupée par les recherches paléontologiques. C'est lors de son séjour à Paris qu'il publia quelques ouvrages paléontologiques dont une monographie "Les spiticeras du S-E de la France" fut présentée plus tard comme thèse de doctorat, soutenue en 1923, à l'Université de Tbilissi. Il poursuivit ces recherches en Géorgie et toute une suite de ses ouvrages

est consacrée aux faunes du Jurassique et du Crétacé, créant une base pour d'autres recherches paléontologiques.

Les ouvrages principaux de A. Djanélidzé sont consacrés aux problèmes de tectonique et de tectogénèse. Il s'occupait du mécanisme de la formation des plis marginaux et de couverture, de la conception du Bloc géorgien, de la théorie des phases orogéniques de Stille, en y apportant d'importants correctifs, de la migration des montagnes et de leur évolution télescopique. Les idées concernant l'origine et l'évolution des géosynclinaux et le problème de granitisation, les hypothèses de la génèse des continents et bien d'autres questions étaient au centre de ses intérêts scientifiques.

Avec les activités scientifiques et pédagogiques A. Djanélidzé combinait une activité politique et administrative. Il fut Membre du Présidium du Conseil Suprême de Géorgie; il occupait les postes du vice-président de l'Académie des Sciences de la RSS Géorgienne, du directeur du Musée de Géorgie, du recteur de l'Université de Tbilissi.

ა. ჯანელიძის ცხოვრებისა და მოღვაწეობის ძირითადი
თარიღები

- 1888 წ.** 6 წელმბერს დაიბადა ამბროლაურის რაიონის სოფ. ნიკორწმინდაში.
- 1897 წ.** შევიდა ქუთაისის კლასიკურ გიმნაზიაში.
- 1907 წ.** შევიდა სორბონის უნივერსიტეტის მეცნიერებათა ფაკულტეტის საბუნებისმეტყველო განყოფილებაზე.
- 1911 წ.** ბრუნდება სამშობლოში და იწყებს მუშაობას ქუთაისის ქართულ გიმნაზიაში ფიზიკის მასწავლებლად, პარალელურად ასწავლის მათემატიკას ქალთა გიმნაზიაში, კითხულობს საჯარო ლექციებს.
- 1915 წ.** შევიდა და **1916 წ.** დაამთავრა ყაზანის უნივერსიტეტის ფიზიკურ-მათემატიკური ფაკულტეტის საბუნებისმეტყველო განყოფილება უფლებებში გათანაბრების მიზნით.
- 1918 წ.** სექტემბერში იწყებს მუშაობას თბილისის ქართულ გიმნაზიაში ფიზიკის მასწავლებლად.
- 1918 — 1919 წწ.** აქვეყნებს ფიზიკის ორ სახელმძღვანელოს საშუალო სკოლებისათვის პირველად ქართულ ენაზე.
- 1920 წ.** იანვარში გაემგზავრა საფრანგეთში და ქ. გრენობლის უნივერსიტეტში დაიწყო მუშაობა გამოჩენილი გეოლოგის ვ. კილიანის ლაბორატორიაში.
- 1921 — 1922 წწ.** პარიზში მუშაობს სახელგანთქმული მეცნიერის ე. ოგის ლაბორატორიაში.
- 1922 წ.** საფრანგეთის გეოლოგიური რუკის უწყების სერიაში იბეჭდება მისი პირველი პალეონტოლოგიური მონოგრაფია „სპიტიცერასების“ შესახებ.
- 1922 წ.** გერმანიის ქ. ჰალში აგრძელებს მეცნიერულ კვლევას გეოლოგიურ ინსტიტუტში პროფესორ ი. ვალტერის ხელმძღვანელობით.

- 1923 წ. ბრუნდება სამშობლოში და მუშაობას იწყებს ამიერკავკასიის კომუნისტური უნივერსიტეტის გეოლოგიის კათედრის გამგედ.
- 1923 წ. ოქტომბერში თბილისის უნივერსიტეტში იცავს საღოქტორო დისერტაციას.
- 1924 წ. ჩამოაყალიბა თბილისის უნივერსიტეტში გეოლოგიისა და პალეონტოლოგიის კათედრა.
- 1925 წ. ნოემბერში მიენიჭა პროფესორის წოდება.
- 1925 წ. აარსებს საქართველოს გეოლოგიურ ინსტიტუტს, რომლის დირექტორი იყო 1955 წლის ბოლომდე.
- 1926 — 1929 წწ. საქართველოს სახელმწიფო მუზეუმის დირექტორია.
- 1928 — 1940 წწ. არის გეოლოგიისა და პალეონტოლოგიის კათედრის გამგე საქართველოს პოლიტექნიკურ ინსტიტუტში.
- 1936 წ. ნოემბერში დაჯილდოვდა შრომის წითელი დროშის არდენით.
- 1937 წ. გარდაცვალებამდე იყო საქართველოს გეოლოგიური საზოგადოების თავმჯდომარე.
- 1937 წ. აირჩიეს საქართველოს საბჭოების მეშვიდე საგანგებო ყრალობის დელეგატად და საქართველოს სსრ კომსტიტუციის ტექსტის დამდგენი სარედაქციო კომისიის წევრად.
- 1939 წ. აირჩიეს საქართველოს სსრ უმაღლესი საბჭოს პირველი მოწვევის დეპუტატად.
- 1941 წ. მარტში დაჯილდოვდა ლენინის ორდენით.
- 1941 წ. აირჩიეს საქართველოს სსრ მეცნიერებათა აკადემიის ნაშდვილ წევრთა პირველ შემადგენლობაში.
- 1941 — 1963 წწ. საქართველოს სსრ მეცნიერებათა აკადემიის მათემატიკურ და საბუნებისმეტყველო მეცნიერებათა განყოფილების ხელმძღვანელია.
- 1941 — 1972 წწ. საქართველოს სსრ მეცნიერებათა აკადემიის პრეზიდიუმის წევრია.
- 1942 წ. მიიღეს საბჭოთა კავშირის კომუნისტური პარტიის რიგებში.
- 1942 — 1945 წწ. არის თბილისის უნივერსიტეტის რექტორი.
- 1946 წ. ნოემბერში დაჯილდოვდა ლენინის ორდენით.
- 1951 წ. აირჩიეს მშვიდობის დაცვის საქართველოს რეპარაციური კომიტეტის შემადგენლობაში.

- 1951 — 1955 წწ. არის საქართველოს სსრ მეცნიერებათა აკადემიის პირველი ვიცე-პრეზიდენტი.
- 1966 წ. აპრილში დაჯილდოვდა ლენინის ორდენით.
- 1971 წ. ივლისში დაჯილდოვდა შრომის წითელი ღროვაშის ორდენით.
- 1975 წ. 16 იანვარს გარდაიცვალა.

ОСНОВНЫЕ ДАТЫ ЖИЗНИ И ДЕЯТЕЛЬНОСТИ А. И. ДЖАНЕЛИДЗЕ

- Родился 6 ноября 1888 года в с. Никорцимinda Амбролаурского района.
- 1897 г. Поступил в Кутаисскую классическую гимназию.
- 1907 г. Поступил на естественное отделение факультета наук Сорбонны.
- 1911 г. Возвратился на родину и преподает физику в Кутаисской грузинской гимназии, параллельно ведет курс математики в женской гимназии, читает публичные лекции.
- 1915 г. С целью уравнения в правах поступил и 1916 г. окончил естественное отделение физико-математического факультета Казанского университета.
- 1918 г. В сентябре начал работать преподавателем физики в Тбилисской грузинской гимназии.
- 1918—1919 гг. Опубликовал два учебника физики для средней школы — первые учебники физики на грузинском языке.
- 1920 г. В январе отправился во Францию и начинает работать у известного геолога В. Килиана в университете г. Гренобля.
- 1921—1922 гг. Работает в Париже в лаборатории выдающегося ученого Э. Ога.
- 1922 г. В материалах к геологической карте Франции печатается его первая палеонтологическая монография о роде «спитицерас».
- 1922 г. Продолжает в Германии в г. Галле научную работу у профессора Вальтера в Институте геологии.
- 1923 г. Возвращается на родину и начинает работать заведующим кафедрой геологии Закавказского коммунистического университета.
- 1923 г. В октябре в Тбилисском университете защищает докторскую диссертацию.
- 1924 г. Организовал в Тбилисском университете кафедру

геологии и палеонтологии.

1925 г. В ноябре присуждено звание профессора.

1925 г. Основывает Геологический институт Грузии, директором которого он был до конца 1955 г.

1926—1929 гг. Директор Государственного музея Грузии.

1928—1940 гг. Заведует кафедрой геологии и палеонтологии в Грузинском политехническом институте.

1936 г. Награжден Орденом Трудового Красного знамени.

1937 г. До последних дней жизни он был председателем Геологического общества Грузии.

1937 г. Был избран делегатом VII Чрезвычайного съезда Советов Депутатов трудящихся Грузии и членом редакционной комиссии по выработке окончательного текста Конституции Грузинской ССР.

1939 г. Был избран в депутаты Верховного Совета Грузинской ССР первого созыва.

1941 г. В марте награждается Орденом Ленина.

1941 г. Был избран в первый состав действительных членов Академии наук Грузинской ССР.

1941—1963 гг. Является руководителем отделения математических и естественных наук при Академии наук Грузинской ССР.

1941—1972 гг. Член Президиума Академии наук Грузинской ССР.

1942 г. Вступил в ряды Коммунистической партии.

1942—1945 гг. Был ректором Тбилисского государственного университета.

1946 г. В ноябре награждается Орденом Ленина.

1951 г. Был избран в состав Комитета защиты мира Грузинской республики.

1951—1955 гг. Первый вице-президент АН Груз. ССР.

1966 г. В апреле награждается Орденом Ленина.

1971 г. В июле награждается Орденом Трудового Красного знамени.

1975 г. 16 января скончался.

მროვების ბიბლიოგრაფია

БИБЛИОГРАФИЯ ТРУДОВ

1914

1. ეროვნული შემოქმედება. სახალხო ლექციები. ქუთაისი, გამ-ბა ძმ. ოცხელების წიგნის მაღაზიისა, 1914, 111 გვ. — სათ. წინ. ავტ.: ა. ჭ.

Национальное творчество. Публичные лекции. Кутаиси, Изд-во книжного магазина братьев Оцхели, 1914. 111 с. — Перед загл. авт.: А. Дж.

1918

2. ფიზიკა საშუალო სასწავლებლებისათვის. ნაწილი 1. ქუთაისი, ამხ-ბა „განათლება“, 1918. 160 გვ.

Физика для средних учебных заведений. ч. 1. Кутаиси, Т-во «Ганатлеба», 1918. 160 с.

1919

3. დაწყებითი ფიზიკა. წელიწადი პირველი. ქუთაისი, „მერანი“, 1919. 116 გვ.

Начальная физика. Год первый. Кутаиси, «Мерани», 1919. 116 с.

1922

4. Dalmaticeras, un sous-genre nouveau du Genre Hoplites.-Bull. de la Soc. Géol. de France, 4 ser., t. 21, Paris, 1922, p. 256—274.

5. Les Spiticeras du Sud-Est de la France. —Mémoires pour...

sérvir à l'explication de la carte Géologique détaillée de la France, Paris, 1922. 207p.; 22 pl.

6. Notice sur quelques "Spiticeras" nouveaux du Sud-Est de la France.-Annales de l'Université de Grenoble, t. 33, Paris-Grenoble, 1922, p. 363—374, 4 pl.

1923

7. დაწყებითი ფიზიკა. წელიწადი 1-ლი. სახელმწიფო სამეცნიერო საბჭოს მიერ მოწონებულია, როგორც სკოლებში სახმარი სახელმძღვანელო. ქუთაისი, სახელგამის ქუთაისის განცოფილება, 1923. 116 გვ. ილ.

Начальная физика. Год первый. Одобрено государственным научным советом, как учебник пригодный в школах. Кутаиси, Госиздат, Кутаисское отделение, 1923, 116 с. с илл.

8. დაწყებითი ფიზიკა. წელიწადი მე-2. ქუთაისი, სახელგამის ქუთაისის განცოფილება, 1923. 140 გვ., 4 გვ. ილ-ით.

Начальная физика. Год второй. Кутаиси, Госиздат, Кутаисское отделение. 1923. 140 с., 4 с. с илл.

1924

9. მეცნიერული ჰეშმარიტება და შემოქმედება. შესავალი სიტყვა ტფილისის უნივერსიტეტში წარმოთქმული. — კავკასიონი, № 3—4, 1924, გვ. 34—45.

Научная истинна и творчество. Вступительное слово, произнесенное в Тбилисском университете. — Кавкасиони. № 3—4, 1924, с. 34—45.

10. ოკეანების წარმოშობა. — ტფ. უნ-ტის მოამბე, ტ. 4, 1924, გვ. 279—304. — რეზიუმე ფრანგ. ენ.

Происхождение океанов — Вестн. Тифл. ун-та, т. 4, 1924, с. 279—304. — Резюме на франц. яз.

L'origine des océans. — Bull. de l'Université de Tiflis, v. 4, 1924, p. 279—304. — Résumé.

1925

11. გეოლოგია, მისი შინაარსი, მისი მნიშვნელობა. — ჩვენი შეცნიერება, 1925, № 3—4 (15—16), გვ. 121—134.

Геология, ее содержание и значение. — Чвени мецниереба (наша наука), 1925 № 3—4 (15—16), с. 121—134.

12. ტფილისის მიდამოების პიდროვრაფიისათვის. — ტფ. უნ-ტის მთამბე, ტ. 5, 1925, გვ. 343—352. — რეზიუმე ფრანგ. ენ.

К гидрографии окрестностей Тифлиса. — Вестн. Тифл. ун-та, т. 5, 1925, с. 343—352. — Резюме на франц. яз.

Contribution à l'étude de l'hydrographie des environs de Tiflis. — Bull. de l'Université de Tiflis, v. 5, 1925, p. 343—352. — Résumé.

1926

13. მასალები რაჭის გეოლოგიისათვის. — ტფ. უნ-ტის მთამბე, ტ. 6, 1926, გვ. 239—253. — რეზიუმე ფრანგ. ენ.

Материалы для геологии Рачи. — Вестн. Тифл. ун-та, т. 6, 1926, с. 239—253. — Резюме на франц. яз.

Matériaux pour la géologie du Radcha /Rapport préliminaire/. — Bull. de l'Université Tiflis, v. 6, 1926, p. 239—253. — Résumé.

14. მდ. ვერეს ხეობა ტფილისის მიდამოებში. — საქ. მუზეუმის მთამბე, ტ. 3, 1926, გვ. 89—98. — რეზიუმე ფრანგ. ენ.

Долина реки Вере в Тифлиси.—Вестник Гос. музея Грузии, т. 3, 1926, с. 89—98. — Резюме на франц. яз.

La vallée de la Vera dans les environs de Tiflis. — Bull. du Musée de Géorgie, v. 3, 1926, p. 89—98. — Résumé.

15. მეწყერი და მსგავსი მოვლენები რაჭაში. — ტფ. უნ-ტის მთამბე, ტ. 6, 1926, გვ. 224—234. — რეზიუმე ფრანგ. ენ.

Оползни и родственные им явления в Раче. — Вестн. Тифл. ун-та, т. 6, 1926, с. 224—234. — Резюме на франц. яз.

Les metskérés dans le Radcha. — Bull. l'Université de Tiflis, v. 6, 1926, p. 224—234. — Résumé.

16. რა მანძილზე არის შესაძლებელი კარსტული დრენაჟი? — ტფ. უნ-ტის მთამბე, ტ. 6, 1926, გვ. 234—238. — რეზიუმე ფრანგ. ენ.

На каком расстоянии возможен карстовый дренаж? — Вестн. Тифл. ун-та, т. 6, 1926, с. 234—238. — Резюме на франц. яз.

A quelle distance est possible le drainage caristique? — Bull. de l'Université de Tiflis, v. 6, 1926, p. 234—238. — Résumé.

17. საქართველოს მუზეუმის 1926 წლის მუშაობის ანგარიში. — საქ. მუზეუმის მოამბე, ტ. 3, 1926, გვ. 269—292.

Отчет о работе Музея Грузии за 1926 год. — Вестник Гос. музея Грузии, т. 3, 1926, с. 269—292.

18. შეკუმშვის თეორიის კრიტიკის გამო. — ტფ. უნ-ტის მოამბე, ტ. 6, 1926, გვ. 220—224. — რეზიუმე ფრანგ. ენ.

К критике контракционной теории. — Вестн. Тифл. ун-та, т. 6, 1926, с. 220—224. — Резюме на франц. яз.

A propos des critiques de la théorie de la contraction. — Bull. de l'Université de Tiflis, v. 6, 1926, p. 220—224. — Résumé.

19. Colchidites, ცარცის ამონიტების ერთი ახალი გვარი. — ტფ. უნ-ტის მოამბე, ტ. 6, 1926, გვ. 253—258. — პარალელ. ტექსტი ფრანგ. ენ.

Colchidites. Новый род меловых аммонитов. — Вестн. Тифл. ун-та, т. 6, 1926, с. 253—258. — Параллельный текст на франц. яз.

Colchidites. Un genre nouveau d'ammonites crétacées. — Bull. de l'Université de Tiflis, v. 6, 1926, p. 253—258.

1928

20. დოცენტი ნიკოლოზ იოსელიანი (1894—1928) [ნეკროლოგი]. — საქ. მუზეუმის მოამბე, ტ. 4, 1928, გვ. 1—8.

Доцент Н. Иоселиани (1894—1928). [Некролог]. — Бюллетень Музея Грузии, т. 4, 1928, с. 1—8.

21. მდ. ტყიბულის ჰიდრო-ელექტრული გამოყენების საკითხებისათვის. — საქ. მუზეუმის მოამბე, ტ. 4, 1928, გვ. 141—160. — რეზიუმე ფრანგ. ენ.

К Вопросу о гидроэлектрическом использовании р. Тквибула. — Бюллетень Музея Грузии, т. 4, 1928, с. 141—160. — Резюме на франц. яз.

Le problème de l'aménagement hydro-electrique de la riv. Tkiboula. — Bull. du Musée de Géorgie, v. 4, 1928, p. 141—160. — Résumé.

22. საქართველოს მუზეუმის 1927 წლის მუშაობის ანგარიში. — საქ. მუზეუმის მოამბე, ტ. 4, 1928, გვ. 365—384.

Отчет работы Музея Грузии за 1927 г. — Бюллетень Музея Грузии, т. 4, 1928, с. 365—384.

1930

23. Le callovien de Tsessi. — Bull. du Musée de Géorgie, v. 5, 1930, p. 131—146.

24. Б. Ф. Мефферт. Геологические исследования в Рачинском уезде Западной Грузии в 1928 г. (Предворит. отчет), с 2 картами: материалы по общей и прикладной геологии. Вып. 140. Геологический комитет, Ленинград, 1929, стр. 73—117. [рец.]. — Бюллетень Музея Грузии, т. 5, 1930, с. 300—323.

1931

25. Открытое письмо заведывающему Крымско-Кавказской секцией Института геологической карты Александру Павловичу Герасимову (на его отзыв по поводу критики автора на Б. Ф. Мефферта). — Бюллетень Музея Грузии, т. 6, 1931, с. 447—462.

1932

26. La faune jurassique de Korlaetson âge. — Bull. de l'Inst. Géol. de Géorgie, v. 1, fasc. 1, 1932, p. 35—80, 10 pl. (Materiaux pour la géologie du Radcha).

27. Les ammonites jurassiques de Tsessi. — Bull. de l'Inst. Géol. de Géorgie, v. 1, fasc. 1, 1932, p. 1—34. (Materiaux pour la géologie du Radcha).

1933

28. ქავკასიის გეოლოგია. პროფ. ა. ჯანელიძის ლექციების მიხედვით შედგენილი კონსპექტი. შედგენილია სტუდენტების გაუფის მიერ. ტფ., სამთო-ქიმიური ინ-ტის ტექნიკის დაუფლების საზ-ბა, 1933. 95 გვ. ნახაზ. — ტექსტი ლითოგრაფირებულია.

Геология Кавказа. Конспект по лекциям проф. А. И. Джанелидзе. Составлен группой студентов. Тифлис, Общество по освоению техники Горно-химического ин-та, 1933. 95 с. с черт. — Текст литографирован.

1934

29. დ. მიქელაძე. [ნეკროლოგი]. — კომუნისტი, 1934, № 168,
83. 4.
Д. Микеладзе. [Некролог]. — Коммунист, 1934, № 168,
с. 4.

1936

30. დენაბერიოდული შეაროები. — მეცნიერების მოამბე, № 1,
1936, გვ. 35—42.

Перемежающиеся источники. — Мецниеребис моамбе
[Вестник науки], № 1, 1936, с. 35—42.

31. პროფ. ი. მარის ხსოვნას. [ნეკროლოგი]. — მეცნიერების
მოამბე, № 1, 1936, გვ. 195—196. — ავტ. კ. გორდელაძე, კ. ორაგვე-
ლიძე, ვ. ჯუბრაძე, ა. ხარაძე, ა. ჯანელიძე.

Памяти проф. Ю. Марра. [Некролог]. — Мецниеребис
моамбе [Вестник науки], № 1, 1936, с. 195—196. — Подписи:
К. Горделадзе, К. Орагвелидзе, В. Купрадзе, А. Харадзе,
А. Джанелидзе.

1937

32. სტორიული გეოლოგიის კურსი. თბ., „ტექნიკა და შრომა“,
1937. 402 გვ. იღ.

Курс исторической геологии. Тб., «Техника да Шрома»,
1937. 402 с. с илл.

1938

33. გეოლოგია თბილისის უნივერსიტეტში. — საქ. გეოლოგ-
ისტ. მოამბე, ტ. 3, ნაკვ. 2, 1938, გვ. 97—128.

Геология в Тбилисском университете. — Вестн. Геол. ин-та, т. 3, вып. 2, 1938, с. 97—128.

34. დოცენტი ი. მ. რუხაძე (1888—1938). [ნეკროლოგი]. — საქ.
მუზეუმის მოამბე, ტ. 9 А, 1938, გვ. 7—8.

Доцент И. М. Рухадзе (1888—1938). [Некролог]. —
Бюллетень Музея Грузии, т. 9 А, 1938, с. 7—8.

35. გეოლოგიური მუზეუმის 20-ე წლიური გამოცემა. — საქ. გეოლოგ-
ისტ. მოამბე, ტ. 9 А, 1938, გვ. 1—2.

1939

36. დებუტი ა. განელიძის სიტყვა [საქართველოს სსრ 1-ლი მოწვევის უმაღლესი საბჭოს მე-2 სესიაზე: კამათი საქართველოს სსრ 1939 წლის სახელმწიფო ბიუჯეტის შესახებ]. — კომუნისტი, 1939, № 169, 26 ივლ., გვ. 3; ზარია ვოსტოკა, 1939, № 169, 26 ივლ., გვ. 3—4.

Речь депутата А. И. Джанелидзе [на второй сессии Верховного Совета Грузинской ССР I-го созыва. Прения по докладу о государственном бюджете Грузинской ССР на 1939 год]. — Коммунисти, 1939, № 169, 26 июля, с. 3; Заря Востока, 1939, № 169, 26 июля, с. 3—4.

1940

37. ახტალის ტალახის გენეზისის შესახებ. — სსრკ მეცნ. აკად. საქ. ფილ. მოამბე, ტ. 1, № 7, 1940, გვ. 527—534. — რეზიუმე რუს. ენ.

К вопросу о генезисе ахтальской грязи. — Сообщения Груз. филиала Акад. наук СССР, т. 1, № 7, 1940, с. 527—534. — Резюме на рус. яз.

38. იურული ნალექების კვლევის მდგომარეობა საქართველოში. — ს. მ. კიროვის სახელ. საქ. ინდუსტრ. ინ-ტის II სამეცნ. ტექნ. კონფერ. მოხსენების თეზისები. თბ., 1940, გვ. 35.

О геологической изученности юрских отложений Грузии. — Вторая научн. техн. конференция Груз. индустриального ин-та им. С. М. Кирова. Тезисы докладов. Тб., 1940, с. 35.

39. იურული ოროგენეტური ფაზისები დასავლეთ საქართველოში და ფაზისების დადგენისა და დათარიღების მეთოდი. — ს. მ. კიროვის სახელ. საქ. ინდუსტრ. ინ-ტი II სამეცნ.-ტექნ. კონფერ. მოხსენების თეზისები. თბ., 1940, გვ. 40.

Юрские орогенетические фазы в Западной Грузии и метод установления и датировки орогенетических фаз. — Вторая науч. техн. конференция Груз. индустриального ин-та им. С. М. Кирова. Тезисы докладов. Тб., 1940, с. 40.

40. მეცნიერი მოქალაქე. [ი. ა. ჯავახიშვილის გარდაცვალების გამო]. — კომუნისტი, 1940, № 270, 21 ნოემბრი, გვ. 1.

Ученый гражданин. [По случаю смерти И. А. Джавахишвили]. — Коммунисти, 1940, № 270, 21 ноября, с. 1.

41. მეწყრების გეოლოგიური ქლასიფიკაცია. — თბილ. სახელმწ. უნივერსიტეტის სამეცნ. სესია. 1940, 7—11 მაისი. მოხსენებათა ორზოსები. თბ., 1940, გვ. 62—63.

Геологическая классификация оползней. — Научная сессия Тбилисского гос. ун-та, 1940, 7—11 мая. Тезисы докладов. Тб., 1940, с. 62—63.

42. რაჭა-ლეჩხუმის სინკლინის გაგრძელება დასავლეთისაკენ. — სსრკ მეცნ. აკად. საქ. ფილ. მოამბე, ტ. 1, № 10, 1940, გვ. 739—744.—რეზიუმე რუს. ენ.

О западном продолжении Рачинско-Лечхумской синклиналии. — Сообщения Груз. филиала Акад. наук СССР, т. 1, № 10, 1940, с. 739—744. — Резюме на рус. яз.

43. ქვედა ცარცის ამონიტებიანი ფაციესი რაჭა—ლეჩხუმის სინკლინის ჩრდილო ფრთაში.—სსრკ მეცნ. აკად. საქ. ფილ. მოამბე, ტ. 1, № 2, 1940, გვ. 127—131. — რეზიუმე რუს. ენ.

Аммонитовая фация нижнего мела в северном крыле Рачинско-Лечхумской синклиналии. — Сообщения Груз. филиала Акад. наук СССР, т. 1, № 2, 1940, с. 127—131. — Резюме на рус. яз.

44. Геологические наблюдения в Окрибе и в смежных частях Рачи и Лечхума. Тб., Изд-во Груз. филиала АН СССР, 1940. 408 с. с илл. (Груз. фил. АН СССР). — Резюме на франц. яз. — Библиогр.: 113 назв.

Recherches géologiques dans l'Okriba et les parties adjacentes du Radcha et du Letchkhoum. Tbilissi, édition de la filiale de Géorg. de l'Acad. des Sciences de l'URSS, 1940. 408p. (Filiale Géorgienne de l'Academie des sciences de l'URSS).

რეც.: მარუაშვილი ლ. ი. საქართველოს გეოლოგიის მნიშვნელოვანი შენაძენი. — ინდუსტრ. ქუთაისი, 1941, № 114, 17 მაისი, გვ. 3.

Рец.: Маруашвили Л. И. Значительное приобретение грузинской геологии. — Индустр. Кутаиси, 1941, № 114, 17 мая, с. 3.

Рец.: Челидзе Г. Труды Кутаис. пед. ин-та им. А. Цуликидзе, 1941, т. 3, с. 187—194.

Рец.: Джавришвили К. Новый труд по геологии Грузии. [Акад. А. И. Джанелидзе]. — Заря Востока, 1941, № 138, 14 июня, с. 3.

45. К вопросу об орогенетических фазах. — Советская геология, 1940, № 5—6, с. 172—174.

1941

46. ასხის მთის გეოლოგიური კომპლექსი. — საქ. სსრ მეცნ. აკად. მთამბე, ტ. 2, № 1—2, 1941, გვ. 87—98. — რეზიუმე რუს. ენ.

Геологический комплекс горы Асхи. — Сообщения Акад. наук Груз. ССР, т. 2, № 1—2, 1941, с. 87—98. — Резюме на рус. яз.

47. დეპუტატ ა. ი. ჯანელიძის სიტყვა [საქ. სსრ უმაღლესი საბჭოს V სესიაზე საქართველოს სამეცნიერო-საკვლევო დაწესებულებათა მიღწევების შესახებ]. — კომუნისტი, 1941, № 89, 16 აპრ., გვ. 3; ზარია ვოსტოკა, 1941, № 88, 15 აპრ., გვ. 3.

Речь депутата А. И. Джанелидзе [на 5-й сессии Верховного Совета Груз. ССР. О работе научных организаций Грузии]. — Коммунисти, 1941, № 89, 16 апр., с. 3; Заря Востока, 1941, № 88, 15 апр., с. 3.

48. მტერს დაღუპვა არ ასცდება. [საბჭოთა კავშირზე გერმანის ჯარების თავდასხმის გამო]. — კომუნისტი, 1941, № 148, 25 ივნ., გვ. 1. — ხელს აწერენ: აკად. ბ. მუსხელიშვილი, აკად. ს. ჯანაშია, აკად. ა. ჯანელიძე და სხვ.

Врага гибель не минует. [О нападении фашистской Германии на Советский Союз]. — Коммунисти, 1941, № 148, 25 июня, с. 1. — Подписи: акад. Н. Мусхелишвили, акад. С. Джанашия, акад. Джанелидзе и другие.

49. პროფესორი ა. გ. მაჭავარიანი. [ნეკролог]. — კომუნისტი, 1941, № 95, 23 აპრ.. გვ. 2; ზარია ვოსტოკა, 1941, № 95, 23 აპრ., გვ. 2. — ხელს აწერენ: ს. მაჭავარიანი, ბ. მუსხელიშვილი, ა. ჯანელიძე, ს. ჯანაშია და სხვ.

Профессор А. Г. Мачавариани. [Некролог]. — Коммунисти, 1941, № 95, 23 апр., с. 2; Заря Востока, 1941, № 95, 23 апр., с. 2. — Подписи: С. Мачавариани, Н. Мусхелишвили, А. Джанелидзе, С. Джанашия и др.

50. სამეგრელოს ცენტრალური ნაწილის გეოლოგიური აგებულება. — საქ. სსრ მეცნ. აკად. მოამბე, ტ. 2, № 3, 1941, გვ. 255—260.—რეზიუმე რუს. ენ.

К вопросу о геологическом строении центральной части Мегрелии. — Сообщения Акад. наук Груз. ССР, т. 2, № 3, 1941, с. 255—260. —Резюме на рус. яз.

51. საქართველოს ბელტის პრობლემა. — საქ. სსრ მეცნ. აკადემიის მათემატიკურ და საბუნებისმეტყველო მეცნიერებათა განყოფილების სამეცნიერო სესია. 1941 წლის დეკემბრის 6—8. მუშაობას გაგმა და მოხსენებათა თეზისები. თბ., 1941, გვ. 4—6.

Проблема Грузинской глыбы. — Научная сессия Отделения математических и естественных наук АН ГССР 1941 г. 6 и 8 декабря. План работы и тезисы докладов. Тб., 1941, с. 4—6.

52. სიტყვა საქართველოს მეცნიერთა ანტიფაშისტურ მიტინგზე თბილისში, 19 ოქტომბერს. — კომუნისტი, 1941, № 249, 21 ოქტ., გვ. 2; ზარია ვოსტოკა, 1941, № 249, 21 ოქტ., გვ. 3.

Речь на Антифашистском митинге ученых Грузии в Тбилиси, 19 октября. — Коммунисти, 1941, № 249, 21 окт., с. 2; Заря Востока, 1941, № 249, 21 окт., с. 3.

53. ქართული გეოლოგიის XX წელიწადი. — თბილ. სახელმწ. უნ-ტის შრომები, ტ. 19, 1941, გვ. 67—88. — ბიბლიოგრ.: 102 სტ.

XX лет Грузинской геологии. — Труды Тбил. гос. ун-та, т. 19, 1941, с. 67—88. — Библиогр.: 102 назв.

1942

54. დასავლეთ საქართველოს ტარცის გლაუკონიტიანისზედა კირქვების ასაკის გამო. — საქ. სსრ მეცნ. აკად. მოამბე, ტ. 3, № 5, 1942, გვ. 437—443.—რეზიუმე რუს. ენ.

К вопросу о возрасте надглаконитовых (орбулиновых) известняков среднего мела Западной Грузии. — Сообщения Акад. наук Груз. ССР, т. 3, № 5, 1942, с. 437—443. — Резюме на рус. яз.

55. საქართველოს ბელტის პრობლემა. I. საქ. სსრ მეცნ. აკად. მოამბე, ტ. 3, № 1, 1942, გვ. 49—58. II.—იქვე, ტ. 3, № 2, 1942, გვ. 137—143.—რეზიუმე რუს. ენ.—ბიბლიოგრ.: 50 სტ.

Проблема Грузинской глыбы. I — Сообщения Акад. на-

ук Груз. ССР, т. 3, № 1, 1942, с. 49—58. II. — там же, т. 3, № 2, 1942, с. 137—143. — Резюме на рус. яз. — Библиогр.: 50 назв.

1943

56. მოების წარმოშობის საკითხისათვის.—საქ. სსრ მეცნ. აკად. მოამბე, ტ. 4, № 5, 1943, გვ. 401—408.—რეზიუმე ჩუს. ენ.

К проблеме горообразования. — Сообщения Акад. наук Груз. ССР, т. 4, № 5, 1943, с. 401—408.—Резюме на рус. яз.

1944

57. საბჭოთა საქართველოს მეტალურგია. საქართველოს სსრ მეცნიერებათა აკადემიის ნამდვილი წევრის წერილი.—კომუნისტი, 1944, № 110, 2 ივნ., გვ. 2; იზვესტია, 1944, № 120, 21 მაისი, გვ. 3.

Металлургия Советской Грузии. Письмо действительного члена Академии наук Грузинской ССР. — Коммунисти, 1944, № 110, 2 июня, с. 2; Известия, 1944, № 120, 21 мая, с. 3.

58. სტალინის სახელობის თბილისის სახელმწიფო უნივერსიტეტის არსებობის 25 წლისთავზე [1918—1943]. მოხსენება უნივერსიტეტის არსებობის: 25 წლისთავისადმი მიძღვნილ სამეცნიერო სესიაზე 1943 წ. 18/IV. თბ., თბილ. სახ. უნ-ტის გამ-ბა, 1944. 27 გვ.

Тбилисский государственный Университет им. Сталина к 25-й годовщине своего существования [1918—1943]. Доклад на научной сессии, посвященной 25-летию со дня основания ТГУ 18/IV 1943 г. Тб., Изд-во Тбил. гос. ун-та, 1944. 27 с.

1945

59. „კომუნისტი“. [მისაღმება აკადემიკოსების ნ. მუსხელიშვილის, ალ. ჯანელიძესი, ნ. კეცხოველისა და გ. ახვლედიანის გაზეთის არსებობის 25 წლისთავის გამო].—კომუნისტი, 1945, № 109, 3 ივნ., გვ. 4.

«Коммунист». [Приветствия академиков Н. Мусхелишвили, Ал. Джанелидзе, Н. Кецховели, Г. Ахвледиани по случаю 25 годовщины существования газеты]. — Коммунисти, 1945, № 109, 3 июня, с. 4.

60. სიტუვა [საქართველოს სსრ პირველი მოწვევის უმაღლესი საბჭოს VIII სესიაზე. კამათი საქ. სსრ 1945 წ. სახელმწიფო ბიუჯეტის შესახებ გაკეთებული მოხსენების გამო]. — კომუნისტი, 1945, № 156, 8 აგვ., გვ. 2.

Речь [на VIII сессии Верховного Совета Груз. ССР I-го созыва. Прения по докладу о Государственном бюджете ГССР на 1945 г.]. — Коммунисти, 1945, № 156, 8 авг., с. 2.

61. უნივერსიტეტის მიღწევები სამამულო ომის დღეებში. — კომუნისტი, 1945, № 5, 7 იანვ., გვ. 3.

Достижения университета в дни Отечественной войны.— Коммунисти, 1945, № 5, 7 янв., с. 3.

62. ქართველი ახალგაზრდობის მოამაგე [იოსებ ივანეს ძე ოცხელი]. — საბჭოთა მასწავლებელი, 1945, № 10, 27 სექტ., გვ. 3.

Наставник грузинской молодежи [Иосиф Иванович Оцхели]. — Сабчота масцавлебели, 1945, № 10, 27 сент., с. 3.

1946

63. Ammonoidea-ების ნიჟარაში ტიხჩების გამოყოფის მექანიზმის შესახებ. — საქ. სსრ მეცნ. აკად. მოამბე, ტ. 7, № 9—10, 1946, გვ. 597—600. — რუს. ენ. პარალ. გამოცემაში.

К вопросу о механизме образования септ в раковине Ammonoidea. — Сообщения Акад. наук Груз. ССР, т. 7, № 9—10, 1946, с. 597—600. — На рус. яз. в парал. изд.

64. სიტუვა [სსრ კავშირის უმაღლესი საბჭოს არჩევნებისადმი მიძღვნილ თბილისის მურომელთა საქალაქო მიტინგზე]. — კომუნისტი, 1946, № 8, 11 იანვ., გვ. 3; ზარია ვოსტოკი, 1946, № 8, 11 იანვ., გვ. 2.

Речь [на общегородском митинге трудящихся Тбилиси, посвященном выборам в Верховный Совет СССР]. — Коммунисти, 1946, № 8, 11 янв., с. 3; Заря Востока, 1946, № 8, 11 янв.. с. 2.

65. ლოქის მასივის ლიასის შესახებ. — საქ. სსრ მეცნ. აკად. მოამბე, ტ. 7, № 6, 1946, გვ. 347—348. — რუს. ენ. პარალ. გამოცემაში. — ბიბლიogr.: 4 სხეული.

К вопросу о локском лейасе. — Сообщения Акад. наук Груз. ССР, т. 7, № 6, 1946, с. 347—348. — На рус. яз. в парал. изд. — Библиогр.: 4 назв.

66. მეწყურები თბილისში და მეწყურული მოვლენების გეოლოგიური მნიშვნელობა. — თბილ. სახელმწ. უნ-ტის 1946 წლის სამეცნ. სესია (2—4 მარტი). მუშაობის გეგმა და მოხსენებათა თეზისები. თბ., 1946, გვ. 12.

Тбилисские оползни и геологическое значение оползневых явлений. — Научная сессия Тбил. гос. ун-та, 1946 (2—4 марта). План работы и тезисы докладов. Тб., 1946, с. 12.

67. რაჭის ლიასის სორის წყების ასაკის შესახებ. — საქ. სსრ მეცნ. აკად. მოამბე, ტ. 7, № 5, 1946, გვ. 247—248. — რუს. ენ. პარალ. გამოცემაში.

К вопросу о возрасте сорской свиты Верхнего лейаса. — Сообщения Акад. наук Груз. ССР, т. 7, № 5, 1946, с. 247—248. — На рус. яз. в парал. изд.

68. ძირულის მასივის წითელი კირქვების ასაკის შესახებ. — საქ. სსრ მეცნ. აკად. მოამბე, ტ. 7, № 4, 1946, გვ. 171—174. — რუს. ენ. პარალ. გამოცემაში.

О возрасте красных известняков Дзириульского массива. Сообщения Акад. наук Груз. ССР, т. 7, № 4, 1946, с. 171—174. — На рус. яз. в парал. изд.

1947

69. თბილისის მეწყურები და მეწყურული მოვლენების გეოლოგიური მნიშვნელობა. — მოხსენებათა კრებული, № 1 (თბილ. სახელმწ. უნ-ტი), სამეცნიერო სესიები. 1947, გვ. 53—72, სურ.

Тбилисские оползни и геологическое значение оползневых явлений. — Сборник докладов, № 1. (Тбил. гос. ун-т), научные сессии. 1947, с. 53—72, с портр.

70. ნორჩი გეოლოგებს. — ნორჩი ლენინელი, 1947, № 15, 10 აპრ., გვ. 2.

Юным геологам. — Норчи ленинели, 1947, № 15, 10 апр., с. 2.

71. საქართველოს ნატექსილიონის გეოლოგიური რუკის შედგენის ამოცანები. — საქ. სსრ მეცნ. აკადემიის მათემატიკურ და საბუნებისმეტყველო მეცნიერებათა განყოფილების XIV სამეცნიერო სესია. 1944 წლის იანვრის 3—4. მუშაობის გეგმა და მოხსენებათა თეზისები. თბ., 1947, გვ. 3—4.

Задачи составления полумиллионной геологической карты

ты Грузии. — XIV научная сессия Отделения математических и естественных наук АН ГССР. 1944 год, 3 и 4 января. План работы и тезисы докладов. Тб., 1947, с. 3—4.

72. ტყიბულის ნახშირიანი რაიონის გეოლოგიური აგებულების საკითხისათვის.—საქ. სსრ მეცნ. აკად. მოამბე, ტ. 8, № 6, 1947, გვ. 373—380.—რუს. ენ. პარალ. გამოცემაში. — ბიბლიოგრ.: 9 სტე.

К вопросу о геологическом строении Ткибульского угленосного района. — Сообщения Акад. наук Груз. ССР, т. 8, № 6, 1947, с. 373 — 380. — На рус. яз. в парал. издании.— Библиогр.: 9 назв.

73. ქვანახშირის ტყიბულის საბადო.—საქ. სსრ მეცნ. აკადემიის მათემატიკურ და საბუნებისმეტყველო მეცნიერებათა განყოფილების XXII სამეცნიერო სესია. მუშაობის გეგმა და მოხსენებათა თეზისები. თბ., 1947, გვ. 7 — 8.

Ткибульское каменноугольное месторождение. — XXII научная сессия отделения математических и естественных наук АН ГССР. План работы и тезисы докладов. Тб., 1947, с. 7—8.

1948

74. დეპუტატ ა. ჯანელიძის სიტყვა საქ. სსრ უმაღლესი საბჭოს მეორე სესიის გახსნაზე.—წესი: საქართველოს სსრ უმაღლესი საბჭოს მეორე სესია (ვიზველი მოწვევისა) 1939 წ. 20—23 ივლ. სტენოგრ. ანგარიში. თბ., 1948, გვ. 133—137.

Речь депутата А. И. Джанелидзе на открытии второй сессии Верховного Совета Грузинской ССР. — В кн.: Вторая сессия Верховного Совета Груз. ССР (первого созыва). 20—23 июля 1939 г. Стенографический отчет. Тбилиси, 1948, с. 133—137.

75. თბილისის მიდამოების და გარე კახეთის გეოლოგიის ზოგადობის საკითხი. — თბილ. სახელმწ. უნ-ტის შრომები, ტ. 34 ა-ბ, 1948, გვ. 299—309.

Некоторые вопросы геологии окрестностей Тбилиси и Гаре Кахети. — Труды Тбил. гос. ун-та, т. 34 А—Б, 1948, с. 299—309.

76. თბილისის მიდამოს ნაოჭები.—საქ. სსრ მეცნ. აკად. მოამბე, ტ. 10, № 8, 1949, გვ. 469—474.—რუს. ენ. პარალ. გამოცემაში.

О тбилисских складках. — Сообщения Акад. наук Груз. ССР, т. 10, № 8, 1949, с. 469—474. — На рус. яз. в парал. изд.

77. კახეთის ქედის გვიანი მესამეულის კონგლომერატების წყების გამო.—საქ. სსრ მეცნ. აკად. მოამბე, ტ. 10, № 3, 1949, გვ. 141—146.—რუს. ენ. პარალ. გამოცემაში.

О свите позднетретичных конгломератов Кахетинского хребта. — Сообщения Акад. наук Груз. ССР, т. 10, № 3, 1949, с. 141—146. — На рус. яз. в парал. изд.

78. მებრძოლი დარვინისტი. [პალеонтолог акад. Л. Ш. Давиташвили]. (Лауреаты Государственной премии). — Коммунисти, 1949, № 74, 16 აპრ., გვ. 2.

Борец-дарвинист. [Палеонтолог акад. Л. Ш. Давиташвили]. (Лауреаты Государственной премии). — Коммунисти, 1949, № 74, 16 апр., с. 2.

79. ოროგების დაბადება. — თბილ. სახელმწ. უნ-ტის შრომები, ტ. 36, 1949, გვ. 71—90.—ლიტ-რა: 8 სხდ.

Рождение Орогена. — Труды Тбил. гос. ун-та, т. 36, 1949, с. 71—90. — Лит-ра: 8 назв.

80. ცევის წყების ასაკის შესახებ.—საქ. სსრ მეცნ. აკად. მოამბე, 1949, ტ. 10, № 4, გვ. 205—211.—რუს. ენ. პარალ. გამოცემაში.

О возрасте свиты Циви. — Сообщения Акад. наук Груз. ССР, 1949, т. 10, № 4, с. 205—211. — На рус. яз. в парал. изд.

81. გარე კახეთის თბილისის მოსაზღვრე ნაწილის ნაოჭები.—საქ. სსრ მეცნ. აკად. მოამბე, ტ. 11, № 9, 1950, გვ. 567—574.—რუს. ენ. პარალ. გამოცემაში.

О складчатости притбилисской части Гаре Кахети. — Сообщения Акад. наук Груз. ССР, т. 11, № 9, 1950, с. 567—574. — На рус. яз. в парал. изд.

82. ხემო ავჭალის დისლოკაცია.—საქ. სსრ მეცნ. აკად. მოამბე, ტ. 11, № 1, 1950, გვ. 23—30.—რუს. ენ. პარალ. გამოცემაში.
Земоавчальская дислокация. — Сообщения Акад. наук Груз. ССР, т. 11, № 1, 1950, с. 23—30. — На рус. яз. в парал. изд.

83. კახეთის ქედის ბაიოსის შესახებ. — საქ. სსრ მეცნ. აკად. მოამბე, ტ. 11, № 3, 1950, გვ. 151—158.—რუს. ენ. პარალ. გამოცემაში.

О байосе Кахетинского хребта. — Сообщения Акад. наук Груз. ССР, т. 11, № 3, 1950, с. 151—158. — На рус. яз. в парал. изд.

84. კახეთის ქედის და ალაზნის ველის გეოლოგიური აგებულების შესახებ. — საქ. სსრ მეცნ. აკად. მოამბე, ტ. 11, № 8, 1950, გვ. 491—496.—რუს. ენ. პარალ. გამოცემაში.

К вопросу о геологическом строении Кахетинского хребта и Алазанской долины. — Сообщения Акад. наук Груз. ССР, т. 11, № 8, 1950, с. 491—496. — На рус. яз. в парал. изд.

85. Территория Грузии в системе Альпийского орогена. — XXVIII научная сессия Отд. математ. и естеств. наук Акад. наук Груз. ССР. Посвящ. 25-летию Ин-та геол. и минер. 8—30 дек. 1950 года. План работы и тезисы докладов. Тб., 1950, с. 25—26.

1951

86. ატლანტური ოკეანის პრობლემა. — თბილ. სახელმწ. უნივ. შრომები, ტ. 42, 1951, გვ. 43—50.

Проблема Атлантического океана. — Труды Тбил. гос. ун-та, т. 42, 1951, с. 43—50.

87. დეპუტატ ა. ი. ჯანელიძის სიტყვა საქ. სსრ უმაღლესი საბჭოს პირველი სესიის გახსნაზე.—წგ-ში: საქართველოს სსრ უმაღლესი საბჭოს პირველი სესია (მესამე მოწვევისა) 1951 წ. 18—20 აპრ. სტენოგრ. ანგარიში. თბ., 1951, გვ. 3—8; კომუნისტი, 1951, № 92, 19 აპრ., გვ. 1—2; ზარია ვოსტოკი, 1951, № 92, 19 აპრ., გვ. 2.

Речь депутата А. И. Джанелидзе на открытии первой сессии Верховного Совета Груз. ССР. — В кн.: Первая сессия Верховного Совета Грузинской ССР (3-го созыва), 18—20 апр. 1951 г. Стеногр. отчет. Тб., 1951, с. 3—8; Коммунисти,

1951, № 92, 19 апр., с. 1—2; Заря Востока, 1951, № 92, 19 апр., с. 2.

88. საბჭოთა ხალხი მშვიდობის შენარჩუნებისა და განმტკიცებისათვის ბრძოლაში. საქართველოს სსრ მეცნიერებათა აკადემიის ვიცე-პრეზიდენტი ამხ. ა. ჯანელიძის მოხსენებიდან (მშვიდობის მომხრეთა საქართველოს რესპუბლიკური კონფერენცია). — კომუნისტი, 1951, № 221, 19 სექტ., გვ. 2; ზარია ვოსტოკა, 1951, № 221, 19 სექტ., გვ. 2.

Советский народ в борьбе за сохранение и укрепление мира. Из доклада вице-президента АН Грузинской ССР тов. А. И. Джанелидзе. (Грузинская республиканская конференция сторонников мира). — Коммунисти, 1951, № 221, 19 сент., с. 2; Заря Востока, 1951, № 221, 19 сент., с. 2.

1952

89. ოროგენეტური ფაზისების თეორია დღეს.—თბილ. სახელმწ. უნ.-ტის შრომები, ტ. 46, 1952, გვ. 1—24.

Теория орогенетических фаз сегодня. — Труды Тбил. гос. ун-та, т. 46, 1952, с. 1—24.

90. Геологическое строение и полезные ископаемые. — Большая Советская энциклопедия, т. 13, Грузинская ССР, 1952, с. 33—34.

91. Наука и научные учреждения. — Большая Советская энциклопедия, т. 13, Грузинская ССР, 1952, с. 69—70.

1953

92. ავიცენა გეოლოგიური მოვლენების შესახებ. — მეცნიერება და ტექნიკა, 1953, № 4, გვ. 35—38.

Авиценна о геологических явлениях. — Мецниереба да техника, 1953, № 4, с. 35—38.

93. გრანიტისა და მაგმის პრობლემა.—თბილ. სახელმწ. უნ.-ტის შრომები, ტ. 50, 1953, გვ. 103—110.—რეზიუმე რუს. ენ.

Проблема гранита и магмы. — Труды Тбил. гос. ун-та, т. 50, 1953, с. 103—110. — Резюме на рус. яз.

94. კონტინენტების წარმოშობის პრობლემა. — თბილ. სახელმწ. უნ.-ტის შრომები, ტ. 48, 1953, გვ. 1—13.

Проблема возникновения континентов. — Труды Тбил. гос. ун-та, т. 48, 1953, с. 1—13.

95. სიტუვა [საქართველოს სსრ მესამე მოწვევის უმაღლესი საბჭოს IV სესიაზე. კამათი საქ. სსრ 1953 წლის სახელმწიფო ბიუჯეტის შესახებ და საქართველოს სსრ 1952 წლის სახელმწიფო ბიუჯეტის შესრულების შესახებ გაკეთებული მოხსენების გამო]. — კომუნისტი, 1953, № 201, 26 აგვ., გვ. 2; ზარია ვოსტოკა, 1953, № 199, 23 აგვ., გვ. 3.

Речь [на IV сессии Верховного Совета Груз. ССР III-го созыва. Прения по докладу о Государственном бюджете ГССР на 1953 год и об исполнении Государственного бюджета ГССР за 1952 год]. — Коммунисти, 1953, № 201, 26 авг., с. 2; Заря Востока, 1953, № 199, 23 авг., с. 3.

96. შესავალი სიტუვა საქ. სსრ მეცნ. აკადემიის მათემატიკულ და საბუნებისმეცუველო მეცნიერებათა განყ.-ბის XXVIII სამეცნიერო სესიაზე, მიძღვნილი გეოლოგიისა და მინერალოგიის ინ-ტის 25 წლისთავისადმი 1950 წ. 28—30 დეკ.]. — გეოლ. ინ-ტის შრომები, გეოლ. სერია, ტ. 7 (12), 1953, გვ. 5—9.

Вступительное слово [на XXVIII научной сессии Отделения математических и естественных наук АН ГССР, посвященная 25-летию Института геологии и минералогии 28—30 дек. 1950 г.]. — Труды Геолог. ин-та АН ГССР, Геолог. серия, т. 7 (12), 1953, с. 5—9.

97. К вопросу о тектоническом расчленении территории Грузии. — В кн.: Вопросы петрографии и минералогии, т. 1. М., Изд-во Акад. наук СССР, 1953, стр. 269—279.

98. Территория Грузии в системе альпийского орогена. — Труды Геолог. ин-та (АН ГССР). Геолог. серия, т. 7 (12), с. 121—129.

1954

99. მეცნიერება ხალხის სამსახურში. — კომუნისტი, 1954, № 264, 6 ნოემბ., გვ. 2.

Наука на службе народа. — Коммунисти, 1954, № 264, 6 ноября, с. 2.

100. Моим друзьям — пионерам. — Мол. сталинец, 1954, № 90, 29 июля, с. 3.

101. დეპუტატ ა. ი. ჯანელიძის სიტყვა საქართველოს სსრ უმაღლესი საბჭოს პირველი სესიის გახსნაზე. — წგ-ში: საქართველოს სსრ მეოთხე მოწვევის უმაღლესი საბჭოს სხდომები (პირველი სესია). 1955 წ. 4—6 აპრ., სტენოგრ. ანგარიში. თბ., 1955, გვ. 3—6; კომუნისტი, 1955, № 80, 5 აპრ., გვ. 1; ზარია ვოსტოკა, 1955, № 80, 5 აპრ., გვ. 1.

Речь депутата А. И. Джанелидзе на открытии первой сессии Верховного Совета Грузинской ССР. — В кн.: Заседания Верховного Совета Грузинской ССР четвертого созыва (Первая сессия). 4—6 апр. 1955 г. Стеногр. отчет. Тб., 1955, с. 3—6; Коммунисти, 1955, № 80, 5 апр., с. 1; Заря Востока, 1955, № 80, 5 апр., с. 1.

102. ობილისის ეოცენის არეულშრეებრივი კონგლომერატების შესახებ. — გეოლოგ. ინ-ტის შრომები, გეოლოგ. სერია, ტ. 8 (13), 1955, გვ. 97—112; 8 ფ. ილ. (თანავტორები: ნ. სხირტლაძე, გ. რუბინშტეინი) — რეზიუმე რუს. ენ. — ბიბლიოგრ.: 9 სხვ.

О конгломератах запутанного напластования Тбилисского эоценена. — Труды Геол. ин-та, Геолог. серия, т. 8 (13), 1955, с. 97—112, 8 л. илл. (Соавторы: Н. Схиртладзе, М. Рубинштейн). — Резюме на рус. яз. — Библиогр.: 9 назв.

103. კონტინენტები და მათი წარმოშობა. თბ., საქ. სსრ მეცნ. აკად. გამ-ბა, 1955. 98 გვ. ილ. (საქ. სსრ მეცნ. აკადემია. გეოლოგის და მინერალოგიის ინ-ტი. მეცნ.-პოპულ. სერია).

Континенты и их происхождение. Тб., Изд-во Акад. наук Груз. ССР, 1955. 98 с. с илл. (Акад. наук Груз. ССР. Ин-т геологии и минералогии. Научн.-попул. серия).

რეც.: ძველაია გ. — ახ. კომუნისტი, 1955. № 101, 23 აგვ., გვ. 3.

Рец.: Дзвелая М. — Ахалгазрда Коммунисти, 1955, № 101, 23 авг., с. 3.

104. კუმისის ტაფობის გენეზისი. — გეოლ. ინ-ტის შრომები, გეოლ. სერია, ტ. 8 (13), 1955, გვ. 89—96. — რეზიუმე რუს. ენ.

Генезис Кумисской впадины. — Труды Геол. ин-та. Геол. серия, т. 8. (13), 1955, с. 89—96. — Резюме на рус. яз.

105. Развитие тектонических исследований в Грузии. (Вступительный доклад, сделанный на научной сессии Ин-

ститута геологии и минералогии 14—23 октября 1955 г.
План работы). Тб., 1955. 4 с. (АН Груз. ССР).

1956

106. კონტინენტები და მათი წარმოშობა. — ნორჩი ლენინელი, 1956, № 16, 13 აპრ., გვ. 4.

Континенты и их происхождение. — Норчи ленинели. 1956, № 16, 13 апр., с. 4.

107. Folding and sedimentation. — XX Congreso geologico internacional. Resumenes de los trabajos presentados. Mexico, 1956, p. 67.

1957

108. ცხოველთა ორიენტაცია სივრცეში და ლაბირინტი. — ფსიქოლოგია, ტ. 11, 1957, გვ. 173—179. — რეზიუმე რუს. ენ.

Ориентация животных в пространстве и лабиринт. — Психология, т. 11, 1957, с. 173—179. — Резюме на рус. яз.

109. Геологическое строение юго-восточной части Кахетинского хребта.—Труды Геолог. ин-та Акад. наук Груз. ССР. Геолог. серия, т. 10 (15), 1957, с. 149—156. (Соавтор: М. Рубинштейн).

110. Направление тектонических исследований в Грузии. — Труды Геолог. ин-та Акад. наук Груз. ССР. Геолог. серия, т. 10 (15), стр. 53—67, 1957.

1958

111. ობილისი და გეოლოგია. წგ-ში: ობილისი 1500. ობ., ობილ. უნ-ტის გამ-ბა, 1958, გვ. 239—242.

Тбилиси и геология. — В кн.: Тбилиси 1500. Тб., Изд-во Тбил. ун-та, 1958, с. 239—242.

1959

112. აკად. ა. ჯანელიძის იუბილე. [ალ. ჯანელიძის სიტყვა, წარმოთქმული მის საიუბილეო საღამოზე დაბადების 70 და სამეცნიერო-პედაგოგიური და საზოგადოებრივი მოღვაწეობის 50 წლის-

თავის გამო, 1959 წლის 17 იანვარს უნივერსიტეტის სააქტო დარბაზში]. — საქ. გეოლოგიური საზ-ბის მოამბე, ტ. 1, ნაკვ. 1, 1959, გვ. 125—128.

Юбилей академика А. И. Джанелидзе. [Слово А. И. Джанелидзе, произнесенное на его юбилейном вечере к 70-летию со дня рождения и 50-летию общественной деятельности, 17 января 1959 года в актовом зале университета]. — Известия Геолог. об-ва Грузии, т. 1, вып. 1, 1959, с. 125—128.

113. ბაზევევები გეოლოგიის ძირობილ თბ., თბილ. უნ-ტის გამ-ბა, 1959, 398 გვ.

Очерки из истории геологии. Тб., Изд-во Тбил. ун-та, 1959. 398 с.

114. ქართული გეოლოგიის წვლილი მთების წარმოშობის მოძღვრებაში. — თბილ. სახელმწ. უნ-ტის შრომები, ტ. 72, 1959, გვ. 1—12.—რეზიუმე რუს. ენ.

Вклад грузинской геологии в учение о горообразовании. — Труды Тбил. гос. ун-та, т. 72, 1959, с. 1—12. — Резюме на рус. яз.

115. Новые маневры СЕНТО — угроза миру на ближнем Востоке. — Заря Востока, 1959, № 233, 6 окт., с. 4.

116. დეპუტატი ა. ი. ჯანელიძის სიტყვა. [საქართველოს სსრ მეცნიერებების უმაღლესი საბჭოს პირველ სესიაზე]. — კომუნისტი, 1959, № 89, 18 аპრ., გვ. 1; ზარია ვოსტოკა, 1959, № 89, 18 аპრ., გვ. 1.

Речь депутата А. И. Джанелидзе. [На первой сессии Верховного Совета Грузинской ССР пятого созыва]. — Коммунисти, 1959, № 89, 18 апр., с. 1; Заря Востока, 1959, № 89, 18 апр., с. 1.

1960

117. Путеводная звезда. (О заявлении совещания представителей коммунистических и рабочих партий в Москве). — Заря Востока, 1960, № 285, 9 дек., с. 1. — Подписи: Н. Мухелишвили, А. Джанелидзе, К. Ломтадзе, П. Гугушвили.

1961

118. განვამტკიცოთ მეცნიერების კონტაქტი და ურთიერთმოქ-

მედება ტექნიკასთან, წარმოებასთან. მეცნიერ-მუშავთა რესპუბლიკური თათბირი. [ა. ხანგლიძის სიტყვა]. — ქომუნისტი, 1961, № 148, 2 ივლ., გვ. 2; ზარია ვოსტოკა, 1961, № 150, 2 ივლ., გვ. 2.

Укреплять контакты и взаимодействие науки с техникой, с производством. Республиканское совещание научных работников. [Речь А. И. Джанелидзе]. — Коммунисти, 1961, 148, 2 июля, с. 2; Заря Востока, 1961, № 150, 2 июля, с. 2.

119. Говорят старейшие академики А. И. Джанелидзе, Н. Н. Кецховели, К. С. Завриев и Г. Н. Чубинашвили. [О развитии наук в Грузии]. — Вечерний Тбилиси, 1961, № 277, 30 ноября, с. 3.

1962

120. ფიქრები აზროვნების ბუნების შესახებ.—ფსიქოლოგია, ტ. 13, 1962, გვ. 55—67.

Некоторые соображения о природе мышления. — Психология, т. 13, 1962, с. 55—67.

1963

121. ისტორიული გეოლოგიის მოქლე კურსი. თბ., „ცოდნა“, 1963, 400 გვ.

Краткий курс исторической геологии. Тб., «Цодна», 1963, 400 с.

122. ოროგენეტური ციკლების შესახებ.—საქ. სსრ მეცნ. აკად. მოაშენებე, ტ. 30, № 5, 1963, გვ. 601—606.—რუს. ენ. პარალ. გამოცემაში.

Об орогенических циклах. — Сообщения Акад. наук Груз. ССР, т. 30, № 5, 1963, с. 601—606. — На рус. яз. в парал. изд.

1965

123. ღრმული რღვევების შესახებ. — თბილ. სახელმწ. უნ-ტის შრომები, ტ. 111, 1965, გვ. 17-27.—რეზიუმე რუს. ენ.

О глубинных разломах. — Труды Тбил. гос. ун-та, т. 111, 1965, с. 17—27. — Резюме на рус. яз.

1966

124. ახალი წლის მილოცვა უურნალ „ცისკრის“ მკითხველებს.—ცისკარი, 1966, № 12, გვ. 2.

Новогодние поздравления читателей журнала «Цискари». — Цискари, 1966, № 12, с. 2.

1967

125. ქართლის დეპრესიის გეოლოგიური კვლევის ზოგი ამოცანა. — სამეცნ. სესია, მიძღვნილი ქართლის დეპრესიის გეოლოგიური აგებულებისა და სასარგებლო ნაშარხებისადმი. მოხსენებათა თეზისები. თბ., 1967, გვ. 3—4.

Некоторые задачи геологического исследования депрессии Картли. — Научная сессия, посвященная геологическому построению депрессии Картли и полезным ископаемым. Тезисы докладов. Тб., 1967, с. 3—4.

1968

126. ზოგადი გეოლოგიის მოკლე კურსი. სახულმძღ. სტუდენტებისათვის. თბ., თბილ. უნ-ტის გამ-ბა, 1968. 465 გვ.

Краткий курс общей геологии. Тб., Изд-во Тбил. ун-та, 1968. 465 с.

127. ისევ ოროგენეტური ციკლების შესახებ.—საქ. სსრ მეცნ. აკად. მომბე, ტ. 50, № 1, 1968, გვ. 131—133.—რეზიუმე რუს. ენ.

Еще раз об орогенетических циклах. — Сообщения Акад. наук Груз. ССР, т. 50, № 1, 1968, с. 131—133. — Резюме на рус. яз.

128. Многогранная исследовательская работа [кафедры геологии ТГУ]. — Вечерний Тбилиси, 1968, № 251, 24 окт., с. 3.

1969

128а. სიმხენევე და წევბისყოფა. — ნოტი ლენინელი, 1969, № 39, 27 სექტ., გვ. 3.

Бодрость и воля. — Норчи ленинели, 1969, № 39, 27 сент., с. 3.

129. ქარსტული მღვიმეების წარმოშობა-განვითარება. — საქ. გეოლოგიური საზ.-ბის მოამბე, ტ. 7, ნაკვ. 1, 2. 1970, გვ. 64—67.

Возникновение и развитие карстовых пещер. — Известия Геол. о-ва Грузии, т. 7, вып. 1, 2. 1970, с. 64—67.

130. ქართლის დეპრესიის გეოლოგიური კვლევის ზოგი ამოცანა.—ქრ-ში: ქართლის დეპრესიის გეოლოგიის საკითხები, თბ., 1970, გვ. 5—6.

Некоторые задачи геологического исследования Картлийской депрессии. — В сб.: Вопросы геологии Картлийской депрессии, Тб., 1970, с. 5—6.

131. ჩემი გაჭირვება.—საქ. გეოლოგიური საზოგადოების მოამბე, ტ. 7, ნაკვ. 1, 2. 1970, გვ. 68—71.

Мои трудности. — Известия Геол. о-ва Грузии. — т. 7, ч. 1, 2. 1970, с. 68—71.

132. ისტორიული მცნა. [საბჭოთა საქართველოს 50 წლისთავის გამო].—ღროში, 1971, № 5, გვ. 12.

Исторический рубеж. [К 50-летию Советской Грузии].—Дроша, 1971, № 5, с. 12.

133. მოგონებები. თბ., „საბჭ. საქართველო“, 1971. 162 გვ. ილ.; 1 ფ. პორტ.

რეც.: ფრუნძე ლ. სითბოთი და სიცვარულით გულენთილი სტრიქონები. — მნათობი, 1973, № 2, გვ. 197—203.

Рец.: Прудзей Л. Строки полные теплоты и любви.—Мнатори, 1973, № 2, с. 197—203.

რეც.: ჯორბენაძე ს. რეცენზიის სანაცვლოდ. — ცისკარი, 1973, № 4, გვ. 122—125.

Рец.: Джорбенадзе С. Взамен рецензии. — Цискари, 1973, № 4, с. 122—125.

Рец.: Багдасаров Г. Годы, расстояния, люди. — Заря Востока, 1972, № 207, 3 сент., с. 2.

1972

134. ხოვალი გეოლოგიის მოკლე კურსი. თბ., თბილ. უნივერსიტეტი, 1972. 466 გვ.

Краткий курс общей геологии. Тб., Изд-во Тбил. ун-та, 1972. 466 с.

135. ფიქსიზმი და ევოლუცია. — თბილ. უნივერსიტეტი, АЗ (144), 1972, გვ. 23—34.

Фиксизм и эволюция. — Труды Тбил. ун-та, АЗ (144), 1972, с. 23—34.

1978

136. გამოჩენილი ქართველი მეცნიერი. [პეტრე გამყრელიძის დაბადების 70 წლისთავის გამო]. — კომუნისტი, 1973, № 113, 16 მაისი, გვ. 4. (თანაავტორი: ა. ცაგარელი).

Выдающийся грузинский ученый. [К 70-летию со дня рождения Петре Гамкрелидзе]. — Коммунисти, 1973, № 113, 16 мая, с. 4. (Соавтор: А. Цагарели).

137. მეცნიერება დღეს. — იბერიულ-კავკასიური ენათმეცნიერება (ენათმეცნ. ინ-ტი), ტ. 18, 1973, გვ. 5—16.

Наука сегодня. — Иберийско-Кавказское языкознание (Ин-т языкознания), т. 18, 1973, с. 5—16.

გამოუმვავნებელი შრომები НЕОПУБЛИКОВАННЫЕ РАБОТЫ

1917

138. Девонская фауна западных склонов Урала, I, Кишечнополостные, 1917 (В январе 1918 г. была принята для напечатания в трудах Казанского об-ва испыт. природы). — Фонды Геол. ин-та АН Груз. ССР.

1926

139. დაცვნა არტეზიული წყლების შესახებ დავით გარეჯელის უდაბნოში. — საქ. სსრ მეცნ. აკად. გეოლოგ. ინ-ტის ფონდები, 1926.

Заключение о возможном наличии артезианских вод в пустыне Давида Гареджели. — Фонды Геол. ин-та АН Грузинской ССР, Тб., 1926.

140. ბოტანიკური ბაღის გვირაბი (ქერგზა). — საქ. სსრ მეცნ. აკად. გეოლ. ინ-ტის ფონდები, თბ., 1926.

Тоннель Ботанического сада (Кергза). — Фонды Геол. ин-та АН Груз. ССР, Тб., 1926.

1927

141. მცხეთის თიხა. — საქ. სსრ მეცნ. აკად. გეოლ. ინ-ტის ფონდები, თბ., 1927.

Мцхетская глина. — Фонды Геол. ин-та АН Груз. ССР, Тб., 1927.

142. ნავთლურის გაზი. — საქ. სსრ მეცნ. აკად. გეოლ. ინ-ტის ფონდები, თბ., 1927.

Навтлугская гажа. — Фонды Геол. ин-та АН Груз. ССР, Тб., 1927.

143. საგარეჯოს თიხა. — საქ. სსრ მეცნ. აკად. გეოლ. ინ-ტის ფონდები, თბ., 1927.

Сагареджойская глина. — Фонды Геол. ин-та АН Груз. ССР, Тб., 1927.

144. სოფ. კოდის თაბაშირი. — საქ. სსრ მეცნ. აკად. გეოლ. ინ-ტის ფონდები, თბ., 1927.

Гипс сел. Кода. — Фонды Геол. ин-та АН Груз. ССР, Тб., 1927.

145. Битуминозные пески Натанеби. — Фонды Геол. ин-та Акад. наук Груз. ССР, Тб., 1927.

146. Геологическая записка о битуминозных песках в местности Наруджа. — Фонды Грузгеол. управления, Тб., 1927.

147. Геологическая записка к эскизному проекту орошения Самгорской равнины. — Фонды Грузгеолуправления, Тб., 1927.

148. Гидрогеологическая проблема Натахтарских вод. — Технич. отд. Треста Тбиливодопровод (кн. II), Тб., 1927.

1928

149. Заключение о снабжении питьевой водой нефтепере-

качечной ст. Рустави — Баку — Батумского нефтепровода.—
Фонды Геол. ин-та Акад. наук Груз. ССР, Тб., 1928.

150. Заключение по инженерно-геол. условиям участков,
намеченных под постройку нефтеперекачечной ст. Мцхета—
Баку—Батумского нефтепровода. — Фонды Геол. ин-та АН
Груз. ССР, Тб., 1928.

1929

151. ზესტაფონის ფერო-მარგანეცის ქარხნისათვის კიბუჯვის
საბადოების გამოკვლევის წინასწარი ანგარიში. — საქ. სსრ მეცნ.
აკად. გეოლოგ. ინ-ტის ფონდები, თბ., 1929.

Предварительные результаты исследований известняков
для Зестафонского ферро-марганцевого завода. — Фонды
Геол. ин-та АН Груз. ССР, Тб., 1929.

152. საგარეჯოს ჭყაროების შესახებ ჰიდროგეოლოგიური დას-
კვნები. — საქ. სსრ მეცნ. აკად. გეოლოგ. ინ-ტის ფონდები, თბ.,
1929. — ქართ. და რუს. ენ.

Гидрогеологическое заключение относительно Сагаред-
жинских родников. — Фонды Геол. ин-та Акад. наук Груз.
ССР, Тб., 1929. — На груз. и рус. яз.

1930

153. Дополнительный отчет геолого-разведочных изыс-
каний Дзегвинских известняков с подсчетом запасов. —
Фонды Грузгеолупраления, 1930. — Совместно с С. С. Чи-
хелидзе.

154. Пояснительная записка к геологической карте Ге-
латского района. — Фонды Грузгеолупраления, 1930.

1931

155. სოფ. ქვახვირის კიბუჯვის საბადო.—საქ. სსრ მეცნ. აკად.
გეოლ. ინ-ტის ფონდები, თბ., 1931.

Месторождение известняка сел. Квахчири. — Фонды Ге-
ол. ин-та Акад. наук Груз. ССР, Тб., 1931.

156. Отчет Мохоульской геолого-разведочной партии.—
Фонды Геол. ин-та Акад. наук Груз. ССР, Тб., 1931. — Сов-
местно с И. Р. Қахадзе.

157. Предварительное геологическое обоснование плана разведки Ткибульского месторождения каменного угля. — Фонды Грузгеолуправления, 1931.

1932

158. Геологическое описание долины р. Риони от сел. Чребало до г. Они. — Фонды Грузгеолуправления, 1932.

1933

159. Геологическое описание района Ладжанурского и Зубского водохранилищ. — Фонды Геол. ин-та Акад. наук Груз. ССР, Тб., 1933.

160. Краткое заключение о необходимости производства геол. работ на карьере Каспского цементного завода. — Фонды Грузгеолуправления, 1933. — Совместно с Н. М. Бежанишвили.

161. Отчет Ладжанурской геосъемочной партии. — Фонды Грузгеолуправления, 1933.

162. О методах ведения геологических работ в ЗСФСР и, в частности, ССР Грузии. — Фонды Геол. ин-та Акад. наук Груз. ССР, Тб., 1933.

1935

163. Геологические условия проектируемых на реках Ичтури, Цхенис-Цкали и Риони гидротехнических сооружений. — Фонды Геол. ин-та Акад. наук Груз. ССР, Тб., 1935.

1936

164. გეოლოგიური ინსტიტუტის ათი წლის არსებობის თავზე გაკეთებული მოხსენების სტენოგრამა. — საქ. სსრ მეცნ. აკად. გეოლ. ინ-ტის ფონდები, თბ., 1936.

Стенограмма доклада, прочитанного в связи с десятилетием существования Геологического института. — Фонды Геол. ин-та Акад. наук Груз. ССР, Тб., 1936.

165. Геологическая характеристика бассейна р. Шаори и

геологические условия осушения Шаорской котловины. —
Фонды Геол. ин-та Акад. наук Груз. ССР, Тб., 1936.

1937

166. Геологическое заключение относительно оползневых явлений на рудниках в Чиатура. — Фонды Геол. ин-та Акад. наук Груз. ССР, Тб., 1937.

167. Заключение по гидрогеологической части проекта «Основные положения водоснабжения курорта Цхалтубо» Грузкурортпроекта. — Фонды Геол. ин-та Акад. наук Груз. ССР, Тб., 1937.

1938

168. Проблема Дзирульского массива. Стенограмма доклада, читанного на заседании Геологического ин-та и Геологич. об-ва Грузии. — Фонды Геол. ин-та Акад. наук Груз. ССР, Тб., 1938.

1939

169. Гидрогеологические условия Большого Натахтари. — Управление нового водопровода, Тб., 1939.

1941

170. Геологическая карта Груз. ССР. Описание листа К.—38—ХII, Тб., 1941. — Производственные фонды Геол. управления Гр. ССР, Тб., 1941.

171. Отчет Кутаиси-Цхакаевской геосъемочной партии. — Фонды Грузгеолуправления, 1941. — Совместно с Г. П. Патаридзе.

1943

172. Четвертотысячный план 1943 № 1/200000-наро 38-й
Карты К.—38—ХIII (Кутаиси) с картой бассейна реки Аракви. 1:200000. —
Составлено в 1943 г. Геол. управл. Грузии. — Составлено в 1943 г. Геол. управл. Грузии.

Некоторые замечания по маршрутам, проведенным проф.
А. Джапелидзе в 1943 г. в южной части планшета К-38—
XIII (Кутаиси). — Фонды Геол. управления Гр. ССР, Тб.,
1943.

1949

173. Материалы к геологии Кахетии. — Фонды Геол. ин-та Акад. наук Груз. ССР, Тб., 1949.

1950

174. საქართველოს გეოლოგიური ინსტიტუტის არსებობის 25 წელი. მოხსენება, წაკითხული საქ. სსრ მეცნ. აკად. მათემატიკისა და ბუნებისმეტყვ. მეცნ. განკ. XXVIII სამეც. სესიაზე.—საქ. სსრ მეცნიერებათა აკად. გეოლოგ. ინ-ტის ფონდები, თბ., 1950.

25 лет существования Грузинского геологического института. Доклад представленный на XXVIII научной сессии отдела математики и естествоведения АН Груз. ССР. — Фонды Геол. ин-та Акад. наук Груз. ССР, Тб., 1950.

175. Геологическая характеристика Алазанской депрессии. — Фонды Геол. ин-та Акад. наук Груз. ССР, Тб., 1950.

1951

176. მდინარე იორის ხეობის გეოლოგიური აგებულება სოფ. სიონსა და უჯარმას შუა. — თბილ. სახელმწ. უნ-ტის ფუნდამენტალური ბიბ-კის ფონდები, თბ., 1951 (თანაავტორები: ი. კაჭარავა, ი. კახაძე, ს. ჩიხელიძე, ვ. რევია).

Геологическое строение долины р. Иори и Уджарма. — Фонды фундаментальной библиотеки Тбил. гос. ун-та, 1951. (Соавторы: И. Кацарава, И. Кахадзе, С. Чихелидзе, В. Ревия).

1952

177. ფხოველის ნავთობიანი რაიონის გეოლოგიური აგებულება. — თბილ. სახელმწ. უნ-ტის ფუნდამენტალური ბიბ-კის ფონდები, 1952. (თანაავტორები: ი. კაჭარავა, ი. კახაძე, ს. ჩიხელიძე, ვ. რევია და ღ. კერესელიძე).

Геологическое строение Пховельского нефтеносного района. — Фонды фундаментальной библиотеки Тбил. гос. ун-та, 1952. (Соавторы: И. Кацарава, И. Кахадзе, С. Чихелидзе, В. Ревия и Д. Кереселидзе).

1953

178. სოფ. ჭერების რაიონის გეოლოგია.—თბილ. სახელმწ. უნ-ტის ფუნდამენტალური ბიბ-კის ფონდები, 1953. (თანავტორები: ი. კაჭარავა, ს. ჩიხელიძე, დ. ქერესელიძე, ვ. რევია). — ანოტაცია რუს. ენ.

Геология района сел. Череми. — Фонды фундаментальной библиотеки Тбил. гос. ун-та, 1953. (Соавторы: И. Кацарава, С. Чихелидзе, Д. Кереселидзе, В. Ревия). — Аннотация на рус. яз.

1954

179. ლიკანის ბურღვილი და ბორჯომის შედეგის რესურსის საკითხი. — კურორტოლოგიის სამეცნ. საკვლ. ინ-ტის ფონდები, თბ., 1954.

Ликанская скважина и вопрос ресурсов Боржомской воды. — Фонды Научно-исследовательского института курортологии, Тб., 1954.

180. მტკვრის ხეობის დაბლობი ნაწილის გეოლოგია მთა იალ-ლუჭიდან (ჩათვლით) რესპუბლიკის აღმოსავლეთ საზღვრამდე.—თბილ. სახელმწ. უნ-ტის ფუნდამენტალური ბიბ-კის ფონდები, 1954. (თანავტორები: დ. ქერესელიძე, ვ. ანანიაშვილი).

Геология нижней части долины р. Куры от горы Яглуджа (включительно) до восточной границы республики.—Фонды фундаментальной библиотеки Тбил. гос. ун-та, 1954. (Соавторы: Д. Кереселидзе, В. Ананиашвили).

181. ოკეანური სედიმენტაციის მნიშვნელოვანი სახეობა. — თბილ. სახელმწ. უნ-ტის ფუნდამენტალური ბიბ-კის ფონდები, 1954.

Особый вид океанической седиментации. — Фонды фундаментальной библиотеки Тбил. гос. ун-та, 1954.

182. ისევ ლაფის ღვარების შესახებ. — თბილ. სახელმწ. უნ-ტის ფუნდამენტალური ბიბ-კის ფონდები, 1954.

Еще раз о потоках мути. — Фонды фундаментальной библиотеки Тбил. гос. ун-та, 1954.

1955

183. ბორჯომის მინერალური წყლების რაიონის სტრატიგრა-ფია და პიდროგეოლოგია ძიების ახალი მონაცემების მიხედვით. — თბილ. სახელმწ. უნ-ტის ფუნდამენტალური ბიბ-კის ფონდები, 1955.

Стратиграфия и гидрология района боржомских минеральных вод по новым данным исследований. — Фонды фундаментальной библиотеки Тбил. гос. ун-та, 1955.

184. ბორჯომის წყლის რეჟიმის ზოგი საკითხი. — თბილ. სახელმწ. უნ-ტის ფუნდამენტალური ბიბ-კის ფონდები, 1955.

Некоторые вопросы режима Боржомской воды. — Фонды фундаментальной библиотеки Тбил. гос. ун-та, 1955.

185. გრუნტის წყლის დონე ბურღვილში (შენიშვნა). — საქ. სსრ მეცნ. აკად. გეოლ. ინ-ტის ფონდები, თბ., 1955.

Уровень грунтовой воды в буровой скважине (заметка). — Фонды Геол. ин-та Акад. наук Груз. ССР, Тб., 1955.

186. რამდენიმე მოსაზრება წნევიანი წყლის შესახებ. — თბილ. სახელმწ. უნ-ტის ფუნდამენტალური ბიბ-კის ფონდები, 1955.

Несколько соображений относительно напорной воды. — Фонды фундаментальной библиотеки Тбил. гос. ун-та, 1955.

1956

187. ქვედა მიოცენის საკითხი მდ. ლაჯანურის ხეობაში. — თბილ. სახელმწ. უნ-ტის ფუნდამენტალური ბიბ-კის ფონდები, 1956. (თანაავტორები: გ. რუბინშტეინი და ვ. ანანიაშვილი).

К вопросу нижнего миоцена в долине р. Ладжанури. — Фонды фундаментальной библиотеки Тбил. гос. ун-та, 1956. (Соавторы: М. Рубинштейн и В. Ананиашвили).

ა. ჯანელიძის რედაქტორობით გამოცემული ურთმები
ТРУДЫ, ВЫШЕДШИЕ ПОД РЕДАКЦИЕЙ
А. И. ДЖАНЕЛИДЗЕ

1927

188. საქართველოს მუზეუმის მოამბე, ტ. 3, 1927, 292 გვ.
Бюллетень Музея Грузии, т. 3, 1927, 292 с.

1928

189. საქართველოს მუზეუმის მოამბე, ტ. 4, 1928, 384 გვ.
Бюллетень Музея Грузии, т. 4, 1928, 384 с.

1932

190. საქართველოს გეოლოგიური ინსტიტუტის მოამბე, ტ. 1,
1932, 80 გვ.

Бюллетень Геологического института Грузии, т. 1, 1932,
80 с.

1933

191. Минеральные ресурсы ССР Грузии. Тифлис, «Техника да Шрома», 1933, 1142 с. (Уполнаркомтяжпром ССР Грузии).

1936

192. საქართველოს გეოლოგიური ინსტიტუტის მოამბე, ტ. 2,
ნაკვ. 1, 1936, 64 გვ.

Бюллетень Геологического института Грузии, т. 2, вып. 1,
1936, 64 с.

193. საქართველოს გეოლოგიური ინსტიტუტის მოამბე, ტ. 2,
ნაკვ. 2, 1936, 199 გვ.

Бюллетень Геологического института Грузии, т. 2, вып. 2,
1936, 199 с.

1937

194. საქართველოს სსრ მინერალური რესურსები. 1933 წლის

კრებულის ინუ. ვ. გუნცაძის და ინუ. ა. კანდელაკის მიერ შემოკლებული და განახლებული გამოცემა პროფ. ა. ჯანელიძის, პროფ. კ. გაბუნიას და პროფ. ა. თვალწრელიძის რედაქციით. თარგმანი რუსულიდან. თბ., „ტექნიკა და მროვა“, 1937. XIV, 328 გვ.

Минеральные ресурсы Грузинской ССР. Сборник, вышедший в 1933 году сокращенный и обновленный инж. В. Гунцадзе и инж. А. Канделаки. Под ред. проф. А. Джанелидзе, проф. К. Габуния и проф. А. Твалчрелидзе. Пер. с рус. Тб., «Техника да шрома», 1937. XIV, 328 с.

1938

195. კაიზერი ე. ზოგადი გეოლოგის მოკლე კურსი. [რედ. და წინასცემა]. თარგმ. დ. მიქელაძის და ი. კახაძის მე-4 და მე-5 გერმანული გამოცემიდან. თბ., თბილ. სახ. უნ-ტის გამ-ბა, 1938. 262 გვ.

Кайзер Э. Краткий курс общей геологии. [Редакция и предисл.]. Пер. с нем. 4 и 5 изд. Д. Микеладзе и И. Каходзе, Тб., Изд-во гос. ун-та, 1938. 262 с.

196. საქართველოს გეოლოგიური ინსტიტუტის მოამბე, ტ. 3, ნაკვ. 1, 1938, 95 გვ.

Бюллетень Геологического института Грузии, т. 3, вып. 1, 1938, 95 с.

197. საქართველოს გეოლოგიური ინსტიტუტის მოამბე, ტ. 3, ნაკვ. 2, 1938, 190 გვ.

Бюллетень Геологического института Грузии, т. 3, вып. 2, 1938, 190 с.

198. საქართველოს გეოლოგიური ინსტიტუტის მოამბე, ტ. 3, ნაკვ. 3, 1938, 356 გვ.

Бюллетень Геологического института Грузии, т. 3, вып. 3, 1938, 356 с.

199. საქართველოს გეოლოგიური ინსტიტუტის მოამბე, ტ. 3, ნაკვ. 4, 1938, 477 გვ.

Бюллетень Геологического института Грузии, т. 3, вып. 4, 1938, 477 с.

200. საქართველოს გეოლოგიური ინსტიტუტის მოამბე, ტ. 4, ნაკვ. 1, 1938, 112 გვ.

Бюллетень Геологического института Грузии, т. 4, вып. 1, 1938, 112 с.

201. საქართველოს გეოლოგიური ინსტიტუტის მოამბე, ტ. 4,
ნაკვ. 2, 1938, 210 გვ.

Бюллетень Геологического института Грузии, т. 4, вып. 2,
1938, 210 с.

1941

202. მილანოვსკი ვ. სავარჩიშვილი სქემატური გეოლოგიური რუ-
კების ატლასი. გეოლოგიური რუკები, მათი კითხვა და აგება.
თარგმ. რუსულიდან ღოც. კახაძის მიერ. თბილ. სახ. უნ-ტის
გამ-ბა, 1941. 68 გვ.

Милановский В. Атлас геологических схематических карт. Геологические карты, их чтение и построение. Пер. с рус. доц. И. Кахадзе. Тб., Изд-во гос. ун-та, 1961. 68 с.

1942

203. გეოლოგიური ინსტიტუტის შრომები. გეოლოგ. სერია, ტ.
1 (VI)₁, 1942, 88 გვ.

Труды Геологического института. Геолог. серия, т. I
(VI)₁, 1942, 88 с.

204. გეოლოგიური ინსტიტუტის შრომები. გეოლოგ. სერია,
ტ. 1 (VI)₃, 1942, 333 გვ.

Труды Геологического института. Геолог. серия, т. I
(VI)₃, 1942, 333 с.

1943

205. გეოლოგიური ინსტიტუტის შრომები. მინერალოგიურ-
პეტროგრაფიული სერია, ტ. 1₁, 1943, 102 გვ.

Труды Геологического института. Минералого-петрограф. се-
рия, т. 1₁, 1943, 102 с.

1944

206. გეოლოგიური ინსტიტუტის შრომები. გეოლოგ. სერია,
ტ. 2 (VII)₁, 1944, 146 გვ.

Труды Геологического института. Геолог. серия, т. 2
(VII)₁, 1944, 146 с.

1945

207. გეოლოგიური ინსტიტუტის შრომები. გეოლოგ. სერია,
ტ. 2 (VII)₂, 1945, 240 გვ.

Труды Геологического института. Геолог. серия, т. 2
(VII)₂, 1945, 240 с.

1946

208. მეცნიერება საბჭოთა საქართველოში 25 წლის მანძილზე.
II. ქიმია. — გეოლოგია, გეოგრაფია. თბ., საქ. სსრ მეცნ. აკად.
გამ-ბა, 1946. 82 გვ.

Наука в Советской Грузии за 25 лет. Сборник статей. II.
Химия. — Геология, география. Тб., Изд-во Акад. наук Груз.
ССР, 1946. 82 с.

1947

209. გეოლოგიური ინსტიტუტის შრომები. გეოლოგ. სერია,
ტ. 3 (VIII), 1947, 371 გვ.

Труды Геологического института. Геолог. серия, т. 3
(VIII), 1947, 371 с.

1948

210. გეოლოგიური ინსტიტუტის შრომები. გეოლოგ. სერია,
ტ. 4 (IX)₁, 2. 1948, 182 გვ.

Труды Геологического института. Геолог. серия, т. 4
(IX)_{1,2}, 1948, 182 с.

211. გეოლოგიური ინსტიტუტის შრომები. გეოლოგ. სერია,
ტ. 4 (IX)₃, 1948, 214 გვ.

Труды Геологического института. Геолог. серия, т. 4
(IX)₃, 1948, 214 с.

212. გეოლოგიური ინსტიტუტის შრომები. მინერალოგიურ-
პეტროგრაფიული სერია, ტ. 1₂, 1948, 124 გვ.

Труды Геологического института. Минералого-петрограф.
серия, т. 1₂, 1948, 124 с.

213. ძვირიძე გ. ს. დომიცენовский эфузивный вул-
канализм Грузии. Тб., Изд-во АН Груз. ССР, 1948. 408 с. с илл.

1949

214. გეოლოგიური ინსტიტუტის შრომები. გეოლოგ. სერია, ტ. 5 (Х), 1949, 312 გვ.

Труды Геологического института. Геолог. серия, т. 5 (Х), 1949, 312 с.

215. Гамкрелидзе П. Д. Геологическое строение Аджаро-Триалетской складчатой системы. Тб., 1949. 508 с. (Ин-т геологии и минералогии АН Груз. ССР. Монографии № 2).

1950

216. გეოლოგიური ინსტიტუტის შრომები. მინერალოგიურ-ჰეტროგრაფიული სერია, ტ. 2, 1950, 188 გვ.

Труды Геологического института. Минералого-петрограф. серия, т. 2, 1950, 188 с.

ლიტერატურა ა. ჯანელიძის შესახებ
ЛИТЕРАТУРА О А. И. ДЖАНЕЛИДЗЕ

1938

217. მეცნიერებისათვის ბრძოლისა და გამარჯვების ოცი წელი. [ა. ჯანელიძის პორტრ.]. — კომუნისტი, 1938, № 122, 30 მაისი, 88. 3.

Двадцать лет борьбы и победы за науку. [Портр. А. И. Джанелидзе]. — Комунисти, 1938, № 122, 30 мая, с. 3.

1939

218. საქართველოს სსრ უმაღლესი საბჭოს დეპუტატები პირველი მოწვევისა. [ა. ჯანელიძე და სხვ.]. თბ., საქ. სსრ უმაღლესი საბჭოს გამოცემა, 1939, გვ. 30.

Депутаты Верховного Совета Грузинской ССР первого созыва. [А. И. Джанелидзе и др.]. Тб., Изд-ние Верховного Совета Грузинской ССР, 1939, с. 30.

219. ამს. ა. ი. ჯანელიძის საქართველოს სსრ უმაღლესი საბჭოს პრეზიდიუმის წევრად არჩევის შესახებ. [საქ. სსრ უმაღლესი საბჭოს V სესიის დადგენილება]. — კომუნისტი, 1941, № 85, 11 აპდ., გვ. 1; ზარია ვოსტოკა, 1941, № 85, 11 აპრ., გვ. 1.

Об избрании тов. Джанелидзе А. И. членом Президиума Верховного Совета Грузинской ССР. [Постановление 5-й сессии Верховного Совета Груз. ССР]. — Коммунисти, 1941, № 85, 11 апр., с. 1; Заря Востока, 1941, № 85, 11 апр., с. 1.

220. საქართველოს სსრ მეცნიერებათა აკადემიის ნამდვილ წევრთა პირველი შემადგენლობა. [ა. ჯანელიძე და სხვ. მოკლე ბიოგრაფიული ცნობები]. — კომუნისტი, 1941, № 46, 24 თებ., გვ. 2; ზარია ვოსტოკა, 1941, № 45, 23 თებ., გვ. 1.

Первый состав действительных членов Академии наук Грузинской ССР. [Джанелидзе А. И. и др. Краткие биографические справки]. — Коммунисти, 1941, № 46, 24 фев., с. 2; Заря Востока, 1941, № 45, 23 фев., с. 1.

221. ტექნიკური მეცნიერების მოწინავენი. [პროფ. ა. ჯანელიძე და სხვ. მოკლე ცნობები მათი მეცნიერული მოღვაწეობის შესახებ საქ. სსრ]. — ტექნიკა, 1941, № 2, გვ. 45—53.

Передовики технической науки. [Проф. А. И. Джанелидзе и др. Краткие сведения об их научной деятельности в Груз. ССР]. — Техника, 1941, № 2, с. 45—53.

222. ქელიძე გ. „Проф. А. Джанелидзе. Геологические наблюдения в Окрибе и в смежных частях Рачи и Лечхума“. (სსრკ მეცნ. აკადემიის საქ. ფილიალის გამომცემლობა. თბილისი, 1940 წ. რეც.). — ქუთაისის ა. წულუკიძის სახ. სახელმწ. პედინსტრუმების მრომები, 1941, ტ. 3, გვ. 187—194.

Челидзе Г. «Проф. А. Джанелидзе. Геологические наблюдения в Окрибе и в смежных частях Рачи и Лечхума». (Изд-во Груз. филиала АН СССР. Тбилиси, 1940. Рец.) .— Труды Кутаисского гос. педагогического ин-та им. А. Цулукидзе, 1941, т. 3, с. 187—194.

223. ჯავრიშვილი კ. Новый труд по геологии Грузии. [Акад. А. И. Джанелидзе. «Геологические наблюдения в Окрибе и в смежных частях Рачи и Лечхума»]. (Изд-во

Груз. филиала АН СССР. Тбилиси, 1940. рец.) — Заря Востока, 1941, № 138, 14 июня, с. 3.

224. მარუაშვილი ლ. ი. საქართველოს გეოლოგიის მნიშვნელოვანი შენაძები. Ал. Джанелидзе. Геологические наблюдения в Окрибе и в смежных частях Рачи и Лечхума. (სსრკ მეცნ. აკადემიის საქ. ფილიალის გამომცემლობა. თბილისი, 1940 წ.) [რეც.]. -ინდუსტრ. ქუთაისი, 1941, № 114, 17 марта, გვ. 3.

Маруашвили Л. И. Значительные приобретения грузинской геологии. Ал. Джанелидзе. Геологические наблюдения в Окрибе и в смежных частях Рачи и Лечхума. (Изд-во Груз. филиала АН СССР. Тбилиси, 1940). [Рец.]. — Индустр. Кутаиси, 1941, № 114, 17 мая, с. 3.

1946

225. კახაძე ი. გეოლოგია. [ი. ჯანელიძის როლის შესახებ ქართული გეოლოგიის ჩასახვასა და განვითარებაში]. — წე-ში: მეცნიერება საბჭოთა საქართველოში 25 წლის მანძილზე, ტ. 2. ქმნა-გეოლოგია, გეოგრაფია. — თბ., საქ. სსრ მეცნ. აკად. ვამ-ბა, 1946, გვ. 35—53.

Кахадзе И. Геология. [О роли А. Джанелидзе в зарождении и развитии грузинской геологии]. — В кн.: Наука в Советской Грузии в течение 25 лет, т. 2, Химия.—Геология, география, Тб., Изд-во Акад. наук Груз. ССР, 1946, с. 35—53.

1947

226. საქართველოს სსრ უმაღლესი საბჭოს დეპუტატობის კანდიდატთა რეგისტრაცია. [ამბ. ი. ჯანელიძე და სხვ.]. — კომუნისტი, 1947, № 9, 11 იანვ., გვ. 3; ზარია ვოსტოკი, 1947, № 11, 14 იანვ., გვ. 1.

Регистрация кандидатов в депутаты Верховного Совета Грузинской ССР. [Тов. А. И. Джанелидзе и др.]. — Коммунисти, 1947, № 9, 11 янв., с. 3; Заря Востока, 1947, № 11, 14 янв., с. 1.

227. საქართველოს სსრ უმაღლესი საბჭოს დეპუტატობის კანდიდატები. [ამბ. ი. ჯანელიძე და სხვ.]. — კომუნისტი, 1947, № 24, 31 იანვ., გვ. 2; ზარია ვოსტოკი, 1947, № 20, 26 იანვ., გვ. 3.

Кандидаты в депутаты Верховного Совета Грузинской ССР. [Тов. А. И. Джанелидзе и др.]. — Коммунисти, 1947, № 24, 31 янв., с. 2; Заря Востока, 1947, № 20, 26 янв., с. 3.

228. ჭ ე ღ ღ ღ გ. გამოჩენილი მეცნიერი და საზოგადო მოღვაწე. — სახალხო განათლება, 1947, № 6, 6 თებერ., გვ. 3.

Челидзе Г. Выдающийся ученый и общественный деятель. — Сахалхи ганатлеба, 1947, № 6, 6 фев., с. 3.

1948

229. საქართველოს სსრ უმაღლესი საბჭოს პირველი სესია (ზეორე მოწვევისა). 1947 წლის 24—26 მარტი. სტენოგრაფიული ანგარიში [დეპუტატი ა. ჯანელიძე არჩეულია საქ. სსრ უმაღლესი საბჭოს პრეზიდიუმის წევრად.], თბ., საქ. სსრ უმაღლესი საბჭოს გამ-ბა, 1948. 128 გვ.

Первая Сессия Верховного Совета Грузинской ССР (Второго созыва) 24—26 марта. Стенографический отчет. [Депутат А. И. Джанелидзе избран членом Президиума Верховного Совета Грузинской ССР]. Тб., Изд-во Верховного Совета Грузинской ССР, 1948. 128 с.

1951

230. შრომათა კრებული მიძღვნილი გეოლოგისა და მინერალოგის ინსტიტუტის დირექტორის, საქართველოს სსრ მეცნიერებათა აკადემიის ნამდვილი წევრის პროფესორ ალექსანდრე ჯანელიძისადმი ინსტიტუტის არსებობის 25 წლისთავთან დაკავშირებით. თბ., საქ. სსრ მეცნ. აკად. გამ-ბა, 1951, 495 გვ., 1 ფ. პორტ. (საქართველოს სსრ მეცნ. აკადემია. გეოლოგისა და მინერალოგის ინსტიტუტი).

Сборник трудов, посвященный директору Института геологии и минералогии, действительному члену АН Грузинской ССР, профессору Александру Джанелидзе в связи с 25-летием Института. — Тб., Изд-во АН Груз. ССР, 1951. 495 с. 1 л. порт. (АН Груз. ССР. Ин-т геологии и минералогии).

231. საქართველოს სსრ უმაღლესი საბჭოს დეპუტატობის კანდიდატთა რეგისტრაცია. [რეგისტრაციაში გატარებულია ამხ. ა. ჯანელიძე]. — კომუნისტი, 1951, № 26, 1 თებ., გვ. 2; ზარია კოსტოკა, 1951, № 21, 25 იანვ., გვ. 3.

Регистрация кандидатов в депутаты Верховного Совета ГССР. [Тов. А. И. Джанелидзе и др.]. — Коммунисти, 1951, 1 фев., с. 2; Заря Востока, 1951, № 21, 25 янв., с. 3.

232. ა. ი. ჯანელიძე დეპუტატის მშვიდობის დაცვის საქართველოს რესუბლიკური კომიტეტის შემადგენლობაში. — კომუნისტი, 1951, № 222, 20 სექტ., გვ. 2; ზარია. ვოსტოკი, 1951, № 222, 20 სექტ., გვ. 2.

А. И. Джанелидзе избран в состав Комитета защиты мира Грузинской республики. — Коммунисти, 1951, № 222, 20 сент., с. 2; Заря Востока, 1951, № 222, 20 сент., с. 2.

1952

233. Джанелидзе А. И. — Большая Советская энциклопедия, т. 14, 1952, с. 212.

1953

234. ა. ბანიაშვილი გ. სახელოვანი მეცნიერი. [პროფ. ა. ჯანელიძის დაბადებიდან 65 წლისთავის გამო]. — ახ. სტალინელი (თბილ. სახელმწ. უნ-ტი), 1953, № 32, 22 ოქტ., გვ. 1.

Ананиашвили Г. Прославленный ученый. [По поводу 65-летия со дня рождения проф. Ал. Джанелидзе]. — Ахалгазрда сталинели (Тбил. гос. ун-т), 1953, № 32, 22 окт., с. 1.

1955

235. ა. ი. ჯანელიძე დეპუტატის საქართველოს უმაღლესი საბჭოს პრეზიდიუმის წევრად. — კომუნისტი, 1955, № 82, 7 აპრ., გვ. 1; ზარია. ვოსტოკი, 1955, № 82, 7 აპრ., გვ. 1.

А. И. Джанелидзе избран членом Президиума Верховного Совета Грузинской ССР. — Коммунисти, 1955, № 82, 7 апр., с. 1; Заря Востока, 1955, № 82, 7 апр., с. 1.

236. დ ვ ე ლ ა ი ა მ. „კონტინენტები და მათი წარმოშობა“. [ალ. ჯანელიძე. თბ., საქ. მეცნ. აკად., 1955. რეც.]. — ახ. კომუნისტი, 1955, № 101, 23 აგვ., გვ. 3.

Дзвелая М. «Континенты и их происхождение».

[А. Джанелидзе. Тб., Акад. наук Груз ССР, 1955. Рец.]. — Ахалгазрда комунисти, 1955, № 101, 23 авг., с. 3.

1958

237. Всесоюзное совещание геологов. [В совещании приняли активное участие грузинские ученые, во главе с академиком А. И. Джанелидзе]. — Заря Востока, 1958, № 125, 30 мая, с. 3.

1959

238. აკადემიკოსი ალექსანდრე ჯანელიძე. — პორტრეტი. [დაბადების 70 წლისთავის შესრულების გამო]. — დროშა, 1959, № 3.

Академик Ал. Джанелидзе. Портрет. [По поводу 70-летия со дня рождения]. — Дроша, 1959, № 3.

239. ა. ი. ჯანელიძის მეცნიერული შრომების სია. — შრომათა კრებული (გეოლ. ინ-ტი), 1959, გვ. 17—27.

Список научных работ А. И. Джанелидзе. — Сборник трудов (Геол. ин-т), 1959, с. 17—27.

240. გამოჩენილი მეცნიერი. — კომუნისტი (ამბროლაური), 1959, 21 იანვ.

Выдающийся ученый. — Коммунари (Амбролаури), 1959, 21 янв.

241. ხ ე ს ა ჭ ვ ი ლ ი ვ . სახელოვანი მეცნიერი. [ა. ჯანელიძის დაბადების 70 წლისთავი]. — ახალგაზრდა კომუნისტი, 1959, № 8, 17 იანვ., გვ. 2.

Зесашвили В. Прославленный ученый. [70-лет со дня рождения А. Джанелидзе]. — Ахалгазрда комунисти, 1959, № 8, 17 янв., с. 2.

242. კ ა ჭ ა რ ა ვ ა ი ს ალექსანდრე ჯანელიძე. [დაბადების 70 და სამეცნიერო-პედაგოგიური მოღვაწეობის 50 წლისთავის გამო]. — მეცნიერება და ტექნიკა, 1959, № 2, გვ. 9—11.

Качарава И. Александр Джанелидзе. [По поводу 70-летия со дня рождения и 50-летия научно-педагогической деятельности]. — Мецниереба да техника, 1959, № 2, с. 9—11.

243. ქ ო მ ე თ ი ა ნ ი გ . გამოჩენილი მეცნიერი. [პროფ. ალ. ჯანელიძის დაბადების 70 და სამეცნიერო-პედაგოგიური და საზოგა-

ლოებრივი მოღვაწეობის 50 წლისთავი]. — ახ. სტალინელი (თბილ. სახელმწ. უნ-ტი), 1959, № 2, 19 იანვ., გვ. 2.

Кометиани Г. Выдающийся ученый. [70-летие со дня рождения и 50-летие научно-педагогической и общественной деятельности проф. А. И. Джанелидзе]. — Ахалгазрда стalineli (Тбил. гос. ун-т), 1959, № 2, 19 янв., с. 2.

244. შრომათა კრებული მიძღვნილი საქართველოს სსრ მეცნიერებათა აკადემიის აკადემიკოსის ალექსანდრე ილარიონის ძე ჯანელიძის დაბადების სამოცდათი წლისა და სამეცნიერო პედაგოგიური და საზოგადოებრივი მოღვაწეობის ორმოცდათი წლისთავისადმი. თბ., საქ. სსრ მეცნ. აკად. გამ-ბა, 1959. 490 გვ., 1 ფურცლორტო. (საქართველოს სსრ მეცნ. აკადემია. გეოლოგიური ინსტიტუტი).

Сборник трудов, посвященный академику Акад. наук Груз. ССР Александру Илларионовичу Джанелидзе. К 70-летию со дня рождения и 50-летию науч.-пед. и общественной деятельности. Тб., Изд-во Акад. наук Груз. ССР, 1959. 490 с., 1 л. порт. (АН Груз. ССР. Геологический ин-т).

245. ჩიკოვანი კ. სახელმოვანი ქართველი გეოლოგის იუბილე. — სახალხო განათლება, 1959, № 4, 21 იანვ., გვ. 2.

Чиковани К. Юбилей прославленного грузинского геолога. — Сахалхо ганатлеба, 1959, № 4, 21 янв., с. 2.

246. ცაგარელი ა. გამოჩენილი მეცნიერი. [აკად. ალ. ჯანელიძის დაბადების 70 წლისთავის გამო]. — კომუნისტი, 1959, № 16, 18 იანვ., გვ. 2.

Цагарели А. Выдающийся ученый. [По поводу 70-летия со дня рождения акад. А. И. Джанелидзе]. — Коммунисти, 1959, № 16, 18 янв., с. 2.

247. ძოვენიძე გ. ალექსანდრე ჯანელიძე. [დაბადების 70 და სამეცნიერო-პედაგოგიური და საზოგადოებრივი მოღვაწეობის 50 წლისთავის გამო]. — მნათობი, 1959, № 5, გვ. 156—164.

Дзоценидзе Г. Александр Джанелидзе. [К 70-летию со дня рождения и 50-летию научно-педагогической и общественной деятельности]. — Мнаторби, 1959, № 5, с. 156—164.

248. ჭელიძე, გ. სახელმოვანი ქართველი გეოლოგი. [აკად. ალ. ჯანელიძის დაბადების 70 წლისთავის გამო]. — თბილისი, 1959, № 13, 16 იანვ., გვ. 3.

Челидзе Г. Прославленный грузинский геолог. [К 70-

летию со дня рождения Акад. А. И. Джанелидзе]. — Тбилиси, 1959, № 13, 16 янв., с. 3.

249. Гамкрелидзе П. Юбилей выдающегося ученого. [К 70-летию со дня рождения А. И. Джанелидзе]. — Заря Востока, 1959, № 15, 17 янв., с. 3.

250. Обзор научных работ А. И. Джанелидзе. — Сборник трудов (Геол. ин-т), 1959, с. 7—15.

251. Рубинштейн М. Юбилей маститого ученого. [70 лет со дня рождения и 50 лет научной и педагогической деятельности академика АН Гр. ССР, профессора Александра Илларионовича Джанелидзе]. — Вечерний Тбилиси, 1959, № 14, 17 янв., с. 3.

252. Сборник [трудов Геологического ин-та] посвящен А. И. Джанелидзе. [К 70-летию со дня рождения и 50-летию научно-педагогической и общественной деятельности. Тб., Изд-во АН Груз. ССР, 1959]. — Заря Востока, 1959, № 268, 17 ноября, с. 4.

253. Чествование выдающегося ученого. [А. Джанелидзе, к 70-летию со дня рождения]. — Заря Востока, 1959, № 17, 20 янв., с. 4.

254. Чхеидзе Д. Ученый, педагог, общественный деятель. [70 лет со дня рождения А. И. Джанелидзе]. — Молодой сталинец, 1959, № 7, 15 янв., с. 3.

1961

255. ძოწებიძე გ. ოლექსანდრე ჯანელიძე. — თბ., „ნაკადული“, 1961. 25 გვ.; 1 ფ. პორტ. (ჩვენი სახელოვანი თანამედროვები).

Дзоценидзе Г. Александр Джанелидзе. — Тб., «Накадули», 1961. 25 с.; с порт. (Наши знаменитые современники).

1962

256. ხუნდაძე ა. მეცნიერული წიგნები. [გ. ძოწებიძის მონოგრაფიის „ოლექსანდრე ჯანელიძე“ და გ. მელიქიშვილის „როგორ აქტუალდნენ ლურსმნული წარწერები“ გამოსვლის გამო]. — Зоотехнико, 1962, № 2, გვ. 23.

Хундадзе А. Научные книги. [По поводу выхода монографии Г. Дзоценидзе «Александр Джанелидзе» и Г. Меликишвили «Как разговорились/ клинописные надписи】. — Пионери, 1962, № 2, с. 23.

1966

257. ბრძანებულება სსრ კავშირის უმაღლესი საბჭოს პრეზიდიუმისა. (ა. ჯანელიძის ლენინის ორდენით დაჯილდოების შესახებ). — კომუნისტი, 1966, № 104, 8 მაისი, გვ. 2; ზარია ვოსტოკია, 1966, № 104, 8 მაისი, გვ. 3.

Указ Президиума Верховного Совета СССР. (О награждении орденом Ленина А. И. Джанелидзе). — Коммунист, 1966, № 104, 8 мая, с. 2; Заря Востока, 1966, № 104, 8 мая, с. 3.

1968

258. გ ა მ ყ რ ე /ლ ი ძ ე 3. სიცოცხლე მეცნიერებისათვის. [აკადემიკოს ა. ჯანელიძის დაბადების 80 წლისთავის გამო]. — კომუნისტი, 1968, № 295, 20 დეკ., გვ. 3.

Гамкрелидзе П. Жизнь для науки. [К 80-летию со дня рождения А. И. Джанелидзе]. — Коммунист, 1968, № 295, 20 дек., с. 3.

259. მ ი რ ი ა ნ ა შ ვ ი ლ ი მ. თბილისის უნივერსიტეტი 50 წლისა. [შეუფური პორტრეტი ა. ი. ჯანელიძესთან ერთად]. — მეცნიერება და ტექნიკა, 1968, № 10, გვ. 1—5.

Мирианашвили М. Тбилисскому университету 50 лет. [Групповой портрет с А. И. Джанелидзе]. — Мецнитехника, 1968, № 10, с. 1—5.

260. ფ რ ა ნ გ ი შ ვ ი ლ ი ა. ღვაწლმოსილი მეცნიერი. — სახ. ვანათლება, 1968, № 71, 18 დეკ., გვ. 3.

Прангишвили А. Прославленный ученый. — Сахалхоганатлеба, 1968, № 71, 18 дек., с. 3.

261. ქართული გეოლოგიური სკოლის ფუძემდებელი. — კომუნისტი, 1968, № 298, 24 დეკ., გვ. 1; ზარია ვოსტოკია, 1968, № 298, 24 დეკ., გვ. 2.

Основатель школы грузинских геологов. — Коммунист,

262. ც ა გ ი რ ე ლ ი ა . დ ა ჭ უ ლ ი ძ ე გ . დ ი დ ი მ ე ც ნ ი ე რ ი დ ა მ თ ქ ა ლ ა ქ ე . [ა ლ ე ქ ს ა ნ დ რ ე ჯ ა ნ ე ლ ი ძ ი ს დ ა ბ ა ფ ე ბ ი ს 80 წ ლ ი ს თ ა ვ ი ს გ ა მ თ]. — თ ბ ი ლ ი ს ი , 1968, № 291, 16 დ ე კ ., გ ვ . 2.

Цагарели А. и Челидзе Г. Крупный ученый и гражданин. [К 80-летию со дня рождения А. И. Джанелидзе]. — Тбилиси, 1968, № 291, 16 дек., с. 2.

263. ძ თ წ ე ბ ი ძ ე გ . გ ა მ თ ჩ ე ნ ი ლ ი ქ ა რ თ ვ ე ლ ი მ ე ც ნ ი ე რ ი . [ა კ ა დ ე მ ი კ ი ს ა . ჯ ა ნ ე ლ ი ძ ი ს დ ა ბ ა ფ ე ბ ი ს 80 წ ლ ი ს თ ა ვ ი ს გ ა მ თ]. — მ ე ც ნ ი ე რ ე ბ ა დ ა ტ ე ქ ნ ი კ ა , 1968, № 12, გ ვ . 12—16.

Дзоценидзе Г. Выдающийся Грузинский ученый. [К 80-летию со дня рождения Акад. А. И. Джанелидзе]. — Мецниереба да техника, 1968, № 12, с. 12—16.

264. ძ თ წ ე ბ ი ძ ე გ . გ ა მ თ ვ გ ი უ რ ი მ ე ც ნ ი ე რ ე ბ ი ს ს ა ხ ე ლ ვ ა ნ ი მ თ ლ ვ ა წ ე . — თ ბ ი ლ ი ს ი ს უ ნ ი ვ ე რ ს ი ტ ე ტ ი , 1968, № 35, 15 ნ ი ე მ ბ ., გ ვ . 2; ს ო ფ ლ ი ს ც ხ ვ რ ე ბ ა , 1968, № 295, 21 დ ე კ ., გ ვ . 3.

Дзоценидзе Г. Прославленный деятель геологической науки. [А. И. Джанелидзе]. — Тбилисис университети, 1968, № 35, 15 ноября, с. 2; Соплис цховреба, 1968, № 295, 21 дек., с. 3.

265. Буачидзе И. и Рубинштейн М. Основоположник грузинской школы геологов. [К 80-летию академика Академии наук Грузинской ССР А. И. Джанелидзе]. — Вечерний Тбилиси, 1968, № 295, 20 дек., с. 3.

266. Дзоценидзе Г. Славный деятель геологической науки. [К 80-летию со дня рождения А. И. Джанелидзе]. — Заря Востока, 1968, № 295, 20 дек., с. 3.

1969

267. მ ი ნ ა შ ვ ი ლ ი ს . მ ა რ ა დ ა ს ე გ ვ ლ ი თ , ღ ვ ა წ ლ მ თ ს ი ლ თ მ ე ც ნ ი ე რ თ . — ა ხ . უ უ რ ხ ა ლ ი ს ტ ი , 1969, გ ვ . 14.

Минашвили С. Долгого Вам пути на научной поприще. — Ахалгазрда журналисти, 1969, № 6, с. 14.

1972

268. თ ბ ი ლ ი ს ი ს უ ნ ი ვ ე რ ს ი ტ ე ტ ი ს შ რ მ ე ბ ი . А 3 (144), ფ ი ზ ი დ ა .

მათემატიკისა და საბუნებისმეტყველო მეცნიერებანი. [მიძღვნილია ა. ჯანელიძის დაბადების 80 წლისთავისადმი]. თბ., თბილ. უნ-ტის გამ-ბა, 1972, 254 გვ., ილ-ით, 1 ფ. პორტრ.

Тбилисский университет. Труды АЗ (144) ,Физико-математические и естественные науки. [Посвящ. 80-летию со дня рождения А. И. Джанелидзе]. Тб., Изд-во Тбил. ун-та, 1972. 254 с., с илл., 1 л. портр.

269. ჩ ი ქ თ ვ ა ნ ი ა. ქართული გეოლოგიური სკოლის დამა-არსებელი. [აკად. ალ. ჯანელიძის დაბადების 80 წლისთავის გამო]. — თბილ. სახელმწ. უნ-ტის შრომები, АЗ (144), 1972, გვ. 3—21.

Чиковани А. А. Основатель грузинской геологической школы. [К 80-летию со дня рождения А. И. Джанелидзе]. — Труды Тбил. гос. ун-та, АЗ. (144), 1972, с. 3—21.

270. А. И. Джанелидзе. — Большая Советская энциклопедия, изд. 3-е, т. 8, 1972, с. 562.

271. Багдасаров Г. Годы, расстояния, люди. [А. И. Джанелидзе. Воспоминания. Тб., «Сабчота Сакартвело», 1970. Рец.] — Заря Востока, 1972, № 207, 3 сент., с. 2.

1973

272. ფ რ უ ი ძ ე ლ. სითბოთი და სიუვარულით გაუღენთილი სტრიქონები. [ალ. ჯანელიძე. მოგონებები. თბ., „საბჭ. საქართველო“, 1971. რეც.]. — მნათობი, 1973, № 2, გვ. 197—203.

Прудзэ Л. Строки полные теплоты и любви. [Воспоминания. А. Джанелидзе. Тб., «Сабчота Сакартвело», 1971. рец.]. — Мнаторб, 1973, № 2, с. 197—203.

273. ჯ ო რ ბ ე ნ ა ძ ე ს. რეცენზიის სანაცვლოდ. [ა. ჯანელიძის წიგნის გამო. მოგონებები. თბ., „საბჭ. საქართველო“, 1971. რეც.]. — ცისკარი, 1973, № 4, გვ. 122—125.

Джорбенадзе С. Взамен рецензии. [По поводу книги А. И. Джанелидзе. Воспоминания. Тб., «Сабчота Сакартвело», 1971. рец.]. — Цискари, 1973, № 4, с. 122—125.

1975

274. ა ლ ე ქ ს ა ნ დ რ ე ჯ ა ნ ე ლ ი ძ ე (1888—1975). [ნეკრო-ლოგი]. — კომუნისტი, 1975, № 16, 19 იანვ., გვ. 3; თბილისი, 1975,

№ 16, 20 იანვ., გვ. 3; სამშობლო, 1975, № 2, იანვ., გვ. 3; ზარია ვოსტოკი, 1975, № 16, 19 იანვ., გვ. 3; ვერსალისი, 1975, № 16, 20 იანვ., გვ. 3.

Александр Джанелидзе (1888—1975). [Некролог]. — Коммунисти, 1975, № 16, 19 янв., с. 3; Тбилиси, 1975, № 16, 20 янв., с. 3; Самшобло, 1975, № 2, янв., с. 3; Заря Востока, 1975, № 16, 19 янв., с. 3; Вечерний Тбилиси, 1975, № 16, 20 янв., с. 3.

275. ოლექსანდრე ოლარიონის ძე ჯანელიძე. [ნეკროლოგი]. — საქ. სსრ მეცნ. აკად. მთამბე, ტ. 78, № 1, 1975, გვ. 240—241. — რუს. ენ. პარალ. გამოცემაში.

Александр Илларионович Джанелидзе. [Некролог]. — Сообщения Акад. наук Груз. ССР, т. 78, № 1, 1975, с. 240—241. — На рус. яз. в парал. издании.

276. საქართველოს კომუნისტური პარტიის ცენტრალური კომიტეტი, საქართველოს სსრ უმაღლესი საბჭოს პრეზიდიუმი და საქართველოს სსრ მინისტრთა საბჭო იურიება აკადემიკოს ა. ჯანელიძის გარდაცვალებას. — კომუნისტი, 1975, № 15, 18 იანვ., გვ. 1; თბილისი, 1975, № 15, 18 იანვ., გვ. 1; სოფლის ცხოვრება 1975, № 16, 19 იანვ., გვ. 1; საბჭოთა აფხაზეთი, 1975, № 13, 18 იანვ., გვ. 1; ზარია ვოსტოკი, 1975, № 15, 18 იანვ., გვ. 1; ვერსალისი, 1975, № 15, 18, იანვ., გვ. 1.

Центральный Комитет Коммунистической Партии Грузии, Президиум Верховного Совета Грузинской ССР и Совет Министров Грузинской ССР извещают о смерти академика А. И. Джанелидзе. — Коммунисти, 1975, № 15, 18 янв., с. 1; Тбилиси, 1975, № 15, 18 янв., с. 1; Соплис цховреба, 1975, № 16, 19 янв., с. 1; Сабчота Абхазети, 1975, № 13, 18 янв., с. 1; Заря Востока, 1975, № 15, 18 янв., с. 1; Вечерний Тбилиси, 1975, № 15, 18 янв., с. 1.

277. ს ხ ი რ ტ ლ ა ძ ე ბ. დიდი თაობის წარმომადგენელი. — თბილისის უნივერსიტეტი, 1975, № 4, 24 იანვ., გვ. 3.

Схиртладзе Н. Представитель великого поколения.— Тбилисис университети, 1975, № 4, 24 янв., с. 3.

სახელთა საძირზელი

ИМЕННОЙ УКАЗАТЕЛЬ

- პვიცენა (მასზე) 92
 ანანიაშვილი ვ. 180, 187
 ანანიაშვილი გ. 234
 ავლედიანი გ. 59
 ბაბუნია ქ. (რედ.) 194
 გამყრელიძე პ. (მასზე) 136, 258
 გორდელაძე ქ. 31
 გუნდაძე ვ. (მასზე) 194
 დავითაშვილი ლ. (მასზე) 78
 ჭესაშვილი ვ. 241
თვალჭრელიძე ა. (რედ.) 194
 იოსელიანი ნ. (მასზე) 20
 ქაიზერი ე. 195
 კანდელაძე ა. (მასზე) 194
 კაქარავა ი. 176, 177, 178, 242
 კახაძე ი. 176, 177, 195 (მთარგმნ.),
 202 (მთარგმნ.), 225
 კერესელიძე ღ. 177, 178, 180
 კეცხოველი ნ. 59
 კუპრაძე ვ. 31
 მარი ი. (მასზე) 31
 მარუაშვილი ლ. 224
 მაჭავარიანი ა. (მასზე) 49
 მაჭავარიანი ს. 49
 მელიქიშვილი გ. (მასზე) 256
 მილანოვსკი ვ. 202
 მინაშვილი ს. 267
 მირიანშვილი ზ. 259
 მიქელიძე ღ. (მასზე) 29, (მთარგმ.) 195
 მუსხელიშვილი ნ. 48, 49, 59
 მრავველიძე ქ. 31
 ოცხელი ი. (მასზე) 62
 რევი ვ. 176, 177, 178
 რუბინშტეინი ზ. 102, 187
 რუხაძე ი. (მასზე) 34
 სხირტლაძე ნ. 102, 277
 ფრანგიშვილი ა. 260
 ფრუიძე ლ. 272
 შომეთიანი გ. 243
 ჩიქოვანი ა. 269
 ჩიქოვანი ქ. 245
 ჩიხელიძე ს. 176, 177, 178
 ცაგარელი ა. 136, 246, 262
 ძველია მ. 236
 ძოწენიძე გ. 247, 255, 256 (მასზე),
 263, 264
 ჟელიძე გ. 222, 228, 248, 262
 ხარაძე ა. 31
 ხუნდაძე ა. 256
 ჯავახიშვილი ი. (მასზე) 40
 ჯანაშია ს. 48, 49
 ჯორბენაძე ს. 273
 Багдасаров Г. 271
 Бежанишвили Н. 160
 Буачидзе И. 265
 Гамкрелидзе П. 215, 249
 Герасимов А. (О нем) 25
 Гугушвили П. 117
 Джавришвили К. 223
 Дзоценидзе Г. 213, 266.
 Завриев К. 119
 Каҳадзэ И. 156
 Кецховели Н. 119
 Ломтатидзе К. 117
 Мефферт Б. (о нем) 24, 25
 Мусхелишвили Н. 117
 Патаридзе Г. 171
 Рубинштейн М. 109, 251, 265
 Чихелидзе С. 153
 Чубинашвили Г. 119
 Чхеидзе Д. 254

БАРБОЗ — ОГЛАВЛЕНИЕ

გ. ჭელიძე, ვ. ზესაშვილი. აქადემიკოსი ალექსანდრე ჯანელიძე	5
Г. Ф. Челидзе, В. И. Зесашвили. Академик Александр Ил- ларионович Джанелидзе	25
Biographie sommaire de l'Acémicien Alexandre Djanelidzé	41
ა. ჯანელიძის ცხოვრებისა და მოღვაწეობის ძირითადი თარიღები	43
Основные даты жизни и деятельности А. И. Джанелидзе	45
შრომების ბიბლიოგრაფია — Библиография трудов	47
გამოუქვეყნებელი შრომები — Неопубликованные работы	71
ა. ჯანელიძის რედაქტორობით გამოცემული შრომები — Труды, вышедшие под редакцией А. И. Джанелидзе	79
ლიტერატურა ა. ჯანელიძის შესახებ — Литература о А. И. Джанелидзе	83
სახელთა საძირებლი — Именной указатель	95

Биобиблиографическая серия «Грузинские ученые»

Александр Джанелидзе

დაიხეჭდა საქართველოს სსრ მეცნიერებათა აკადემიის
სარედაქციო-საგამომცემლო საბჭოს დადგენილებით

გამომცემლობის რედაქტორი თ. ბოკუ ჩ. ვ. ვ.

ବ୍ୟାକ୍‌ରେଡାକ୍‌ରିଗର୍ ପ. କାମ୍‌ଲୁ ଶାହ

კორექტორი ბ. თოფურია

მხატვარი გ. ნადირაძე

გადაეცა წარმოებას 24.2.1976; ხელმოწერილია დასახუტდალ 7.7.1976;
ქაღალდის ზომა 60×90 1/16; ქაღალდი № 2; ნაბეჭდი თაბახი
6,0; საღრიცხვო-საგამომცემლო თაბახი 5,8;
უ 01517; ტირაჟი 1000; შეკვეთა № 636;
ფასი 60 კაპ.

გამოცემლობა „მეცნიერება“, თბილისი, 380060, კუტაზოვის ქ., 19
Издательство «Мецнериба», Тбилиси, 380060, ул. Кутузова, 19

Типография АН Груз. ССР, Тбилиси, 380060, ул. Кутузова, 19
საქ. სსრ მეცნ. დაცვების სტანდა, თბილისი, 380060, გურჯაანის ქ., 19